

ВІСНИК

СВІТОВОГО
КОНГРЕСУ
ВІЛЬНИХ
УКРАЇНЦІВ

Рік IV. Ч. 1

ЧЕРВЕНЬ — 1977 — JUNE

Vol. IV. No. 1

- Bulletin of the World Congress of Free Ukrainians
- Le Bulletin du Congrès Mondial des Ukrainiens Libres
- Das Bulletin des Weltkongresses der Freien Ukrainer
- El Boletín del Congreso Mundial de Ucránios Libres
- Boletim do Congresso Mundial dos Ucrânios Livres

~~~~~  
Видає:

ІНФОРМАЦІЙНА СЛУЖБА  
СВІТОВОГО КОНГРЕСУ  
ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Матеріали про шкільництво  
зредагували:

Кость Мельник

Ф. Любинецька-Кульчицька

~~~~~  
Published by:

THE INFORMATION SERVICE
OF THE WORLD CONGRESS
OF FREE UKRAINIANS

~~~~~
Address:

WORLD CONGRESS OF FREE
UKRAINIANS

2395-A Bloor Street West
Suite 2,

Toronto, Ont., Canada, M6S 1P6

З М І С Т :

К. Мельник: Від Інформаційного Реферату СКВОР	2
М. Білинський: 20-ліття Шкіл Українознавства	5
Н. Марченко: Фальшивий міт	6
Ф. Любинецька: Наш фундамент	6
д-р Р. Дrajньювський: Школи Українознавства, їхній стан та вигляди на майбутнє	7
І. Боднарчук: Скільки нас та які ми	9
Л. Ласовська: Індивідуалізація навчання в груповій методі	12
д-р Р. Трач: Українознавство чи українолюбство?	13
Проголошення 125-річчя Ювілею Української Баптистської Церкви	16
Звіт з діяльності Президії Української Світової Кооперативної Ради за роки 1975 і 1976	17
М. Плав'юк: Звіт з діяльності Президії Секретаріату СКВУ за 1976 рік	18
Ф. Мартинюк: Аналіза фінансів СКВУ, 1974-76	30
М. Кушпета: Звіт Фінансової Комісії СКВУ	33
Фінансовий Звіт Президії Секретаріату СКВУ	37
Список датків на фонд СКВУ	43

ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕФЕРАТУ СКВОР

Використовуючи готовість Інформаційної Служби СКВУ — передати сторінки “Вісника” для потреб інформацій про українознавче шкільництво, подаємо деякі матеріали про наші школи у вільному світі.

Робимо це головню з двох причин: по-перше, щоб поінформувати українську діаспору вільну спільноту, а зокрема її центральні установи та професійні об’єднання, про потребу, цілі, завдання й роботу нашого шкільництва. Ми ще раз хочемо звернути увагу на конечність, в сучасній добі, існування Рідних Шкіл, які повинні тішитися більшим вирозумінням та підтримкою серед всього українського суспільства: ті школи виховують та вишколюють всю українську молодь, без огляду на конфесійні чи політичні переконання їхніх батьків. Тому то школи українознавства це не лише справа малого гурта вчителів та батьківських опікунчих комітетів, а всього українського суспільства! Ми прохаємо більшої підтримки нашим школам, які діють чи то в системах теренових центральних Шкільних Рад, чи при Шкільних Радах українських православних й католицьких Церков, чи других установах. По-друге, щоб продовжувати обмін думок, ідей, матеріалів та практики між нашими вчительськими кадрами-педагогами, які серед важких умовин ведуть безперервно свою фахову працю. Щоб віддали, кордони й моря не стояли нам на перешкоді взаємної допомоги та координування виховання і українознавчого навчання нашої молоді, наших дітей!

Протягом останніх 30-ти років ми постійно звертали увагу на рідне шкільництво, ми прохали й домагалися від української громади допомоги тим школам, як моральної так і фінансової. Та лише в невеликій мірі, в порівнянні до величини справи, ми ту допомогу одержували, а часами не одержували жодної...

“Ми” — це всі активні рідношкільники по цілому вільному світі, це в першу чергу вчителі-педагоги Рідних Шкіл, як теж організатори, адміністратори та пропагатори тих шкіл, це ті всі батьківські опікунчі комітети, т-ва Рідна Школа, та інші опікунчі установи і їх центральні,

як нпр., в ЗСА — Централья Опікунів Шкіл Українознавства.

Ми уважаємо, що активна виховна роля українських батьків-матерів, а то і дальшої родини молоді, зокрема в передшкільній стадії українського навчання дітей, є незаступима. Українські батьки мусять бути свідомі свого післанництва, вони повинні говорити з дітьми дома по українськи, читати їм українські книжки, вони мусять цією молоддю, своїми дітьми, більше як колинебуь опікуватися і присвячувати їй більше часу та уваги!

Рівночасно ми звертаємося до всіх Українських Шкільних Рад на всіх теренах поселення з палким апелем: розвинути роботу рідного шкільництва, відгукатися до управи СКВОР, висилати їй свої проскти, звідомлення, чи запотребування, щоб вона могла справді координувати працю у виховно-освітній ділянці у світовому масштабі!

Від себе ж, від інформаційного реферату, прохаємо — висилати нам статті, дописи, пресові звідомлення, ілюстрації, окремі видання, чи оголошення, які є присвячені школам українознавства, життю та праці нашої дітвори, та дії батьківських опікунчих комітетів. Все це просимо висилати прямо на адресу СКВУ в Торонто, Канада, з допискою “для управи СКВОР-и”.

В надії і вірі що наші слова найдуть дорогу до щирих українських сердець Українських Людей, ми наперед дякуємо Вам усім за підтримку нашої спільної справи — важливої справи виховання і вишколу української молоді.

АВСТРАЛІЯ

(Передаємо, в скороченні, матеріали із листів-звідомлень та статті із журналу “Інформативно-Методичний Листок”, ч. 1-45, 1976, Української Центральної Шкільної Ради в Мельборні.)

На терені Австралії вже понад 20 років працюють щосуботи приватні українські школи, очолені стейтовими Шкільними Радами. Працю стейтових Шкільних Рад координує Українська

Центральна Шкільна Рада Австралії, яку обирає Учительський З'їзд кожних три роки.

Навчання в школах провадиться за програмами уложеними Програмово-Методичною Комісією та затвердженими 6-им Учительським З'їздом 1971 року.

В 1975 році українська мова були признана урядом Австралії, як предмет до матрикуляційного іспиту в 3 стейтах: Вікторії, Південній Австралії та Новій Південній Валії.

На 7 Учительському З'їзді в грудні 1974 року було обрано нову Управу УЦШР в такому складі:

Тетяна Сліпещька — голова, Тетяна Бабій — перша заст. голови, Марія Ковшик — друга заст. голови, Боженна Коваленко — секретар, Неван Грушецький — фінансовий референт, Дмитро Нитченко — реф. преси, Оріся Опар — реф. дошкілля, Євген Стефин — другий реф. дошкілля, Михайло Солтис — член.

Методична Комісія: Тетяна Бабій — голова, Іванна Суховерська — член, Е. Гаран — член, В. Чекалюк — член, Ярослав Масляк — член.

Контрольна Комісія: Проф. М. Німців — голова, Галина Свідерська — член, Іванна Мамчак — член.

Стан рідного шкільництва

В шести Стейтах — Вікторія, Нова Південна Валія, Півд. Австралія, Зах. Австралія, Квінсланд та Канберра — існує 22 Рідні Школи, із 1,156 учнями та 150 вчителями.

Рідні Школи в Австралії це переважно 7-ми класові курси українознавства, а де є потреба і дозволяють місцеві умовини діють також 3 річні Школи Українознавства та 2 річні Педагогічні школи. До речі випускники перших Педагогічних шкіл вже працюють в рідному Шкільництві понад десять років. Всі згадані школи діють в системі Української Центральної Шкільної Ради Австралії.

Крім них діють Рідні Школи при Українських Католицьких парафіях — біля 800 учнів, та — Українських Православних Парафіях — біля 350 учнів.

АРГЕНТИНА

(На основі звідомлень-листів та інших матеріалів Української Центральної Репрезентації в Аргентині.)

В Аргентині існують суботні Школи Українознавства, зорганізовані при Товариствах: "Просвіта" та "Відродження" і при Церквах: Католицькій, Православній, Євангелицькій. При двох школах є вищі курси українознавства. Крайову Шкільну Раду очолює п. О. Кузьмич.

Рік-річно число шкіл і число дітей міняється — зменшується або збільшується, залежно від свідомости батьків і від енергії голови Батьківського Комітету та, взагалі, від людей доброї волі, які взяли б на себе обов'язок ходити по хатах українських родин та переконувати батьків, що Рідна Школа на чужині є дуже важлива інституція, від якої залежить наше буття — наша будучність.

Батьки в своїй несвідомості забули, що уживання рідної мови в родині дасть змогу дитині опанувати без труду рівночасно дві — рідну, яку дитина ніколи не забуде і державну мову навчитися при забаві з дітьми, а згодом у школі. Знання двох мов піднесе дитину в очач її ровесників, які здебільша знають тільки одну мову — свою рідну. До двомовної дитини й учительки державних шкіл ставляться з більшою увагою та пошаною. Це знаємо з практики, живучи вже пару десятків літ на чужині.

Всіх Рідних Шкіл в Аргентині є 17. При Т-вах Просвіта — 8 шкіл, при Т-вах Відродження — 3 школи, при Українській Католицькій Церкві та Українській Автокефальній Православній Церкві, і при Українській Євангелицько-Баптистській Церкві — по 2 школи. До Крайової Шкільної Ради належить 11 Рідних Шкіл.

Учнів у всіх згаданих українських школах є понад 250, але — як було сказано — число шкіл і дітей постійно міняється.

Учителі Рідної Школи є зорганізовані в Т-ві Українська Педагогічна Громада, яка видає неперіодичний журнал "Рідна Школа".

Крім навчання в школах — в літній час організується для шкільної молоді Вакаційні Оселі.

Українське Шкільництво в Аргентині було і є одною із найпекучіших справ, як для Української Центральної Репрезентації (Буенос Айрес), так для Крайової Шкільної Ради, та всіх управ шкіл і їх Опікунчих Батьківських Комітетів.

Українським школам в Аргентині потрібна конечна і нагла допомога! Майже у всіх шко-

лах бракує шкільних підручників, сучасних програм навчання і методики, бракує вчителів — є конечна потреба відбування педагогічних курсів для учителів, чи їх помічників.

Є можливість приїзду до Аргентини фахових учительських сил, найкраще учителів-родин на пенсії (за 200 дол. вони могли б краще жити, ніж в інших краях за 500-600 доларів).

Зокрема в Парагваю, де економічна ситуація далеко краща ніж в Аргентині, є можливість забезпечити одного чи двох учителів, чи родину вчителів; т. зн. вони можуть дістати мешкання і місячну платню. До речі, українська молодь в Парагваю є здібна, незіпсована, і вона може стати колись допливом здорової української крові наших поселень в Канаді чи ЗСА. Ту молодь треба навчити української мови, бо їх батьки — селяни не мають для цього ані даних, ані часу.

Подібна ситуація є на провінціях **Аргентини в Місіонес і Чако**.

Коли ж іде про посилку шкільних підручників та інших научних матеріалів, то проситься висилати такі лише на адресу УЦРепрезентації в Буенос Айрес, а вона при співпраці із Шкільною Радою, чи окремими школами займеться розподілом тих книжок.

Було б побажаним дати одну чи дві стипендії на кілька місяців нашим здібним хлопцям-танцюристам. Тут, в Аргентині, є доволі добрі три ансамблі, але тому, що їх першими учителями були чужинці, які звихнули наше танцювальне мистецтво, варто б це направити. Те саме відноситься до капелі бандуристів, де сам учитель є самоуком.

Є різні можливості пожвавлення культурного життя в Аргентині. Не під силу нам покривати великі кошти приїзду українських хороших чи танцювальних груп із Канади, чи ЗСА-мерики.

Але було б великою поміччю для Аргентини, як загалом для інших країн Півд. Америки, якщо можливо було б одержати українські фільми. Наприклад, із 1-го та 2-го Конгресів СКВУ, із життя українців у Канаді та ЗСА-мерики, фільми з українською тематикою — про архітектуру, наші церкви і т. п. Такі фільми Секретаріят СКВУ а зокрема його Референтура Справ Культури повинні мати і визичати їх іншим країнам. При невеликих витратах можна такі фільми висвітлювати по наших більших скупченнях, і це було б великою користю для

поширювання української культури та українознавства серед наших людей, які живуть в далеких країнах Аргентини, Бразилії чи Парагваю.

БРАЗИЛІЯ

Розсіяні скупчення українських поселенців при великих просторах Бразилії та невідрадної умовини існування при дуже малій кількості працівників — не дозволяють як слід розгорнути виховно-освітню працю в такій мірі, як цього вимагала б така важлива справа, якою є виховання української молоді на тутешньому терені.

Створена Крайова Координаційна Виховно-Освітня Рада, що її очолює о. П. Бальцар, докладає усіх зусиль, щоб розгорнути працю по всіх осередках, але в існуючих умовинах — це дуже важке завдання. У школах дається відчутти недостача українських книжок для молоді; завдяки пожертвам Шкільної Ради ЗСА, частинно покрито ці недостачі.

Українознавче шкільництво ведеться у рідних школах під проводом СС. Службениць.

В Бразилії, по містах, селах і хуторах існує 29 шкіл, переважно 4-ро клясові. Всіх учнів у Рідних Школах є 1,463. Найбільші школи в Бразилії є в Прудентополіс, Колегія Непор. Д. М., нижчі кляси веде Сестра Лукресія, а вищі — Сестра Селіна, всіх учнів 189; в Уніон да Віторя, школа Серця Марії, яку веде Сестра Артемія, учнів 136; в Круз Машадо, веде Сестра Анна, учнів 80; в Дорізон, школа Св. Йосипа, веде Сестра Доната, учнів 76; в Іваі Кальмон, школу веде Сестра Евфразія, учнів 70; в Ірасема, школа Непор. Д. М., веде Сестра Северина, учнів 68; в Ронкадор, школу веде Сестра Селія, учнів 65; та в Тіжуко Прето, школа Неост. Пом., веде Сестра Даміяна, учнів 65.

Пересічний стан в Рідних Школах — 20 до 60 учнів.

Всі школи потребують фахових учителів, та книжок — шкільних підручників і українських книжок до читання.

ЗАХІДНЯ ЕВРОПА

Велика Британія, зах. Німеччина, Бельгія, Франція

Західня Європа все була і є важливим тереном для української справи. По другій світовій війні скупчилося на її теренах біля одного

мільйона українців — вихідців із всіх, буквально, частин України.

Сьогодні в тій зах. Європі є їх небагато. Зокрема в зах. Німеччині, де ті вихідці з України зорганізували протягом п'яти років всі ділянки життя — починаючи із побутових та кінчаючи високими школами. Хтось навіть назвав той період “державою в таборах”...

Найбільш чисельною, добре зорганізованою та централізованою групою поселенців ми находимо у Великій Британії.

На терені Великої Британії мережа шкіл українознавства охоплює 37 шкіл, які провадять нормальне систематичне навчання. Вчительство є зорганізоване у Спілці Українських Учителів і Виховників (СУУВ), яка нараховує 246 учителів. Головою СУУВ є д-р Б. Марченко, член управи СКВОР-и, мгр. Любов Поворозник — заст. голови, М. Білинський — секретар, М. Бахмат — орг. реф. та скарбник, Ніна Марченко — реф. садків та редактор рідношкільних сторінок “Логос” в “Українській Думці”.

В дальшому передаємо в скороченні дві статті із “Логос-у”, а саме М. Білинського та Ніни Марченко.

Зах. Німеччина. В Мюнхені існує від років Т-во Рідна Школа, яка на терені зах. Німеччини, а то і інших країв, виконує серед важких умовин значну роботу. Заходами цього Товариства, та при підтримці українських Церков та всієї спільноти, придбано власний будинок, в якому живе 30 до 40 учнів державних шкіл, які вечорами та суботами відбувають навчання в школі українознавства. В тому Інтернаті Рідної Школи відбуваються курси українознавства молоді не лише із терену зах. Німеччини, а теж із інших, навіть дальших, країн. В ньому находять приміщення та харч українські студенти, які відвідують Літні (чи Зимові) Високошкільні Курси Українознавства Українського Вільного Університету. В Мюнхені має свій осідок Президія Координаційного Осередку Українських Громадських Централь і Крайових Установ (КОУГЦУ). При тому Координаційному Осередку діє Референтура Шкільництва на засяг зах. Європи, яку від років очолює ред. В. Лєник, член управи СКВОР, і директор згад. Інтернату Рідної Школи.

Президія КОУГЦУ як зокрема її Шкільна Референтура присвячували особливу увагу питанням українського шкільництва, вважаючи

цю ділянку особливо важливою в українському зорганізованому житті.

Заходами Референтури шкільництва відбуваються європейські виховні конференції присвячені шкільництву і вихованню української молоді. Було намічено ряд заходів, із яких, на жаль, лише деякі були реалізовані. Одною з успішніших конференцій у формі курсів-семинарів була у Великій Британії, яка відбулася при допомозі УВУ та СУУВ. На цій конференції брало участь сто курсантів, у тому велике число молодих учителів.

В інших країнах зах. Європи українське шкільництво находиться ввесь час у великих труднощах — різної натури.

У Франції існують лише в деяких місцевинах більших скупчень українців наші школи, чи курси, але всі вони не є зі собою пов'язані.

Дня 25 вересня 1976 р. відбулася перша конференція в справі початкового доповняльного шкільництва у Франції. Від 1946 р. існує доповняльна початкова школа в Парижі, яку провадить Українська Католицька Церква. Навчають у ній сестри служебниці. Предмети навчання: українська мова, історія, географія, релігія. Школа має два відділи: Париж — 30 уч., Аржантей — 13 уч. В Мелені школа існує від 1959 р. Учнів — 14. Предмети навчання: українська мова і танці... За неповними інформаціями існують ще школи в Сошо і Гренобль.

М. Білинський

У 20-ЛІТТЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Останньо деякі Школи Українознавства у Великій Британії відбували або наближаються до відзначування двадцятиліття свого існування.

На протязі довгих років упертої праці, чергувалися класи, учні й учителі. Творилися десятки класи, які давали випускників, що з бігом часу ставали активними членами своїх громад, включаючись у ряди суспільно-громадського, виховного чи навіть шкільного життя.

Ці здобутки є великим моральним осягом тих шкіл і громад, але передовсім жертвовної праці невтомних учителів, що дає нам право гордитися, хоч, звичайно ми далекі від самохвальби й лише стверджуємо приємний і раді-

сний факт. Факт цей також упевняє нас, що вчителі, батьки і громадськість свій обов'язок супроти дітей і молоді сповнили сумлінно.

І коли саме Школи Українознавства із закінченням свого двадцятиліття вступають на поріг третьої декади, то водночас ми свідомі того, що не можемо собі дозволити спочивати на лаврах нами здобутого.

В нашій діаспорі спостерігаємо чимраз тривожніші процеси асиміляції, а з нею велику журбу і глибоке хвилювання нас усіх за наше молоде покоління, чи воно збережеться при українстві й чи буде продовжувати наше діло?

Це є найбільшою нашою проблемою в той час, коли ворожий наступ на українську еміграційну спільноту не зменшується, але посилюється. Стан цей підказує нам і примушує нас докладати всіх зусиль, щоб наші громади і вся спільнота дбайливо зберігали українські релігійно-національні традиції, які є найсильнішим чинником для задержання молодого покоління при українстві і цій гостинній країні голосили слова правди про нашу Батьківщину.

Ці побоювання відносно нашої молоді залишаються побоюваннями й поза Школами Українознавства, як однієї з найважливіших проблем, а тому наповняймо наші обов'язки у відношенні до молоді справжнім українським духовим змістом, щоб молода українська людина могла цей духовий зміст знайти всюди там, де живуть і де в дружній атмосфері, взаємодовірі і пошані працюють українські люди. Спрямуємо нашу увагу на вирощування духового українця, бо від нього залежатиме наша "фізична субстанція" поза Україною.

Наша мета буде досягнена лише тоді, коли ми будемо й самі повсякчасно себе вдосконалювати, бо для молоді, яка протиставиться асиміляції, важливим є не тільки хто у громаді веде будь-яку позитивну громадську працю, але важливе для неї те, як він ту працю провадить.

Ніна Марченко
референтка садків у Великій Британії

ФАЛЬШИВИЙ МІТ

Можна було б й не говорити знову про те, яке значення мають садочки при наших Школах Українознавства, якби не поширювався (в сучасну пору) фальшивий міт, що дитині, яка володіє рідною мовою, не треба підготовки до школи.

Психологи стверджують, що діти, особливо тепер, коли матері в більшості йдуть на працю, багато користають із відвідин садка, бо він підготовляє їх до науки у школі, привчає дитину до дисципліни, певного розкладу, а також учить працювати в гурті ровесників. Садок є тим містком, що поєднує родину зі школою.

Незаперечним фактом є, що родина, а головне мати, є першою вчителькою дитини. Вона вчить її говорити, прищеплює любов до всього рідного, вперше складає маленькі неслужняні пальчики до хреста, звертаючи голівку дитини до ікони. Читає їй прості, а потім складніші казки й цим поширює лексикон і дитячий світогляд. Таким є ідеальний образ матері, який дуже часто далекий від реального.

Те, що кількість садочків в Англії драстично зменшується не пояснюється лише браком дітей 4-ох, 5-ти років! Не є це виною лише управителів, а й батьків, яких треба благати й молити, щоб привели свою дитину до садка!

Дехто з батьків думає, що головним є читання й писання. Воно є головним тоді, коли дитина вже вмів говорити.

І власне в садку наші діти вчаться говорити, молитися, хреститися, вчаться бавитися і співати рідною мовою. Така підготовка потрібна не лише для дітей мішаних подруж, а й для чисто українських.

Тож, дорогі батьки, звертаюся до вас із проханням! Замість того, щоб у суботу водитися з дитиною по крамницях, приведіть її до українського садка. Знаю з досвіду, що ваша дочка чи син, якщо б і володіли українською мовою, а ви були тим ідеалом, до якого ми всі повинні стреміти, ваша дитина, перебуваючи в садку, багато скористає під кожним оглядом.

Фалина Любинецька

НАШ ФУНДАМЕНТ

(Передаємо із статті, що появилася у "Свободі" за 20. III. 1975 р., лише ту частину, яка займається статистикою нашої молоді в школах українознавства.)

Який баянс усього нашого шкільництва у ЗСА?

15,085 учнів в українських католицьких школах разом з клясами навчання релігії учнів

з публичних шкіл (офіційне видання Метрополічної канцелярії УКЦ у Філядельфії, 1975).

3,951 учнів в українознавчих школах разом з дошкільними класами в системі Шкільної Ради УККА ("Рідна Школа" Нью-Йорк, січень 1975).

2,371 учнів в українських православних школах разом з класами навчання релігії ("Український православний календар" 1975).

600 — в українських садочках СУА, Золотого Хреста, СУМА (приблизне обчислення — Виховна Референтура СУА).

Разом 22,007 дітей і учнів було охоплено українською виховною системою в 1974 р. Згідно з статистичними даними Держ. Статистичного Бюро ЗСА 1973, число дітей від 5 до 17 р. життя виносить в американських школах 22.3 відсотка всього населення.

Ми не збираємося порівнювати відсоток українських дітей у наших школах до числа українців в Америці, бо це зовсім неможливе із-за браку дійсних даних. Песимісти оцінюють нас на 1/4 міль., а супер-оптимісти на 1.5 до 2 міль., та все ж таки, оцінюючи загально, багато наших дітей є поза українською виховною системою.

В загальному, статистика дітей і молоді в українських школах і на курсах українознавства у вільному світі виглядає так:

Австралія	2,306
Австрія (зі звіту на СКВОР в Торонті 1973 р.)	20
Америка (звіт на конгрес УККА)	14,701
Англія (звіт на СКВОР в Торонті 1973)	1,604
Аргентина	250
Бельгія (звіт на СКВОР в Торонті 1973)	150
Бразилія	1,463
Італія (семінарія) (звіт на СКВОР в Торонті 1973)	100
Канада	7,233
Канада (в держ. школах вивчають українську мову)	20,000
Німеччина (зі звіту на СКВОР в Торонті)	220
Франція (стаття в "Укр. Слові", Париж)	57
Разом	48,104
	== =

Натомість на основі звітів Шкільної Ради на XII Конгрес УККА, 1976 р., ця статистика виглядає так:

Українознавчі школи включно з дошкільними класами і садочками	3,710
Українські католицькі школи включно з класами релігії	10,091
Українські православні школи, інформація д-р Е. Жарського	900
Разом	14,701

Це число менше на 6,706 від числа учнів 1974 р.

Д-р Роман Дrajньовський

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА, ЇХНІЙ СТАН ТА ВИГЛЯДИ НА МАЙБУТНЄ

(скорочена доповідь автора на Конференції Учителів Шкіл Українознавства, червень 1976, на оселі СУМА в Еленвіллі, яку влаштувала Шкільна Рада УККА — ЗСА, при участі 72 учителів)

Останніми часами нашому шкільництву присвячується більше уваги. Про це свідчать статті в пресі, ріжного роду з'їзди та конференції. Громада починає розуміти вагу і завдання нашого шкільництва, де український доріст може набути правдиве а не викривлене знання історії, культури, географії, мови.

Розуміючи цю вагу рідного шкільництва громади в ЗСА почали творити школи українознавства, при помочі учителів, які опинилися по другій світовій війні поза межами Батьківщини. Оформлення шкільництва в окрему інституцію врешті було завершено Шкільною Радою.

Тому, що ріст шкільництва почався з низів, ще і донині є школи, що не ввійшли в систему Ш. Р. Поза системою Ш. Р. також залишилися школи при українських католицьких, як і православних Церквах.

Брак авторитетної центральної установи в початковій стадії розвитку нашого шкільництва вплинув негативно на його дальший ріст. Сьогодні треба наполегливо працювати, щоб досягнути якнайтіснішу співпрацю всіх наших шкільних установ. Найбільш побажаним було

б, якраз тепер, коли чисельний стан учнів малі та відчувається брак кваліфікованих учительських сил, зменшити штучне роздіблення шкіл. Злука в одній місцевості, часто малих з невідповідним вивінуванням кількох шкіл в одну велику, вплинула б додатно, як і на навчання так і на виховання дітей. Рівночасно така школа могла б економічно далеко ліпше розвиватися.

Для ліпшого зрозуміння проблем нашого шкільництва — можна поділити їх на поодинокі складові частини. Деякі з них відносяться виключно до шкільництва, але деякі входять в систему проблем перед якими стоїть українська спільнота в ЗСА. Тому українське шкільництво мусимо розглядати не як щось відокремлене а як складову частину великого і складного комплексу нашого життя на нових місцях поселення. На жаль не раз доводиться почути і то від людей, які займають провідні становища, чи то в УККА, чи в інших установах, що шкільництво це не наша річ, головню, коли розходиться про бюджет.

На мою думку слідуочі елементи є підставові для задовільного розвитку нашого шкільництва, всього українського шкільництва, і на них в першу чергу мусимо звернути особливу увагу:

Координація (ближча співпраця, якщо не об'єднання) роботи всіх шкіл українознавства, які працюють в системах — Шк. Ради УККА, та Шкільних Рад при українських православних і католицьких Церквах. Включення якнайбільшого числа молоді в нашу загальну шкільну систему. Поліпшення співпраці між школами та організаціями молоді. Доповнення і поліпшення кваліфікацій учителів. Усучаснення програм та метод навчання. Професійне виготовлення і видання задовільних научних посібників, включаючи зорові і звукові матеріали. Створення фінансової бази, яка є необхідна для розвитку шкільництва. Опрацьовання напрямних під кутом: українознавство, чи українолюбство.

Наші батьки. Батьки знову мусять перебрати на себе обов'язок виховання дітей. Тому, що наші поселення є досить розкинені, то обов'язок виховання дітей ще більше тяжить на батьках, які часами є єдиними вчителями й виховниками в околиці.

Школа й організації молоді хоч мають відповідальність за виховання молоді, їхня роль

в цім процесі є тільки допоміжна. Одною з пекучих проблем у вихованні молоді є **вживання української мови.** Знання мови помітно гірше а тим самим навчання стає тяжчим. Навіть при найліпших методах навчання, воно буде для учнів незрозумілим, коли їхнє знання мови буде незадовільне а тому і навчання нецікаве. За цей невідрадний стан, якраз приходиться винити батьків, які досить часто служать злим прикладом своїм дітям, вживаючи дома не-української мови.

Брак учительських кадрів. Щоб ці недоліки усунути — додаткові курси для вчителів, як і співпраця з своїми старшими колегами, які мають ще безпосереднє пов'язання з Батьківщиною — є необхідні. Тому одною з найбільш важливих справ нашого шкільництва є якнайскоріший вишкіл учительських кадрів.

Відбувати щороку учительські курси, та зорганізувати позаочне навчання, як для zatrudнених учителів, так і для кандидатів на учителів. Старатися такі курси пов'язати з українськими науковими установами, як УВУ, УКУ, НТШ, УВАН, Така співпраця напевно принесе користь не тільки нашому шкільництву, а і згаданим установам. Вправді це не нова ідея, але чомусь дотепер незреалізована. Можливо, що брак грошей стоїть на перешкоді. Як не дивно, жертвенність української громади відома, але дотепер на українське шкільництво фондів не було, якщо врешті знайшлися то дуже, дуже малі і звичайно пізно. Найвищий час, щоб ця так важлива ділянка знайшла не тільки зрозуміння, але так дуже потрібні фонди.

Винагорода. Знову приходиться говорити про фінанси, але це база на якій існують різні установи та їхні успіхи. В нас більшість учителів є старші віком і в загальному усі учителі шкіл українознавства з своєї ідейности не вимагають належних їм винагород за свою тяжку і відповідальну працю. Мабуть тому прийнявся в нас досить дивний звичай і то не тільки в шкільництві, давати тим працівникам жебрачу заплату. Пересічна платня учителя українознавчих шкіл вагається між 40 до 80 дол. за один місяць навчання. Перечислюючи це на години навчання і приготування лекцій, то учитель заробляє приблизно 1-2 дол. на годину. Винагорода абсолютно замала за працю, яка вимагає присутности учителя кожної суботи через десять місяців в році. Не є тайною, що удержання шкіл є дуже коштовне, тому все наше

суспільство, а зокрема Спонзори-Опікуни шкіл і УККА зобов'язані прийти їм з допомогою. Неможливо, щоб цей тягар виключно несли учителі і родини учнів. Збереження української молоді а тим самим збереження наших громад це справа нас усіх.

Шкільним чинникам (СКВОР, Шкільна Рада та Центральні Опікуни Шкіл Українознавства) відомі недоліки та потреба змін. Одинокю проблемою залишається — хто і коли має зайнятися опрацюванням нових програм, нових підручників та посібників? Критики стало забувають, що дотепер ціла шкільна система базується на добровільній праці, значить люди доброї волі, а їх є відносно небагато, жертвують своїм вільним часом для нашого шкільництва.

Щоб мати задовільні успіхи, хочби в опрацюванні нових програм та підручників на це потрібно часу і систематичної праці фахівців, а не доривочних з'їздів. Імпровізації в шкільництві не сміє бути, нажаль це повторюється а тому і осяги, які ми маємо є незадовільні.

Не маю готової формули, як зібрати потрібні фінанси і не думаю, що це є виключний обов'язок школи. Цією справою в першій мірі повинні зайнятися — УККА та Центральні Опікуни, створюючи на терені ЗСА окремих Рідношкільний Фонд; співпраця Шкільної Ради та

інших установ обов'язкова. Коли ж іде про створення Світового Рідношкільного Фонду — то його повинен організувати фінансовий реферат СКВОР-и при допомозі Секретаріату СКВУ. Якщо такої співпраці і помочі не буде, тоді доля нашого шкільництва припечатана, але — також і в близькому майбутньому ця сама доля постигне всі наші організації і установи, які без допливу молодших сил не могутимуть існувати.

Реасумуючи дотепер висказані думки, ще раз хочу підкреслити, що найвищий час, щоб школам українознавства присвятити більше уваги та старатися дістати також державні фонди. Щоб в цю систему включилися фахові сили а тим самим піднесли рівень навчання і національного виховання, а це змінить наставлення до того типу шкіл, як щось, що може, але не мусить існувати. Щоб почати плянувати над розвитком шкіл не на один рік, але на дальшу мету, а тим самим заперестати імпровізацію. Та врешті створити Рідношкільний Фонд, бо без цього успіху не буде.

Час нашу "політику" замінити на більш позитивну, скоординовану акцію, яка базувалася б на плянуванні і співпраці, беручи під увагу обставини серед яких живемо та серед яких виховується наша молодь, яка повинна прийти нам на зміну.

Іван Боднарчук

СКІЛЬКИ НАС ТА ЯКІ МИ

(На основі спостережень з обстеження шкіл Канади)

Мірилом нашої свідомости може послужити нам кількість та якість дітей, які навчаються української мови. Розвиток рідношкільного життя в Канаді від своїх перших початків натрапляв на різні труднощі, зумовлені як природними, так і спорадичними обставинами: чуже середовище, наша розпорошеність, брак впорядкування нашого організованого життя, брак відповідної структури та підпорядкування одному центрові. Такий стан речей, не говорячи вже про брак відповідних підручників, посібників та кваліфікованих сил, від'ємно позначився на кількості і якості наших рідних шкіл. Але жодні труднощі не зупинили рідношкільного життя, що кільчиться і коріниться силою нашої духовости. Очевидно, що в різних країнах на-

шого поселення різні труднощі зумовлюють стан українського шкільництва, але в основному вони одні й ті ж самі.

У Канаді, у зв'язку з урядовою політикою багатокультурности в останніх роках наше рідне шкільництво зазнало певних переоформлень. В деяких місцевостях Рідні Школи змушені були підсилити навчання української мови в державних та цілоденних школах, деякі включились у систему навчання державних вечірніх шкіл для дорослих, не затрачуючи рідношкільного характеру. Інші, силою обставин, об'єднались, не перестали існувати й не перестають організуватись нові рідні школи, завдання яких незаступиме.

У західних провінціях Канади уведено на-

вчання української мови від найнижчих клас, у державних школах, почавши навіть від дитячих садків, однак це ще не зліквідувало Рідних Шкіл, що ставлять собі за ціль не тільки навчання, але й виховання. Належить згадати тут і про Курси Українознавства, середньо-шкільне навчання у системі рідного шкільництва, яке з успіхом проводиться в окремих центрах Канади (Монтреаль, Торонто, Вінніпег, Саскатун, Едмонтон, Ванкувер), у менших осередках Курси Українознавства об'єднуються під омофором КУК, які підготовляють нам молоді кадри громадсько-культурних працівників у різних ділянках громадсько-культурного й політичного життя.

Крокування нашого рідного шкільництва в парі з державним шкільництвом, разючі сигнали про занепад української мови по наших домах, заставили нас серйозніше взятись за впорядкування рідношкільної справи як в організаційній, так і в навчально-виховній ділянках. При Централі Комітету Українців Канади існував Крайовий Центр Українських Шкільних Рад, Підручникова Комісія, вислано працівника в терен — шкільництво сцентралізовано, дії унапрявлено, працю скоординовано. У перших своїх початках діяльність наша натрапляє на ряд недоліків і певні труднощі, але без цього не обходиться і в міністерствах державних народів, то ж справа ця вимагає від нас повного вироблення, щирої допомоги й моральної підтримки, особливо тепер, коли мова наша занепадає, засмічується, бідніє, а працівників серед нас щораз менше й менше.

Скільки нас та які ми? Це дуже складне питання, на яке не легко дати відповідь. Жаль, що ми спізналися із нашою статистикою, що не вели її від самих початків, щоб могли на основі цього провести певну аналізу й поставити деякі прогнози. Обстежуючи школи в Канаді, я приділяв особливої уваги статистиці. Легше відповісти на питання скільки нас, як на питання які ми. При всіх наших зусиллях удалось нам зібрати деякі статистичні дані про Рідні Школи, хоч застерігаюся, що вони не точні, а приблизні. Припускаємо, що цифри ці мінімальні:

У провінціях шкіл	к і л ь к і с ь т ь			
	учнів	клас	учителів	
Онтаріо	50	3,652	299	282
Манітоба	25	1,505	125	115

Альберта	15	831	68	62
Квебек	9	656	56	55
Саскачеван	7	341	32	29
Б. Колюмбія	8	248	32	25
Р а з о м	114	7,233	612	568

У державних школах навчається біля двадцяти тисяч дітей.

Як бачимо, число учнів, що навчаються української мови, зросло до небувалих розмірів. Натомість рівень навчання, що має дати відповідь на питання, "які ми", значно впав. Це відноситься як до навчання в державних школах, так і в рідних. Рівень навчання в Рідних Школах вищий, як у державних школах. У державні школи прийшли діти, в більшості, батьків, без знання української мови, третього покоління, але це ще не виправдує нас. Ми мусимо зробити певний відрив, щоб підвестись на вищий щабель. Досвід показує нам, що коли дитина до семи років не опанує розмовної мови — пиши пропало. Тому треба тут більше уваги приділити дитячим садкам і дошкільню.

Ми не сміємо допустити до такого стану, що, скажемо, висітиме над нами закон, який дозволяє нам вивчати українську мову, будуть у нас школи, будуть учні і вчителі, а не буде живої мови.

За підвищення рівня навчання і виховання, за охоплення дитячими садками і дошкільням дітей (від чотирьох років життя) мусить узятись наша інтелігенція та весь свідоміший загаль, зокрема духовенство й жіночі організації. З року в рік треба проводити плянову акцію заздалегідь. В організаційній ділянці належить взяти до уваги: фінанси, приміщення, обладнання, списки дітей дошкільного і шкільного віку, збори, телефонування, листування і живі безпосередні контакти, а в навчально-виховній ділянці: конференції, семінари, курси вчителів і садівничок, а то й батьків, зустрічі вчителів рідних шкіл з учителями державних шкіл для обміну досвідом. Посилити працю над свіжими підручниками, посібниками, допоміжним матеріалом та предметами унаочнення. Увійти в найтісніший контакт з Об'єднанням Працівників Літератури для Дітей і Молоді у справі шкільної допоміжної літератури і лектур для старших клас, з метою наблизити письменників до наших потреб. Частіше треба відвідувати

школи, організувати показові лекції, використовуючи всі найновіші досягнення технічного порядку, організувати методичні кабінети, постійно вести точну статистику, робити підсумки та звітувати.

Працю почато. Але це тільки спалах, а нам треба вічного горіння: великої відданості й посвяти не одиниць, а цілого загалу.

Оживлення нашої української мови по наших домах, установах і церквах, (не тільки говорити про неї, а розмовляти нею) — це не справа самої культури, а самозбереження і утвердження нашої субстанції в країнах нашого поселення, прищеплення цієї мовою нашу духовність у серцях дітей.

З ДІЯЛЬНОСТІ СКВОР

(склад управи, рішення 2-гої сесії, педагогічна конференція, звідомлення орг. реферату)

Другий світовий З'їзд (Сесія) СКВОР-и, який працював у трьох пленарних конференціях, відбувся під час 2-го СКВУ (листопад 1973 в Торонто — Канада). Перша пленарна займалася всеціло справами Світової ради дошкілля. Друга і третя — справами світового рідношкільництва та громадським сектором.

На закінчення праці 2-го світового з'їзду СКВОР-и, з участю делегатів із країв — Австралії, Аргентини, Бразилії, Великої Британії (Англії), Канади, зах. Німеччини, (з повноваженнями від Бельгії та Франції), ЗСА Америки — обрано управу СКВОР-и в складі: проф. д-р Е. Жарський (ЗСА) — голова, о. прот. Т. Міненко (Канада) — заст. голови та представник СКВОР-и в Президії СКВУ, дальші чотири заст. голови — кожночасні представники Шкільних Централь — Рідних Шкіл — Австралії, Англії, Аргентини та зах. Німеччини, дир. С. Стецик (ЗСА) — секретар, інсп. І. Боднарчук (Канада) — скарбник, ред. Ірина Пеленська (ЗСА) — дошкілля, К. Мельник та інж. Д. Березовський (ЗСА) — шкільний сектор, мгр. Я. Рак (ЗСА) — громадський сектор, та члени управи СКВОР-и інсп. Юлія Назаревич (ЗСА), мгр. Тоня Горохович (Канада) та проф. О. Когуська (Канада). Контрольна комісія СКВОР-и: проф. Я. Козловський (Канада), інж. М. Лаврин (ЗСА) та д-р Б. Марченко (Англія).

Подаємо в скороченні деякі важливіші рішення 2-гої Сесії СКВОР-и: Сесія схвалює де-

фініцію Українського Виховного Ідеалу і закликає спопуляризувати його, як теж ідею координації українського освітнього відтинка.

Сесія бачить потребу упорядкування відтинку релігійного виховання: програми навчання релігії, виготовлення підручників, вишкіл учителів-катехитів і світських учителів.

Сесія вважає необхідним, щоб в Президії СКВУ був представник СКВОР. Із плянів СКВОР-и першими до полагодження вважається: усучаснення програм навчання, уніфікація шкільної системи, обов'язкове звітування окремих країн найменше один раз у році, вишкіл кадрів для виховно-освітньої роботи.

Сесія вважає потрібним довести до закінчення справу узгіднення правопису.

Сесія вважає конечним випрацювання програм і підручників для навчання молоді, яка не говорить українською мовою.

Сесія закликає працівників пера, поетів і письменників посилити свою творчість у напрямі заспокоєння потреб дітвори і молоді, даючи їй літературу з сучасною тематикою і проблематикою, близькою їй.

Для забезпечення ефективності в праці — необхідно поставити школи в діяспорі на певній матеріальній базі, та організувати в системі СКВОР-и Світовий Рідношкільний Фонд.

Сесія рішає увести в системі СКВОР-и, для забезпечення розвитку і видайности праці українського шкільництва, Світову Рідну Школу, як централю українського шкільництва в українській діяспорі, зі секторами — педагогічним та організаційним.

Ліда Сковчильяс Ласовська

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ В ГРУПОВІЙ МЕТОДІ

Завданням шкіл українознавства є не лише подати учням відомості з української історії, географії, мови та культури, але і витворити середовище, в якому розговірна мова учнів була б збагачена через її вживання для вияву індивідуальної творчості учнів. Поняття "творчість" в цьому випадку є вжите в його якнайширшому розумінні та охоплює цілий комплекс здібностей та зацікавлень дітвори чи доросту.

Таку ціль можна досягнути застосуванням певних метод навчання, які здобувають чимраз

більше прихильників серед американських педагогів через те, що збуджують в учнів охоту до самовиявлення засвоєнням різного роду знання, часто в неконвенційний спосіб. Дуже часто учні розробляють групово певну тему — в групі зложеної добровільно — при умові, що кожний із членів опрацьовує інакшу частину завдання, вибрану за особистим зацікавленням. Це не лише сприяє виробленню суспільної відповідальності в учнів, але й кращому засвоєнню даного предмету в наслідок поглиблення кожного аспекту теми через індивідуальну працю над ним та остаточну групову доповідь, переведену в довільний спосіб, яка дає кожному членові групи повний огляд вивченої теми. Індивідуальна частина цієї методи основана на засаді — зрештою аксіоматичній — що учні найкраще запам'ятовують те, що прослідують, чи опрацьовували самі, та що спосіб передачі цього новонабутого знання своїм товаришам може бути дуже різноманітний формою, а тим самим корисним виявом творчої особистості. Колективна форма обов'язує членів групи зійтись для координації поодиноких частин проєкту після шкільних годин та у випадку українознавчих предметів до вживання української мови в підготованні проєкту, хоч би для перевірки текстів, графічних таблиць, карт тощо.

Така метода вимагає від учителя багато більше як це на перший погляд може здаватися: учитель мусить підготувати список тем, які

не лише відповідали б існуючій шкільній програмі на даний шкільний рік, але й спроможності груп під оглядом розпорядимості матеріалів, засягу кожної теми, та часу призначеного на групові доповіді із супровідними дискусіями, запитам та коментарями класи та учителя. В додатку, учитель повинен підготувати список джерел — бібліотечних, музейних і т. п., на підставі яких учні опрацьовували б свої теми. Для розширення вибору засобів, учитель відповідальний за цього роду програму повинен теж бути обзнайомлений із спеціалістами в певних ділянках, від яких учень міг би дістати певні інформації з їхньої ділянки, особисто чи кореспонденційним шляхом.

Сам спосіб представлення зібраних матеріалів групою перед рештою класи звичайно включає усні доповіді, ілюстровані моделями, малюнками, фотографіями чи прозірками, а то й фільмами у вищих класах. Не менш важну роль грають пісні — зокрема історичні чи обрядові — та інструментальна музика, наприклад у переданні атмосфери даного історичного періоду у доповіді з цієї ділянки. Окреме місце в цих проєктах займає театралізація певних історичних моментів, яку можна розвинути до максимум можливостей, розділюючи поміж членів групи написання сценарія на основі дослідів, упланування, а то й виконання костюмів декорацій, та бутафорії, та постановку цієї сцен-

Перший випуск Школи Українознавства в Нобл Парку, Вікт., Австралія

ки, очевидно обмежену часовими та простірними прикметами кляси.

Цього роду метода, яка в гармонійний спосіб поєднує суспільні та індивідуальні засоби виховання, була б дуже корисною в школі українознавства через те, що вона специфічно надається до програми навчання, в якій учитель зустрічається з клясою лиш раз на тиждень. В міжчасі ученя може додатково працювати над темою, яка його особисто цікавить і тим самим стимулює до дальшого її поглиблення. Додат-

ково учні користають з буквального помноження інформації через її поширення, тобто мініатюрного застосування того ж процесу, який спричинив головокружну еволюцію науки в останніх трьох століттях через симбіотичні, а то й синергістичні взаємини між різними ділянками знання, які постали в наслідок їх схрещення. Ще одна із корисних прикмет такої методи це нагода для виявлення того роду зацікавлення в учнів через поглиблення тем, яке згодом перейде в професію чи покликання.

д-р Роман Трач

УКРАЇНОЗНАВСТВО ЧИ УКРАЇНОЛЮБСТВО?

“Як хочете виховати людину, виховуйте її серце”. Г. Сковорода

В одній американській місцевості нашого поселення живуть два українські інтелігенти (чи професіонали, як ми тут їх називасмо), які можуть послужити ілюстрацією для теми моєї статті. Один є професором, викладає історію Східної Європи в одному з місцевих каледжів. Він є людиною середнього віку, гімназію кінчав ще в Україні, а докторат з історії на українську тему отримав в Українському Вільному Університеті. Про нього можна сказати, що він українознавство добре знає. Але він ніде не показується в українському середовищі, ніде його не видно, ніде себе не виявляє. Коли звертаються до нього за допомогою в тій чи іншій справі, він відмовляється або взагалі не відповідає.

З другого боку маємо молодого адвоката, який виростав вже тут в Америці. Він до українських шкіл не ходив, бо там, де він виростав їх не було. Він вмів українською мовою говорити і читати, але не дуже добре. Коли доводиться йому висловити якусь більш складну думку, то він мусить це робити по-англійському. Але він гордий з того, що він українського роду і всюди перед чужинцями це підкреслює. В українському житті він бере активну участь, є членом багатьох наших організацій і в управі декількох з них. Про нього можна сказати, що він справді українство любить.

Якщо ми мусіли б вибирати, то якого типу людину ми хотіли б, щоб наші школи продукували? — На наше щастя, ми не мусимо вибирати. Але цей приклад добре ілюструє те, що я маю на думці, коли говорю про українолюбство. Я маю на думці виховання почуттів, за-

цікавленя та стремління (потреб), які мають довготривалий вплив на напрям життя людини.

Як це робити? Чи можливо це робити?

Коли моя одинадцятилітня донька почувала, що ми збираємось робити деякі реформи у нашій місцевій школі українознавства, вона спитала мене, які зміни ми хочемо робити. Я відповів, що ми хочемо зробити школу більш цікавою для дітей. На це вона серйозно сказала: “Це буде дуже тяжко”. Тяжко чи ні, але ми мусимо зробити нашу школу цікавою для дітей, якщо ми хочемо виховувати українолюбство, а не тільки навчати українознавства. Це, що наш український філософ Григорій Сковорода називав “вихованням серця”, я називаю тут, у вужчому розумінні, вихованням українолюбства, тобто зацікавлення, позитивне наставлення і любов до України та українських справ.

Коли хтось щось любить, то це веде його до активності для добра об'єкту його любови, щоб він існував та розвивався. З другої сторони, саме знання якогось об'єкту такої динаміки не має. Знання не обов'язково спричинює людину любити свій об'єкт. В Советському Союзі є знавці Америки, так само як в Америці є знавці Советського Союзу (т. зв. Кремлінологи). Я сумніваюся, чи одні і другі відчувають велику любов до об'єкту своїх студій і знання. Часом буває якраз і навпаки: коли хтось має багато знання про дану країну чи групу людей, то він знаходиться в доброму положенні, щоб їм пошкодити. Айхман знав багато про жидів, включно з єврейською мовою, і тому якраз Гітлер дав йому провідну роллю у ліквідації євро-

пейських жидів. Що я хочу сказати, це факт, що саме знання не обов'язково веде до любови свого об'єкту. Знання є неутральне — його можна вживати і так і сяк.

Модерна психологія дивиться на психіку людини як на поверхову структуру, де у фундаменті ми маємо сферу почуттів, емоцій, стремління, бажань, потреб, інстинктів, інтересів, настроїв, тощо, — а на верхньому поверху маємо сферу свідомого мислення і свідомих рішень. Простіше кажучи, ми відрізняємо в людській психіці сферу “серця” та сферу “розуму”. Вживаючи більш наукової термінології, ми можемо назвати фундамент **афективною сферою** психіки людини (афект = почуття, яке веде до акції), а горішній поверх — **когнітивною сферою** (від латинського *cognoscere* = пізнавати).

Афективна сфера психіки людини є надзвичайно важливою, бо вона справді є фундаментом, на якому є побудований вищий поверх мислення і знання — когнітивна сфера. І коли той фундамент не є солідний, то вищі когнітивні поверхи знання є наче замок побудований на піску. Основною тезою моєї статті є те, що наше українське шкільництво — як також більша частина американського шкільництва — не присвячує майже жодної уваги вихованню почуттєвої сфери психіки дитини. Всю увагу звертаємо на когнітивну сферу, тобто на присвоєння знання, на українознавство. В результаті, не тільки знання наших учнів є часто досить “поверхове”, але що гірше, багато дітей не люблять школи, покидають її, коли можуть, а чимало з тих, що продовжують ходити, вважають її нудною і не можуть дочекатися, щоб її покинути, — “здати матуру” і мати спокій.

На цьому місці я хочу проаналізувати традиційний підхід до навчання в наших школах і показати, що він справді є майже виключно спрямований на виховання когнітивної сфери психіки дитини. Цій традиційній педагогіці я пізніше протиставлю другий підхід, який назву афективною або також гуманістичною педагогікою, яка, на мою думку, є більш сприятлива до виховання позитивних почуттів у дитини, отже більш підхожа до вирощування **українолюбства**. Для ясності представлення, я протиставлятиму ці два виховні підходи, наче б вони себе взаємно виключали. До певної міри воно так і є, але проблема якраз полягає в тому, щоб їх поєднати.

Хочу підкреслити, що коли говорю про

традиційний підхід до навчання, то маю на думці не його теорію, але його **практику**, тобто як фактично справи мають у типовій традиційній класі.

В першу чергу можна сказати, що в традиційній класі учитель є в центрі уваги. Він (чи частіше вона) є авторитетом, якого учні мають слухати, щоб чогось навчитись. Учитель має знання і життєвий досвід, учні мають мало одного і другого. Учитель повинен бути добре кваліфікований у своїй ділянці (мова, література, історія, тощо). Він є наче то великий збанок, повний знання, який потрохи переливає це знання до малих учнівських збанків. Щоб цей процес відбувався ефективно, в класі має панувати спокій, порядок і дисципліна. Щоб утримати таку атмосферу, колись раніше били дітей, як треба було. Сьогодні цього вже не роблять, але вчителі вживають всяких інших засобів, щоб підкорити учнів своїй волі: вони лякають їх батьками, лякають, що викинуть зі школи (чому деякі учні були б дуже раді!), насміхаються з них, стараються засоромити їх перед другими учнями тощо.

Доказом, що процес навчання є успішним, вважаються іспити, де учні здають — чи радше віддають — своїм учителям те, що вони у них “налили”: в основному, велику кількість фактів і вміння пов'язати їх в такий спосіб, як це вчителі робили в класі.

У традиційній класі найбільш активним є учитель: він підготовляє лекції, робить пляни, записує їх у денник, і читає лекції, чи радше розказує. У такій ситуації учні назагал є більш пасивні: вони мають тихо сидіти, уважно слухати і записувати, — а тоді дома вивчати ті факти і теорії, які їм викладали у класі чи завдали прочитати у підручниках. Коли деякі учні цього не роблять, то це пояснюється тим, що вони є “ліниві”, тобто не хочуть вчитися, або, ще гірше, “дурні”, — тобто нездібні навчитися.

Як сказано вище, в традиційній класі виховна робота є спрямована на вивчення фактів і теорій. На почуття учнів не звертається майже жодної уваги. В наших рідних школах ми навчаємо українознавство. Українолюбство має прийти якось само по собі. Але чи справді так стається? На це питання могло б відповісти тільки відповідно сконструйоване соціологічне дослідження. Моє особисте враження є, що найбільший вплив на виховання українолюбства мають батьки і молодечі організації.

Повертаємось до питання, чи в наших школах можна активно сприяти розвитку українолюбства. На мою думку це є можливе, хоч не легке завдання. Для цього потрібна відповідна атмосфера в класі, відповідні умови, які є майже діаметрально протилежні тим умовам, що існують в традиційній класі.

Що це за умови?

Таких умов є три, на мою думку, і тут я базуюсь на модерній афективній педагогіці та гуманістичній психології. Це умови, які створюють в класі атмосферу, де є можливий вплив на почуття учнів в напрямку позитивного наставлення і любови до предмету навчання.

1) Першою умовою є те, що **учень є в центрі уваги**. Вихідною точкою афективної педагогіки є особа учня, а не програма, чи високі кваліфікації вчителя. Один мій приятель, учитель в рідній школі, розказав мені такий випадок. Одного дня в класі він старався завести з дітьми дискусію на тему оповідання, яке вони якраз прочитали в читанці-підручнику. Але чомусь ніяк не йшло, діти не хотіли говорити. Бідний учитель попадав в розпуку. На щастя якраз прийшла перерва. І ось під час перерви він запримітив, що ті самі учні тепер завзято дискутували між собою, по-англійському, якийсь “камікс”, де була мова про подорож на місяць. Після перерви, учитель попросив показати йому той камікс і сам почав з учнями розмову на тему подорожей на місяць — цим разом по-українському. На його велике задоволення, вив'язалась дуже добра дискусія, в якій взяли участь всі учні, — ті самі, що двадцять хвилин тому ніяк не хотіли, чи не могли говорити. Отже в чому різниця? Різниця в тому, що учитель не старався за всяку ціну “виконувати програму”, а навпаки, пристосувався до учнів, взяв їхнє теперішнє життя, їхні сучасні інтереси за вихідний пункт своїх педагогічних старань, — у цьому випадку вправи у вживанні української мови та присвоєння декількох нових слів (зв'язаних з полетом на місяць).

З точки зору афективної педагогіки найважливішим у повищому випадку було мабуть те, що учитель не насміхався з учнів, бо читають “глупі” камікси та не лаяв їх за те, що принесли ці камікси до школи. Він тут практикував один з принципів афективної педагогіки, згідно з яким **особа учня є в центрі уваги** — учитель **респектує його почуття, інтереси і думки**.

В афективній педагогіці ми пристосовуємо програму до учня, а не учня до програми. Коли програма не підходить учневі, то викидаємо зі школи не учня, але програму. Коли черевики — які б прекрасні вони не були — не підходять на ноги, то не обрізуємо пальці, але шукаємо за новою парою, більш піджою. Ми беремо учнів такими, як вони є, і ведемо їх так далеко, як вони можуть і хочуть іти. У такому підході, всякі програми можуть бути помічними дороговказами, — вони ніколи не сміють бути приказами.

2) Другою умовою для того, щоб українолюбство могло рости і розвиватися в класі є **автентичність особи учителя**. Я маю на думці не авторитет, не професійні кваліфікації учителя, але його особистість. Людина є автентичною, коли вона є чесна сама собою, коли вона не претендує бути чимось, чим вона не є, коли вона не вдас, не грає якоїсь ролі, для того, щоб зробити враження на інших. Така людина не повторяє просто те, що колись її навчили, але висловлює свої власні думки, а не лише те, що від неї очікують говорити. Бути самим собою вимагає певної відваги. В Галичині це називали “цивільною відвагою”: людина має свої думки і їх висловлює, знаючи наперед, що не всі її будуть за це хвалити.

Часом ця характеристика людини дискутується в психології під заголовком творчости. Людина автентична не підходить до справ пошаблонному, але у свій власний, особистий спосіб, — тобто творчо.

3) Третьою умовою афективної педагогіки є **здібність вчителя вчутися у психіку учня**, **здібність зрозуміти сучасних молодих людей**. Якщо йде мова про учнів наших шкіл українознавства, то вони по своїй психіці вже більш американці, ніж їхні батьки і взагалі старша генерація. Тому ми часто бачимо, що молоді вчителі, які вже тут в Америці виростили та кінчали школи і університети, багато краще дають собі раду з сучасними учнями, не мають так багато проблем, як мають не раз старші, більш досвідчені і краще кваліфіковані вчителі, — які однак (з багатьома винятками) не розуміють молодішої генерації і не вміють знайти з нею спільної мови. А дитина і молода людина дуже потребує того почуття, що “мене хтось розуміє”, а не тільки поправляє, дає оцінки, підганяє і сварить. Ми говоримо тут про так зване і знане “непорозуміння між генераціями”. Щоб мати

позитивний вплив на почуття учня, учитель мусить старатися це непорозуміння замінити зрозумінням.

Наявність цих трьох вище накреслених умов у класі творить атмосферу, в якій учні добре почувуються і в якій українознавство буде вести до українолюбства. Якщо ми хочемо,

щоб наша рідна школа мала довготривалий позитивний вплив на напрям життя дитини, то нам треба звертати увагу на афективну сферу її психіки. Тоді ми зможемо краще виконати наше суспільне завдання — не тільки навчати українознавства, але теж і виховувати українолюбство.

ПРОГОЛОШЕННЯ 125-РІЧЧЯ ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКОЇ БАПТИСТСЬКОЇ ЦЕРКВИ

До всіх християн і Церков у Бозі Отці й Господі Ісусі Христі: благодать Вам і мир!

1977 рік — це особливий рік в історії української релігійної думки. Цього року минає 125 років від того часу, як перший український баптист Іван Онищенко, із села Основи, ряснопільської волости, одеського району на Херсонщині, вступив у заповіт із Господом через святе за вірою Хрищення восени 1852 року. Того знаменного року почав горіти огонь правди Божої, огонь пробудження, який почав освічувати проміннями світла Євангелії Христової серця нашого народу-Богошукача. І хоч вороги правди, вороги світла, вороги Самого Бога робили все можливе, щоб цей огонь загасити, то всі їхні зусилля, включно з тортурами, переслідуваннями, гоненнями за особисті переконання віри, ув'язнюваннями, висиланням на Сибір, Колиму, безсилі були погасити могутнє полум'я цього святого вогню, в якому був Сам Бог. Слово Боже незнищальне, його не можна ув'язнити! Огонь горів і вже весною наступного 1853 року нові душі, народжені згори, від Духа Святого, освічені небесним світлом, вступали у заповіт із Господом через святе за вірою Хрищення і цього святого акту уділив їм молодий ще вірою, але високого духа, перший баптист України — Іван Онищенко.

“Перша яскрава постать в історії українського євангельського руху, яку знаємо, це Онищенко”, каже історик проф. Михайло Грушевський. Чисте життя, глибока віра, міцні переконання робили сильний ефект на тих, із ким Онищенко мав спілкування. Через свідectво Онищенка навернувся до Бога Гарасим Вітенко-Балабан, через його напучування пізнав правду Божу Михайло Ратушний, і навернувся до Бога 1856 року, і свідчив про велике спасіння і великого Спасителя своїм країнам. Євангельсько-Баптистський Рух ширився і поступово запалював огнем віри, любови і духом но-

вого життя села південної України. Нові послідовники Нового Заповіту Господа нашого Ісуса Христа — Гарасим Вітенко-Балабан, Михайло Ратушний, Олександр Капустян, Юхим Цимбал, Іван Рябошапка й інші були тими першими носіями євангельського світла, яке освітило правдою Божою Україну й народило Українську Баптистську Церкву, яка освятила нашу історію кров'ю мучеників за Христа й дала нам справжніх героїв духа, подвижників християнства правдивого, борців за віру євангельську, за віру, раз дану святим. Посаджене Самим Богом деревце життя в українському винограднику Вселенської Церкви Христової розрослося в могутнє дерево, в третю (а можливо й другу) за числом Українську Церкву, високого духа якої не подолає не тільки вайвоначне безбожжя нашого часу, але й сили адові не переможуть її (Мат. 16:18).

Тому, за рішенням Світового Конгресу Всеукраїнського Євангельсько - Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви — з учасниками ЗСА, Канади, Австралії, Англії, Південної Америки й України проголошуємо 125-річчя Українського Баптистського Руху. Закликаємо всі українські Церкви відзначити цю славу річницю в нашій історії, а наших вірних просимо влаштовувати спеціальні святкування в своїх Церквах. Особливі ж спільні святкування відбуватимуться під час нашого Ювілейного Конгресу, який відбудеться в днях 2-го до 5-го вересня 1977 року в Українській Баптистській Церкві в Чикаго.

Президія ВСВББ проголошує також і гасло Ювілейного року: **П е р е м о г а з Х р и с т о м !** Ювілейним текстом із Святого Писання нехай будуть слова Самого Христа — Голови Церкви: “Страждання зазнасте в світі, — але будьте відважні: Я світ переміг!” (Єв. Ів. 16:33).

Із побожністю, святістю, надхненням від Святого Духа та помазанням Госпаднім відзначаємо велику річницю в житті Українського Народу — 125-річчя Української Баптистської Церкви!

Вітаємо із славним Ювілеєм усі наші Церкви в розсіянні та в Україні, які продовжують боротись за Віру Христову та бажаємо успіхів і повноти Божих благословень у відзначенні Ювілею перемоги — 125-річчя українського

баптистського Руху. “Коли за нас Бог, то хто проти нас?!” (Рим. 8:31).

Із щирим привітом і палкою любов'ю —
Ваші у Христі брати:

Олекса Гарбузюк

Голова Всеукраїнського
Євангельсько-Баптистського Братства

Володимир Домашовець

Генеральний секретар

Січень 1977 Року Божого

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СВІТОВОЇ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ ЗА РОКИ 1975 і 1976

Українська Світова Кооперативна Рада охоплює такі краї, у яких діють українські кооперативи: Австралія, Англія, Аргентина, Канада й ЗСА.

Президія УСКР веде переписку з крайовими центральними українських кооператив, а де ще таких немає — то безпосередно з більшими українськими кооперативами даної країни.

На першому кооперативному з'їзді в Австралії, в днях 25 і 26 січня 1976 р. у Мельборні, засновано Раду Українських Кооператив Австралії, в скороченні — РУКА, яка є третьою крайовою українською кооперативною центральною по існуючих вже раніш таких центральною в ЗСА (ЦУКА) і в Канаді (УКРК).

Подасмо стан української кооперації у згаданих країнах за даними з 31-го грудня 1975:

АВСТРАЛІЯ: У Сіднею, — діють дві кредитові кооперативи “Будучність” а тепер замінена на “Дніпро” та “Карпати”, в Аделайді — одна кредитова кооператива “Наша Майбутність”, у Мельборні — три українські кооперативи: кредитова кооператива “Дністер”, будівельна кооператива “Одеса” і торговельна кооператива “Поступ”.

Усіх разом шість діючих кооператив, з 4,500 членами, з понад десять і пів мільйона оборотового капіталу та чотирма власними домами. Усі ці кооперативи є зареєстровані в Р.У.К.А. (Раді Українських Кооператив Австралії).

АНГЛІЯ: Існує тут скоординована група чотирьох торговельних кооператив під назвою “Нова Фортуна”. В Лондоні — дві кооперативи: імпортова “Фрегата” та експортова “Бравнджонс”. Обидві прибуткові й мають власні будинки. У Ройтон — діє кооп. пекарня “Нова

Фортуна”. В Олдгам — перед веде гуртівня “Нова Фортуна”, як матірня спілка цілої групи підприємств.

Усі разом мають 614 членів та два і чверть мільйона оборотового капіталу.

АРГЕНТИНА: Існує одна велика кредитова кооператива “Відродження” у Буенос-Айресі, з двома філіями: в Сан-Бернардо, провінція Чако та в Обері, пров. Місіонес. Має вона свій власний будинок і нараховує 6,027 членів і близько чотирьох мільйонів дол. оборотового капіталу (39,153.26 пезів).

Крім згаданої кредитової кооперативи є ще дві кооперативи “Фортуна” і “Тризуб”, представники яких брали участь у спільних кооперативних нарадах 19 липня 1974 р. Про ці дві кооперативи не маємо ближчих даних, але ми старасмося через кооп. “Відродження” нав'язати з ними ближчий контакт.

КАНАДА: Тут діє Крайова кооперативна центральна під назвою “Українська Кооперативна Рада Канади”, з осідком у Торонті. Об'єднує вона 45 кредитових кооператив у провінціях Онтаріо (28), Квебек (3), Манітоба (9), Саскачеван (2) і Альберта (3).

Членів у всіх кооперативах нараховують 41,112, а оборотового капіталу 107 мільйонів доларів.

ЗСА: Існує “Центральна Українських Кооператив ЗСА” (в скороченні ЦУКА), з осідком у Чикаго. Останні Збори ЦУКА відбулися 20 і 21 листопада 1976 р., на яких від УСКР брали участь голова Василь Ситник і секретар Іван Лещишин з Торонта.

ЦУКА об'єднує 29 українських кооператив, у 12 стейтах, з 35,064 членів та близько 84 мільйонів дол. оборотового майна.

Табеля-зіставлення про стан українських кооператив у вільному світі на день 31. XII. 1975

Країна і назва Централі	кількість кооп. членів		Оборотний капітал
Австралія, Р.У.К.А.	6	4,500	\$ 10,050.00
Англія	4	614	2,175.00
Аргентина	3	6,027	3,915.00
ЗСА, Ц.У.К.А.	29	35,064	83,883.00
Канада, У.К.Р.К.	45	41,112	106,913.00
П'ять країн разом	87	87,317	\$206,936.00

За Президію УСКР: Василь Ситник, голова Іван Лещинин, секр.

М. Плав'юк

**ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ЗА 1976 РІК**

Президія Секретаріату СКВУ діяла впродовж 1976 року у складі обраному II Конгресом СКВУ. Крім вужчого складу Президії в її осідку Торонто, в її діяльності брав активну участь о. митрат д-р Василь Кушнір, президент СКВУ, який своїми порадами та інтервенціями в деяких специфічних справах помагав зберегти гармонійну співпрацю всіх членів Президії. Не зважаючи на всі його зусилля, при кінці 1976 року заіснували поважні ускладнення в праці Президії, яких не вдалося поладнати. Ці ускладнення довели до резигнації з Президії проф. д-ра Юрія Даревича, керівника Інформаційної Служби СКВУ, та резигнації адв. Андрія Семотюка, керівника Бюра СКВУ в Нью-Йорку. Без узгіднення з Президією Секретаріату СКВУ появилася в чотирьох українських газетах публічна заява генерального секретаря мгра Юрія Шимка. Взяті разом, ці події викликали публічну дискусію про справи СКВУ як на сторінках української преси, так і серед української громади.

Немає сумніву, що відхід від праці д-ра Ю. Даревича і адв. А. Семотюка послабили при кінці 1976 року як діяльність Інформаційної Служби СКВУ, так і Бюра СКВУ в Нью-Йорку. Згадана заява мгра Ю. Шимка до публічного відома була потрактована членами Президії Секретаріату СКВУ не лише як порушення засади взаємної інформації про працю поодиноких членів Президії, але як вияв скрайньої нетовариськості, який негативно вплинув на співпрацю та взаємовідносини між членами

Президії Секретаріату СКВУ в її осідку — Торонто.

До позитивних виявів у праці Президії Секретаріату СКВУ слід зокрема зачислити великий вклад і допомогу впродовж 1976 року відпоручників Українських Церков до Президії і Секретаріату СКВУ. В реалізації гасла 1976 року "За Свободу Віри і Церкви в Україні" зокрема допомогли Високопреосвященніший Митрополит Максим, Високопреосвященніший Митрополит Мстислав, Преосвященний Кир Ізидор, о. д-р Семен В. Савчук і Пастор Йосафат Іваськів. Крім того Високопреосвященніший Митрополит Мстислав вклав дуже багато зусиль для правильного полагодження цілої низки дуже складних справ пов'язаних з приїздом до Парижу Леоніда Плюща і його родини. За цю допомогу всім належить окрема подяка і признання.

Праця членів Президії Секретаріату СКВУ проходила в формі щотижневих "робочих зустрічей", які відбувалися кожного вівторка у бюрі СКВУ в Торонто, за винятком тижнів, коли відбувались формальні засідання Президії.

В 1976 році відбулася Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ з участю всіх членів Президії, одне ширше засідання Президії з участю Президента СКВУ і 14 формальних засідань. Десять формальних засідань перемінилися в звичайні "робочі зустрічі" через брак передбаченого правильником для повноправних засідань кворуму з участю п'ятьох членів Президії.

Крім цих засідань поодинокі члени Президії

дії брали участь в нарадах Екзекутиви КУК (Микола Плав'юк у січні 1976 р., Василь Кирилук у березні 1976 р.). Подібні зустрічі відбулися з членами Екзекутиви УККА (Ю. Даревич у лютому 1976 р., М. Плав'юк у квітні, Ю. Шимко в червні 1976 року). В жовтні 1976 року М. Плав'юк і Ю. Даревич взяли участь в Конгресі УККА, а в листопаді 1976 року о. митр. д-р В. Кушнір, Високопреосвященніший Митрополит Максим, о. д-р С. В. Савчук, М. Плав'юк, Ю. Шимко, Ф. Мартинюк, Ю. Даревич — взяли участь в нарадах КУК — УККА у Вінніпезі.

В місяцях травні і червні 1976 року Ю. Даревич перебував в Європі і при тій нагоді був у контакті з Українським Центральним Громадським Комітетом у Франції. В листопаді 1976 р. д-р Богдан Стебельський, голова Ради в справах Культури при СКВУ, відвідав українські поселення Парагваю, Аргентини й Бразилії як представник Президії Секретаріату СКВУ.

Крім тих відвідин впродовж 1976 року члени Президії мали цілу низку зустрічей з представниками українського громадського, політичного та церковного життя. Щоб згадати лише декотрі з них: Голова Помісної Української Католицької Церкви, Президент Української Народної Республіки в екзилі, Голова Української Центральної Репрезентації Аргентини Василь Косюк, Голова Союзу Українських Організацій Австралії Микола Свідерський, відпоручник Союзу Українців у Великій Британії дир. Ярослав Деремєнда.

Впродовж 1976 року Президія Секретаріату СКВУ через своїх відпоручників або шляхом писемних привітів брала участь в 27 з'їздах, конференціях, імпрезах чи зустрічах організованих чи то українськими установами в різних країнах чи неукраїнськими установами, з якими зберігає контакти.

Поточну працю виконували два бюро СКВУ. Центральне Бюро в Торонто — керівник Люба Ткаченко і працівниці в 1976 році Софія Юркевич в першій половині року, а в другій Марта Кобилянська. Бюро СКВУ в Нью-Йорку — керівник А. Семотюк і допоміжні працівники Стефан Вельгаш і Оксана Демчишин.

Діяльність Президії Секретаріату СКВУ проходила в рамках плану праці схваленого Х Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ в днях 7—8 лютого 1976 року.

Для проглядности звітування подаємо в

першу чергу, що виконано чи не виконано з схваленого плану праці, а при кінці вкажемо на деякі справи, над якими ми працювали поза рамцями схваленого плану праці.

А. ЗАГАЛЬНІ АКЦІЇ:

1. “За Свободу Віри і Церкви в Україні”.

Ця акція була в основному пов'язана з трьома елементами, які робили її актуальною в 1976 році:

- а) Постанова Генеральної Асамблеї ООН з 1975 року поставити на свій порядок нарад у 1976 році справу дискримінації релігії,
- б) 30-ліття насильної ліквідації Української Греко-Католицької Церкви в Україні,
- в) Посилення переслідувань за релігійні переконання в Україні — арешти о. Василя Романюка, переслідування о. Володимира Прокопова, пастора Юрія Вінса і інших.

По лінії СКВУ цю акцію унапрямувала Комісія Прав Людини СКВУ, а потрібні матеріали своєчасно приготувала Інформаційна Служба СКВУ. У переведення акції включилися всі Українські Церкви й громадські установи по всіх країнах нашого поселення.

На початку 1976 року був розісланий по всіх українських організаціях і церковних установах детальний план акції опрацьований Комісією Прав Людини СКВУ. Вслід за тими інформаціями були вислані в терен:

- а) брошурка про о. В. Романюка й листівки для висилки в його обороні до Папи Римського, Вселенського Патріярха, Світової Ради Церков, Генерального Секретаря ООН;
- б) мистецько оформлені афіші в українській, англійській, французькій, німецькій, еспанській і португальській мовах;
- в) брошура в англійській мові зі списком переслідуваних за релігійні переконання в Україні;
- г) меморіал до Генерального Секретаря ООН Курта Вальдгайма про переслідування Церков і вірних в Україні;
- г) листи для збирання підписів в обороні переслідуваних за релігійні переконання в Україні;
- д) окремі летючки в українській і англійській

- мові та стяжки для використання впродовж місяця травня українськими церквами;
- е) документацію про насильну ліквідацію Української Греко-Католицької Церкви в Україні;
  - с) книжечку про “Советське переслідування релігії в Україні” в англійській мові, в якій документальні дані про нищення Української Автокефальної Православної Церкви, Української Греко-Католицької Церкви, Української Євангельської Реформованої Церкви, Української Лютеранської Церкви.
- Крім того в книжечці подані інформації про сучасну ситуацію на релігійному відтинку, що з'ясовують дійсну роллю Московської Православної Церкви в Україні, дію Української Католицької Церкви в катакомбах, як також дані про Римо-Католицьку, Євангельські й Баптистські групи та інші релігійні меншості, які діють в Україні;
- ж) англійське видання “Вісника СКВУ” присвячене цій акції.

Ми свідомо навели цей доволі довгий список матеріалів, який до речі не є повним, на те, щоб зілюструвати як докладно ця акція була приготовлена. Досвід і висліди її вказують, що кожна інша акція в майбутньому мусить бути приготована не менш старанно, якщо має дати позитивні висліди.

В хронологічному порядку варто б вказати хоч на деякі головні події на тому відтинку.

В січні — появилася звернення Президії Секретаріату СКВУ, проголошуючи 1976 рік, роком акції “За Свободу Віри і Церкви в Україні”.

В лютому — Високопреосвященніший Митрополит Мстислав розіслав апель до церковних діячів цілого світу в обороні о. В. Романюка.

У березні — Високопреосвященніший Митрополит Мстислав відвідав Світову Раду Церков та представника Вселенської Патріархії в Женеві, інформуючи їх про стан церковного і релігійного життя в Україні та домагаючись їхньої акції в обороні о. В. Романюка.

У квітні — за підписом о. митрата д-ра Кушніра вислано меморіал до Генерального Секретаря ООН Курта Вальдгайма. В Оттаві під проводом Високопреосвященнішого Митрополита Максима і Владик Української Католицької Церкви, при великій співучасті представ-

ників неукраїнських Церков у Канаді відзначено трагічні події насильної ліквідації Української Греко-Католицької Церкви в Україні в 1946 році. Владики Української Католицької Церкви в Канаді передали меморіал у цій справі прем'єр-міністрові Канади.

У травні появилася звернення до вірних від Владик і Проводів Українських Церков, заохочуючи їх до всесторонньої піддержки акції СКВУ.

В липні з нагоди Євхаристійного Конгресу у Філядельфії, при співпраці Вінніпезької і Філядельфійської Митрополій Української Католицької Церкви масово розповсюджено матеріали Комісії Прав Людини СКВУ видані з нагоди року оборони Віри і Церкви в Україні, а зокрема роздано всім Кардиналам і Владикам Римо-Католицької Церкви, учасникам Євхаристійного Конгресу, копії меморіалу в справі насильної ліквідації Української Греко-Католицької Церкви в 1946 році. Копії меморіалу розіслано всім Ієрархам Католицької Церкви у світі з канцелярії Високопреосвященнішого Митрополита Максима. Численні відповіді, які прийшли у зв'язку з тим меморіалом до Високопреосвященнішого Митрополита Максима й були передані до архіву СКВУ, вказують на несподівано широкий і позитивний відгук Владик Римо-Католицької Церкви в цій справі.

В місяці вересні по всіх континентах українського поселення, при активній участі Владик, священників і організованої української громади відбувся тиждень молитви в наміренні українського народу і його переслідуваних Церков. На теренах Канади і Америки в місяці вересні і жовтні на запрошення Комісії Прав Людини СКВУ відбулася дуже успішна поїздка пастора Майкела Бурдо з Англії. В окремій публікації Кестон Колледж присвячено окрему увагу станові релігійного життя в Україні, а зокрема особі пастора Ю. Вінса.

В місяці листопаді делегація представників Українських Церков у Секретаріаті СКВУ відвідала п. Марка Шрайбера, голову Комісії Прав Людини при ООН та поодинокі представництва, передаючи матеріали про переслідування Українських Церков в СРСР і УРСР та домагаючись інтервенції ООН в їхній обороні.

Згадка про матеріали СКВУ знайшла відгук в офіційних інформаційних матеріалах Генеральної Асамблеї ООН. Подібна зустріч відбулася в Торонто з Архиспископом Едвардом

Скоттом, Головою Світової Ради Церков.

В архіві СКВУ ми маємо звіти і матеріали про переведення тієї акції в Австралії, Аргентині, Бразилії, Англії, Німеччині, Франції, ЗСА й Канаді, які вказують, що в 1976 році ця акція дійсно знайшла піддержку в широких кругах української спільноти у вільному світі.

Судячи по реакції советських публікацій, вона також була замічена советським режимом, який посилив свою пропагандивну кампанію, доказуючи, що в СРСР конституцією забезпечено свободу релігійних почувань і переконань советським громадянам. Правдоподібно найрізкішою реакцією в цій справі був виступ делегата УССР на конференції ООН "Габітат" у Ванкувері в червні 1976 року, де він ввійшов у полеміку з матеріалами, що їх поширював СКВУ про нищення церков і монастирів в Україні.

Президія СКВУ ще ніколи не одержала так багато листів від різних чужинецьких кругів, як це їх викликала ця кампанія. Нами розіслані матеріали знайшли широкий розголос у світі. Нпр., в Італії, одна з установ робить переклад нашої англомовної книжечки на італійську мову і є надія, що та книжечка як не повністю то хоч частинно буде передрукована в італійській мові. Замовлення книжечки приходять від багатьох неукраїнських установ.

Не менш важливим є те, що різні журналісти та науковці просили нас про право передруку книжки чи додаткові інформації про нищення і переслідування Церков в Україні.

В багатьох журналах Німеччини, Швейцарії появились матеріали про релігійне життя в Україні.

Багато визначних чужинців долучилось до протесту в обороні свободи віри в Україні.

Рівночасно з цим, ми завважили цікавий відгук молодшого покоління українців ЗСА і Канади, які листами звернулись до СКВУ чи то даючи вияв їхньої піддержки цій справі, чи прохаючи додаткових інформацій, а деякі, нпр., просили нас, щоб ми роздобули їм Біблію в українській мові. Ці різні приклади вказують, яке різнорodne зацікавлення викликала ця акція.

Крім настирливої акції в обороні ув'язнених, яку проводили всі наші Церкви, слід особливо підкреслити широку дію пастора Володимира Боровського, Екзекутивного Секретаря Українського Євангельського Об'єднання Північної Америки. Незважаючи на те, що сама акція не дала позитивних вислідів, себто не

звільнено невинно ув'язнених священників чи вірних із заслань чи тюрем СРСР, вона все ж таки має великий вплив на публічну опінію західного світу і через неї ми маємо змогу звернути увагу на поневолення цілого українського народу, а не лише його церковно-релігійного відтинку.

2. Відзначення 50-річчя смерти сл. п. Симона Петлюри.

Згідно з постановою X Пленарної Сесії Секретаріату, Президія видала окреме звернення, апелюючи до української спільноти вільного світу належно відзначити це 50-річчя. Одночасно крайові центральні репрезентації видали свої заклики і ті відзначення відбулись в цілому світі. На сторінках преси появились численні звідомлення з тих святкувань.

На цьому місці варто поінформувати, що у зв'язку з заповідженим виданням книжки "Погромщик", від Президії Секретаріату СКВУ пішов лист до Жидівського Світового Конгресу, в якому ми з'ясували, що українська спільнота вільного світу, відзначаючи постать Симона Петлюри у 50-ліття його смерті є свідомо того, що він згинув продовжуючи боротьбу проти советських поневолювачів України і що вбивника С. Петлюри, Шварцбарта, ми не ідентифікуємо з цілою жидівською спільнотою. Рівночасно з тим ми застерігали собі право на належну реакцію, якщо після публікації згаданої книжки, жидівська спільнота почне широку антиукраїнську акцію. Ми не одержали жодної офіційної відповіді від Жидівського Світового Конгресу, хоч були в тій справі деякі неофіційні розмови, які вказували на те, що ця справа була розглядана в жидівських кругах.

3. Інформаційно-пропагандивна акція з нагоди Олімпіади в Монреалі в 1976 році.

Вклад праці Президії Секретаріату СКВУ в підготовку української участі з нагоди Олімпійських Ігрищ в Монреалі літом 1976 року проявлявся у двох площинах. Первісно, з ініціативи Української Спортової Централі Америки і Канади — ми ініціювали низку зустрічей з представниками українських молодечих організацій, пропонуючи їм перебрати на себе відповідальність за переведення тієї акції. На жаль, ця справа не знайшла їхнього зрозумін-

ня. Не виявили належного зацікавлення нею і інші представники поневолених Москвою народів, з якими ми пробували приготувати спільну акцію. Через це, Президія Секретаріату СКВУ в порозумінні з Екзекутивою КУК причинилась до створення Українського Олімпійського Комітету в Монреалі, під проводом п. Ярослава Пришляка. Згідно з домовленням з Екзекутивою КУК та згаданим комітетом у Монреалі — Президія Секретаріату СКВУ взяла на себе відповідальність за приготування інформаційних матеріалів і оформлення інформаційної служби з нагоди Олімпійських Ігрищ. Виконуючи ці зобов'язання, Інформаційна Служба СКВУ видала брошуру в англійській мові під заголовком “Українці — чемпіони золотої медалі на Олімпіадах” та дві брошури англійською і французькою мовами п. н. “Олімпійська команда України” і “Колоніалізм у спорті”.

Ці брошури були належно використані в часі Олімпійських Ігрищ. Якщо ходять про інформаційну службу в часі тих Олімпійських Ігрищ, то вдалось довести до спільної дії Інформаційної Служби СКВУ, “Смоскипу” і Української Центральної Інформаційної Служби, які діяли в рамках загально-українського Олімпійського Комітету. З ініціативи молодечих організацій СУМ, Пласт, ОДУМ відбулась зустріч української молоді в Ст. Леонард, недалеко від Монреалу, при участі Преосвященних Владик Ізидора і Миколая.

Інформаційна акція українських інформаційних служб знайшла широкий розголос як серед учасників і глядачів Олімпійських Ігрищ, так і в цілому світі, бо українські виступи були широко коментовані в радіо і телебаченні різних народів.

Ми не добились права Україні на окрему участь в Олімпійських Ігрищах, але звернули увагу світової opinii на те, що українці змагаються за належні їм права.

Б. ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ СКВУ

1. Підготовка конференції українських громадських організацій країн Південної Америки.

З огляду на послаблення дії Української Громади у Венесуелі та Українського Координаційного Комітету Бразилії — Президія Секретаріату СКВУ запросила заступника президента СКВУ з Аргентини Василя Косюка взяти

участь в Х Пленарній Сесії СКВУ і в поворотній дорозі відвідати Венесуелю і Бразилію. На жаль, другу частину цього плану В. Косюк не міг зреалізувати. Письмовим шляхом він пробував зорганізувати конференцію громадських організацій тих країн на травень 1976 року — але і ця ініціатива не увінчалась успіхом.

Не було належного зрозуміння і своєчасного відгуку від наших тамешніх організацій на пропозицію висилки групи українських студенток, які через літні місяці допомогли б на тому терені в організації шкільництва та діяльності молодечих організацій.

Тому Президія Секретаріату СКВУ вирішила скористати з групової поїздки до країн Південної Америки організованої у зв'язку з відкриттям і посвяченням пам'ятника Т. Шевченкові в Парагваю і попросила д-ра Богдана Стебельського, голову Ради в справах Культури при СКВУ, відвідати Парагвай, Аргентину і Бразилію та допомогти в полагодженні цілої низки пекучих справ на тих теренах.

На сторінках преси були обширні звітування про урочистості в Парагваю. Маємо надію, що це зрушення українського життя допоможе на тому терені оформити загально-громадську репрезентацію. В Аргентині відбувся черговий з'їзд Української Центральної Репрезентації, головою якої обрано Володимира Котульського.

На терені Бразилії відбулась з участю д-ра Богдана Стебельського, Петра Башука і мгра Євгена Мастикаша спільна конференція представників усіх українських громадських організацій Бразилії, яка знайшла базу для полагодження труднощів, що були на тому терені. Є підстави сподіватися, що заповіджені зміни в Українському Координаційному Комітеті Бразилії і їхньому представництві до СКВУ допоможуть затіснити контакт з Бразилією і посилять працю нашої організованої громади на тому терені.

Д-рові Б. Стебельському належить подяка за сумлінне виконання того нелегкого завдання.

2. Справа представництв європейських крайових організацій в СКВУ.

Дискусія над цими справами в часі Х Пленарної Сесії Секретаріату СКВУ вияснила статус КОУГЦУ, Франції, Німеччини і Бельгії. Залишилась до полагодження справа стану на терені Великої Британії.

В тій справі представники Президії Секретаріату СКВУ відбули окрему зустріч з дир. Я. Деремедою, відпоручником КОУГЦУ—СУБ у Секретаріаті СКВУ. Рішено, що від Президії Секретаріату СКВУ буде опрацьований лист з проєктом полагодження тієї справи. Перед висилкою листа до всіх українських організацій-членів СКВУ на терені Великої Британії — ми пообіцяли вислати його до дир. Я. Деремеди. Це було зроблено. У відповідь на наш проєкт листа, ми одержали письмове повідомлення від СУБ, що вони не вважають за доцільне, щоб Президія СКВУ виходила з такою ініціативою консолідації українського громадського життя на терені Великої Британії. Незалежно від того, в останньому році на терені Великої Британії заіснували поважні ускладнення у зв'язку з акцією за Патріярхат Української Католицької Церкви, які в жодному випадку не сприяють ініціативі в справі повної консолідації тамошнього нашого громадського життя.

3. Справа членських організацій СКВУ.

Статутіві постанови схвалені на II Конгресі СКВУ зобов'язали нас поробити заходи для впорядкування членського складу СКВУ. Не було це легке завдання, бо крім статусу Українських Церков і Крайових Центральних Репрезентацій, супроти яких в нас не було жодних сумнівів, ми мусіли докласти багато зусиль, щоб впорядкувати категорії т. зв. міжкрайових організацій, які згідно з статутом СКВУ мають право бути членами СКВУ. Починаючи від списку членів-основоположників СКВУ, які були учасниками I Конгресу СКВУ в 1967 році, ми ввійшли в контакт з ними і пробували устійнити їхній статус та одержати потвердження від них того статусу заплаченням членської вкладки. Ця праця ще не є повністю закінчена, але на основі великої переписки і членських вplat ця ситуація виглядає приблизно так:

МІЖКРАЙОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ—ЧЛЕНИ СКВУ Вирівняли свої членські вкладки.

1. Братство Українських Січових Стрільців.
2. Координаційна Рада Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій.
3. Об'єднання Демократичної Української Молоді.
4. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій.

5. Світова Українська Кооперативна Рада.
6. Спілка Української Молоді.
7. Товариство "Бойківщина".
8. Українське Вільне Козацтво.
9. Український Робітничий Союз.

Частинно вплатили членську вкладку.

1. Братство Карпатських Січовиків.
2. Братство Колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії.
3. Наукове Товариство ім. Шевченка.
4. Об'єднання Колишніх Вояків Української Повстанської Армії.
5. Рада Крайових Федерацій Українських Католицьких Академічних Товариств "Обнова".
6. Світова Федерація Лемків.
7. Світовий Український Визвольний Фронт.
8. Українське Лікарське Товариство Північної Америки.
9. Український Народний Союз.
10. Центральний Союз Українського Студентства.

Не вплатили нічого на рахунок членської вкладки.

1. Конференція Українських Пластових Організацій.
2. Координаційний Комітет Українських Організацій Канади і ЗДА за Здійснення Патріярхату Української Католицької Церкви.
3. Об'єднання Українських Академічних Товариств "Зарево".
4. Світове Об'єднання Українських Педагогів.
5. Світова Федерація Українських Журналістів.
6. Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського.
7. Українська Вільна Академія Наук.
8. Українська Народна Поміч.
9. Український Олімпійський Рух.

Разом Міжкрайові Організації:

вирівняли членські вкладки	9
вирівняли частинно	10
не вплатили нічого	9
	—
	28

КРАЙОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ — ЧЛЕНИ СКВУ

Вирівняли свої членські вкладки.

1. Братство Колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії (Канада).
2. Демократичне Об'єднання Бувших Репресованих Українців Советським Режимом (ЗСА).
3. Ліга Визволення України (Австралія).
4. Ліга Українських Католицьких Жінок (Канада).
5. Об'єднання Бувших Вояків Українців у Великій Британії.
6. Об'єднання Українських Педагогів ЗСА.
7. Об'єднання Українських Православних Сестрицтв ЗСА.
8. Об'єднання Українців Револьюційно-Демократичних Переконань (ЗСА).
9. Організація Державного Відродження України (ЗСА).
10. Організація Жінок Ліги Визволення України (Канада).
11. Організація Українок Канади ім. О. Басараб.
12. Пласт — Канада.
13. Союз Бувших Українських Вояків у Канаді.
14. Союз Українок Америки.
15. Союз Українських Жертв Російського Комуністичного Терору (Канада).
16. Союз Українців Католиків "Провидіння" (ЗСА).
17. Суспільна Служба Українців Канади.
18. Товариство Сприяння Українській Національній Раді у Великій Британії.
19. Товариство Українських Правників у ЗСА.
20. Українська Американська Асоціація Університетських Професорів.
21. Українська Американська Жіноча Допомога Організація.
22. Українська Стрілецька Громада (Канада).
23. Українське Національне Об'єднання Канади.
24. Український Визвольний Фонд ЗСА.
25. Український Золотий Хрест у ЗСА.

Частинно вплатили членську вкладку.

1. Головна Рада Українських Громадських Організацій у Бельгії.
2. Ліга Визволення України (Канада).
3. Молодь Українського Національного Об'єднання (Канада).

4. Наукове Товариство ім. Шевченка (Франція).
5. Об'єднання Бувших Вояків Українців Америки.
6. Об'єднання Жінок Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ЗСА).
7. Об'єднання Українців у Великій Британії.
8. Організація Оборони Чотирьох Свобід України (ЗСА).
9. Союз Українок Австралії.
10. Союз Українців у Великій Британії.
11. Спілка Українських Журналістів Канади.
12. Товариство Колишніх Вояків Української Повстанської Армії в Канаді.
13. Товариство Українських Жінок ім. Олени Теліги (Англія).
14. Товариство Українських Інженерів Америки.
15. Українська Бібліотека-Музей ім. С. Петлюри (Франція).
16. Українська Національна Єдність (Франція).
17. Українське Технічне Товариство (Канада).
18. Український Визвольний Фонд Канади.
19. Український Народний Союз Канади.
20. Український Християнський Рух (Франція).
21. Український Центральний Громадський Комітет у Франції.

Не вплатили нічого на рахунок членської вкладки.

1. Академічне Товариство "Зарево" в ЗСА.
2. Братство Українців Католиків (Канада).
3. Об'єднання Ветеринарних Лікарів ЗСА.
4. Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України (ЗСА).
5. Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки (ЗСА).
6. Об'єднання Товариств Сприяння Українській Національній Раді в Канаді.
7. Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Канади.
8. Об'єднання Українських Педагогів Канади.
9. Об'єднання Українських Письменників "Слово" (ЗСА).
10. Об'єднання Українських Письменників "Слово" (Канада).
11. Об'єднання Українців Швейцарії.
12. Організація Оборони Лемківщини (ЗСА).
13. Організація Українських Жінок у Великій Британії.

14. Організація Української Молоді при Об'єднанні Українців у Великій Британії.
15. Пласт — ЗСА.
16. Пласт — Німеччина.
17. Союз Ветеранів Українського Резистансу (ЗСА).
18. Союз Гетьманців Державників Канади.
19. Союз Українських Воєнних Інвалідів — Німеччина.
20. Союз Українського Студентства Канади.
21. Союз Українок Канади.
22. Союз Українців Самостійників на Канаду.
23. Спілка Українських Журналістів Америки.
24. Спілка Українських Учителів та Виховників у Великій Британії.
25. Товариство Колишніх Вояків Української Повстанської Армії ЗСА.
26. Товариство Української Кооперації (ЗСА).
27. Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (Канада).
28. Українська Гетьманська Організація Америки.
29. Українська Народна Поміч (ЗСА).
30. Українське Історичне Товариство (ЗСА).
31. Українське Католицьке Юнацтво (Канада).
32. Український Музичний Інститут у ЗСА.
33. Центральна Українських Кооператив Америки.

Разом крайові організації:

вирівняли членські вкладки	25
вирівняли частинно	21
не в платили нічого	33
	—
	79

На загальну кількість міжкрайових і крайових організацій 107

вирівняли членську вкладку	34
частинно вирівняли	31
не в платили нічого	42

Принайменше 42 з названих організацій, згідно з статутом СКВУ за неплатення членських вкладок впродовж 2-ох років втрачають свої права до часу поладження цієї справи. Президія зобов'язана цю статуту норму стосувати відносно всіх названих організацій. Ми були б вдячні членам Секретаріату СКВУ, які є членами чи в складі проводу тих організацій, якщо б вони вплинули на них, щоб негайно поладнали справу своїх членських вкладок і не змушували нас до таких драстичних кроків.

В. ЗВ'ЯЗКИ

1. Зв'язки з світовими конгресами інших народів.

Загально відомо, що крім українського, існують Світові Конгреси жидів, балтицьких народів, словаків і є світова організація білорусів. У 1976 році Президія Секретаріату СКВУ намагалась підтримувати зв'язки з ними, зокрема у справах нашого спільного зацікавлення.

Найтисніші зв'язки в тому часі ми підтримували з відпоручниками балтицьких і білоруського конгресів. Ними дезигновані делегати працювали з нашою делегацією під проводом Ю. Шимка над редакційним оформленням документації в справі деколонізації СРСР. Ця справа посунулася доволі далеко вперед і є приготувані основи для спільної акції всіх 5-ти Конгресів та їхніх підбудов на форумі ООН перед урядами поодиноких країн. Із Жидівським Світовим Конгресом в нас не було тісніших контактів. Із Словацьким Конгресом ми виміняли інформаціями у зв'язку з нашою акцією оборони Віри і Церкви в Україні, як також відбули зустріч з ними в часі поїздки пастора М. Бурдо в Канаді.

2. Справа акредитації в ООН.

5 січня 1976 року Бюро СКВУ в Нью-Йорку було повідомлене, що прохання прийняти СКВУ до т. зв. неурядових організацій ООН, внесені від нашого імені 19 грудня 1975 року було відкинене. За причину подано, що СКВУ в своїх виданнях заступає опінії спрямовані проти членів ООН. Керівник Бюро СКВУ в Нью-Йорку, адв. А. Семотюк, почав негайні заходи, щоб справа акредитації СКВУ була поновно розглянена чинниками ООН. До половини лютого 1976 р. ми мали представити додаткову документацію, доказуючи право СКВУ бути акредитованим до ООН.

Незважаючи на те домовлення, з датою 29 січня 1976 року нам був післаний лист з повідомленням, що рішення в справі нашої акредитації було зроблене "на найвищому рівні" і що воно залишається в силі.

З датою 23 лютого 1976 року у випуску "Діпломатік Ворлд Бюллетін" появились інформації про намагання СКВУ здобути акредитацію та про відмову чинників ООН.

В чергових місяцях нам вдалось здобути прихильне становище до нашої аплікації дея-

ких місій до ООН і вони почали заходи в нашій справі. Справа опинилась на розгляді в Асистента Генерального Секретаря ООН Генічі Акатані і він її поновно відхилив. Очевидно, що це нам залишало лише одну можливість — відклик до Генерального Секретаря ООН д-ра Курта Вальдгайма. На пораду наших приятелів, ми здержалися з тим відкликом аж до часу перевибору д-ра Вальдгайма Генеральним Секретарем ООН. Як відомо, це сталося щойно при кінці 1976 року і тому наш відклик внесено до нього тільки в 1977 році.

Паралельно з тими заходами були пороблені намагання здобути акредитацію при Бюрі Публічної Інформації ООН для “Української Інформаційної Служби”. Тоді коли акредитація СКВУ до т. зв. неурядових організацій ООН має більш символічне ніж практичне значення, акредитація “Української Інформаційної Служби” має багато більш практичне значення, включно з “офіційним бюро” у самому будинку ООН.

Заходи в цій справі тривають від лютого 1976 року і проходили вони різні етапи. Через довший час йшли намагання змусити нас пропустити з назви нашої інформаційної служби слово “українська” тому, що в системі ООН є УССР і вона має застереження проти того, щоб хтонебудь інший з назвою “українська” був акредитований при ООН.

Коли знайдено іншу форму і назву — то тоді нас повідомлено, що з огляду на політичний аспект тієї справи вона також опинилась в руках Асистента Генерального Секретаря ООН Г. Акатані.

Нам вдалось для нашої аплікації досягнути піддержку також деяких представництв до ООН, як також Асоціації Кореспондентів Об'єднаних Націй. Все це проходить в умовах постійних намагань місії УССР позбавити нашого представника взагалі права доступу до ООН. Дослівно десятки зустрічей і розмов відбув А. Семотюк з різними чинниками на терені ООН, прохаючи їх про піддержку в нашій справі.

Очевидно, що ми невдоволені тим, що наші прохання не були позитивно полагожені дотепер, хоч ми не сподівалися, що вони так швидко будуть взагалі розглядатись. На основі стандартної процедури, такі прохання розглядаються на різних форумах системи ООН іноді впродовж 2—3 років. Ми на це були приготовані і приготовляли плян, щоб на кожному етапі роз-

гляду нашого прохання ми мали змогу представити нашу аргументацію, шукати прихильників для нашого прохання. Тому ми переконані, що це не звичайний випадок, що наше прохання не пішло “урядовою дорогою”, але хтось подбав, щоб негайно воно було відкинене, покликаючись на те, що це рішення було “зроблене на найвищому рівні”. Завдяки тактовності, настирливості й солідній аргументації, адв. А. Семотюк зумів поставити наші аплікації знову на розгляд, так що ця справа триває дотепер. Ми внесли формальні відклики до Генерального Секретаря ООН і пробуємо добитися позитивного полагоження наших слухних вимог. А в міжчасі для наших представників зберігається статус кво, незважаючи на постійні протести місії УССР.

Неодноразово на різних форумах падали твердження, що Злучений Український Американський Допомоговий Комітет є офіційно акредитованою установою в системі ООН. Ми пробували скористати з того при нагоді конференції ООН “Габітат” у Ванкувері. Виявилось однак, що ЗУАДК є в реєстрі американських установ, з якими співпрацював Високий Комісар для Справ Втікачів. На жаль, ЗУАДК не має офіційної акредитації в системі ООН, хоч має шанси таку дістати, якщо поробить певні зміни у своїй структурі, а може й назві, перемінившись з “американської” установи у “світову”. Всі інформації і документацію в цій справі наше Бюро в Нью-Йорку передало Дирекції ЗУАДК і надіємося, що вони пороблять потрібні заходи в тій справі. Взагалі наші світові об'єднання повинні робити заходи, щоб бути акредитованими до різних міжнародних установ світового масштабу, зокрема агенцій ООН. Про це ми всіх членів СКВУ вже своєчасно інформували.

3. Представництва в столицях різних країн.

В пляні праці представленому на останній Пленарній Сесії Секретаріату ми вказували на необхідність у столицях різних країн мати бюро чи представництва наших крайових центральних репрезентацій. Відомо, що ця наша пропозиція не знайшла багато зрозуміння на останній сесії. Події останнього року вказують на необхідність її реалізації. Успіхи українців Франції на терені ЮНЕСКО в Парижі, важливість такого осередку як Женева, не згадуючи вже про Вашингтон, Лондон, Бонн, Оттава, Буенос

Айрес та інших вказують, що успіхи дії Бюра СКВУ в Нью-Йорку призначеного для справ ООН будуть багато більші, коли в поодиноких столицях будуть діяти українські бюро. Ми маємо точні дані про те, що різні місії при ООН запитують свої уряди про інструкції в наших справах. І саме брак частого і прямого контакту з ними ускладнює нашу дію. А рівночасно з тим постійна праця, нпр., на терені ЮНЕСКО дала в попередньому році несподівано позитивні висліди для українських інтервенцій у справі політв'язнів в УССР.

Ця справа не посунулася вперед, але є резолюції в цій справі Конгресу УККА і оформлення їхнього постійного бюро у Вашингтоні напевно допоможе в посиленні зв'язків з урядовими чинниками ЗСА. Очевидно, що в тій чи іншій формі і в інших світових центрах мусять заіснувати постійні українські станиці для заітиснення зв'язків з урядовими чинниками та посилення систематичної інформаційної акції.

Г. КОМІСІЯ І РАДИ СКВУ

1. Перевірка існуючих можливостей для посилення акції оборони українських політичних в'язнів в УССР—СССР.

Цю вимогу пляну праці ми в основному реалізували через дію Комісії Прав Людини СКВУ. Незважаючи на велике переважання працею пов'язаною з акцією "За Свободу Віри і Церкви в Україні", КПЛ не припиняла своїх заходів спрямованих на оборону українських політичних в'язнів.

В початку року використано приїзд родини Плющів до Західної Європи для розголосу справи українських політичних в'язнів. Подібно використано поїздки Л. Плюща в ЗСА і Канаді для цієї цілі. Треба підкреслити, що зокрема в Канаді поїздка Л. Плюща дала змогу в цій справі використати його зустрічі у канадському парламенті, серед організації канадських профспілок та серед приятелів Л. Плюща у Квебеку.

Вістки про перевезення В. Мороза до Психіатричного інституту ім. Сербського в Москві широко зворушили публічну опінію нашої громади і країн нашого замешкання, що поставило справу політв'язнів в Україні як одне з важливих завдань, якому віддано багато часу і фінансових засобів. В часі поїздки Високопреосвященнішого Митрополита Мстислава до Женеви, матеріали передані Комісії Прав Людини ООН

і іншим чинникам насвітлювали проблему українських політичних в'язнів. Подібно акція пастора В. Боровського, поширення матеріалів на конференції "Габітат", Олімпійських Ігрищах у Монреалі, на Евхаристійному Конгресі у Філадельфії, з нагоди поїздок пастора М. Бурдо, при відвідинах ООН в Нью-Йорку — все і завжди справа українських політв'язнів була предметом нашої окремої уваги.

2. Переорганізування Ради Суспільної Служби СКВУ та Ради в Справах Культури СКВУ.

Постанова X Пленарної Сесії Секретаріату в справах Світової Ради Суспільної Служби викликала невластиву реакцію Проводу Світової Ради Суспільної Служби СКВУ, яка вирішила фактично зліквідувати себе і на базі ЗУАДК оформити новий осередок Світової Суспільної Служби. В тій цілі в порозумінні з ЗУАДК навіть скликано окремих з'їзд. Президія Секретаріату СКВУ остерегла як провід СРСС так і Дирекцію ЗУАДК, що такий крок не розв'язує проблеми Ради, зокрема тому, що інші крайові установи суспільної служби поза ЗСА не були готові на таку концепцію полагодження справи.

Наші побоювання здійснились і заповіджений з'їзд не сповнив надій його ініціаторів. Але у висліді з'їзду запало рішення при допомозі Президії Секретаріату СКВУ поладнати довготриваючі непорозуміння між ЗУАДК і Суспільною Службою Українців Канади. Така спільна зустріч обидвох установ відбулася в Торонто в листопаді 1976 року і на ній узгіднено не тільки взаємовідносини і співпрацю між тими установами, але і їхній спільний підхід до справи реорганізації Світової Ради Суспільної Служби СКВУ. В 1976 році, отже, цієї справи не полагоджено, але створено більш пригожі передумови для її полагодження вже в 1977 році.

Рівночасно з X Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ в лютому 1976 року проведено реорганізацію Ради в справах Культури СКВУ. Провід її очолив д-р Богдан Стебельський. На нього впало нелегке завдання знайти тверді основи, на яких може сперти свою дію ця Рада. Тоді коли в минулому вона в основному спиралась на поодиноких особах чи мистецьких об'єднаннях, д-р Б. Стебельський пробує сперти її на Крайових Радах в справах Культури при наших поодиноких крайових центральних репрезентаціях. Це нелегке завдання він реалізує,

хоч повільно, але послідовно, беручи участь в з'їздах поодиноких країн, пропагуючи концепцію дії Ради.

Рада в справах Культури СКВУ в 1976 році доклала багато зусиль для належного використання 100-річчя Емського Указу для з'ясування сучасного нищення української культури в УССР.

3. Комісія опіки українськими політв'язнями з ССРСР і сателітних країн.

Приїзд родини Плющів на терен Франції вказав нам, наскільки наша спільнота НЕ Є ПРИГОТОВАНА на ділове полагоджування цілого комплексу справ з тим пов'язаних. На прохання Президії Секретаріату СКВУ Високопреосвященніший Митрополит Мстислав погодився очолити окрему комісію для цих справ. Окремо приготований правильник дії такої комісії був розісланий до схвалення всім членам Секретаріату СКВУ і майже ніхто не мав застереження до пляну дії такої комісії. Президія Секретаріату СКВУ звернулась до всіх наших центральних репрезентацій з проханням, щоб вони дали своїх відпоручників до комісії і всі вони відмовились це зробити. Одні вважали, що тими справами повинен займатися ЗУАДК, а інші пропонували передати їх Комісії Прав Людини СКВУ, а більшість зовсім не відповіла. Остаточо в такій ситуації голова Комісії відкликав свою згоду її очолювати, так що вона фактично не була оформлена.

Все ж таки треба відзначити дві справи з тим пов'язані. Перша з них, це великий вклад праці і вироблення Високопреосвященнішого Митрополита Мстислава в лагодженні дуже делікатної ситуації, яка заіснувала серед нашої спільноти у зв'язку з приїздом Л. Плюща. Може тому, що він був першим з українських визначних дисидентів, який вирвався з советської психлікарні, наша громада і крайові центральні репрезентації ставили вимогу до СКВУ поробити заходи, щоб Л. Плющ і його родина були гостями української спільноти ЗСА і Канади. Не було це легко перевести, зокрема тому, що в тому часі Л. Плющ був у дуже тісному зв'язку з ідеологічно близькими йому кругами українського і неукраїнського світу. Питання відношення Л. Плюща до організованої української спільноти стало проблемою не лише престижу нашого громадського життя, але й питанням, яке могло мати поважні політичні наслідки, якби Л. Плющ офіційно відцурався нашої ор-

ганізованої громади. І саме завдяки настирливій праці і виробленню Високопреосвященнішого Митрополита Мстислава, Л. Плющ прийняв запрошення бути гостем СКВУ в часі своїх відвідин ЗСА і Канади. Очевидно, що це викликало низку різних ускладнень політичного, престижевого і чисто чуттєвого характеру, які не легко було в початку 1976 року все і завжди найкраще розв'язати. Але вже навіть з перспективи нецілого року часу, можна сказати, що постава як СКВУ, так і організованої української спільноти у відношенні до Л. Плюща була правильною.

Ми прийняли його як українця, невинно переслідуваного в советській психлікарні. Він здеклярував себе неомарксистом, що викликало багато негодувань і непорозумінь серед нашої спільноти, але, незважаючи на те, він дуже гостро нап'ятував советські переслідування в Україні, висловився на багатьох міжнародних форумах за самостійність України і допоміг доказати широким неукраїнським кругам, що в Україні існує окремий рух дисидентів, який не лише є переслідуваний за свої вимоги елементарних прав людини, але і за національні почування і політичні стремління до самостійности і незалежности української держави від Москви.

Наша тепла постава до нього, здається, сильно вплинула на його шукання окреслити точніше свої ідеологічні позиції. Не є нашою справою їх аналізувати, але кожному, хто цікавиться його діяльністю стає щораз ясніше, що поняття "неомарксизму" в Плюща проходить доволі радикальну зміну, хоч би в порівнянні з попереднім роком.

Наука і досвід з Л. Плющем зобов'язує нас і надалі працювати над розв'язкою таких і подібних проблем, з якими ми дуже можливо стрінемося в недалекому майбутньому. Згадані мною наради ЗУАДК і Суспільної Служби Українців Канади були присвячені і тій справі. Мабуть, одне з найбільш конкретних рішень винесених на нарадах — це зобов'язання Суспільної Служби Українців Канади відкрити своє представництво у Відні для опіки над українцями, які приїжджають у західний світ з ССРСР і сателітних країн. ЗУАДК зобов'язався посилити дію свого представництва в Мюнхені і, можливо, з цих скромних заходів почнемо щось реальне робити, щоб не були ми заскочені подіями, так як це мало місце рік тому з Л. Плющем.

4. Допомога СКВОР у виданні методичних матеріалів і посібників для навчання в школах українознавства.

Бюро СКВУ в Торонто розмножило матеріали окремої конференції СКВОР в Детройті і ті матеріали були весною 1976 року вислані до всіх країн нашого поселення, так щоб шкільні ради чи референтури шкільних справ у поодиноких країнах могли, починаючи з 1976/77 шкільного року, перевірити чи і наскільки ті програми і посібники відповідають потребам і українським школам у різних країнах нашого поселення. Цей шкільний рік ще триває і нам важко сказати, який відгук на ті посібники прийде з поодиноких країн. Але на основі тих інформацій, які маємо, з певністю можна сказати, що координація тієї ділянки є не лише потрібна але й дуже складна до проведення. Різний рівень шкільництва у різних країнах, неоднаковий рівень кваліфікацій учительських сил — дуже часто ставить вимогу розв'язувати питання шкільництва на крайовій базі.

В 1976 році багато активності виявляв Педагогічний Осередок СКВОР, з яким бюро СКВУ тісно співпрацювало і допомагало йому в різних технічних справах.

5. Доповнення Фінансової Комісії СКВУ представниками інших країн.

Цей задум був пов'язаний з пляном проводити у всіх країнах збірку фінансових засобів на потреби СКВУ в місяці травні. Крім Канади, в 1976 році цього пляну не зреалізовано в жодній країні. Виглядає, що в 1977 році ця акція пройде не лише в Канаді але і в ЗСА, а в дальшому будемо поширювати склад співробітників Фінансової Комісії СКВУ і в інших країнах. Докладний звіт з діяльності Фінансової Комісії опрацював її голова, д-р Микола Кушпета. За його працю належить йому признання, бо завдяки його ініціативі і праці вузького гурта його співробітників ми маємо змогу здобути від української громади потрібні фінанси на дію СКВУ.

6. Комісія Українських Молодечих Організацій.

З ініціативи ЦеСУС і при співпраці головних проводів СУМ, Пласт і ОДУМ відновлено дію Комісії Українських Молодечих Організацій. В її склад ввійшли

Анна Кобилецька — Голова
Сузанна Якута — Заступник
Ольга Загребельна — Секретар
Юрій Водославський — Член
Олег Вовкодав — Член
Андрій Дзюбанівський — Член

Комісія пробує зорганізувати свої відповідники в поодиноких країнах, включаючи в крайові комісії відпоручників не лише світові але й крайові молодечі формації.

Комісія розпрацьовує плян посилення контакту і виміни досвідом в праці між молодечими організаціями наших громад у різних країнах. На відтинку зовнішніх зв'язків шукає вона за можливостями включення українських молодечих формацій в різні міжнародні установи чи асоціації.

Одна з проблем, над якою застановлялась комісія, це питання відзначення в місяці січні річниці бою під Крутами, яка вже ввійшла в довголітню традицію українського студентства і молоді.

В останніх двох роках у місяці січні були спроби в різних країнах відзначувати день солідарности з політичними в'язнями останньої доби.

Обидві справи, зокрема з виховного огляду, є дуже важливі, але треба всім нам застановитися чи ми не перевантажуємо в місяці січні нашу молодь занадто великою кількістю національних річних і чи вона має змогу їх належно відзначити. Це питання вимагає рішення не лише проводів молодечих організацій, але й наших громадських централей, щоб у цьому відношенні була однастайна постава цілої організованої української громади у вільному світі.

В загальному можна ствердити, що комісії СКВУ в 1976 році виявили більш активну діяльність ніж Ради. Можливо одною з причин є ще й те, що комісії — це органи створені рішенням Президії, їх склад легше доповняти чи міняти та їхню дію унапрямувати. Ради, однак, є автономні тіла, сперті на свої крайові підбудови; чомусь їхня діяльність натрапляє на дуже багато перепон, і її не можемо так унапрямувати як працю комісій.

Закінчуючи цей розділ, почувуюся до обов'язку подякувати всім членам КПЛ, а зокрема сен. Павлові Юзикові, п. Олександрі Ковальській, інж. Миколі Морозові, п. Христині Ісаїв і адв. Андрієві Семотюкові, які виявили найбільше активності в праці КПЛ СКВУ в 1976 році.

Г. ФІНАНСОВІ СПРАВИ

Згідно з схваленим пляном праці ми пробували зорганізувати в 1976 році потрібні засоби на дію СКВУ. Фінансовий звіт, залучений до нього коментар скарбника, і звіт голови Фінансової Комісії докладно описують наші фінансові операції в 1976 році.

В загальному хочу вяснити лише такі справи:

1. Дефіцит за 1976 рік у сумі 20,389.68 дол. відповідає тим фінансовим вплатам, які перейшли через касу СКВУ до кінця грудня 1976 року. Щоб уникнути невластивих публічних коментарів, ми у звіті публічного книговода цього року не називаємо тих крайових центральних репрезентацій, міжкрайових та крайових членських організацій, які не сповнили своїх членських обов'язків у фінансовому відношенні супроти СКВУ в 1976 році. Але їхні зобов'язання є щонайменше вдвічі більші ніж наш дефіцит у 1976 році. Нам приємно ствердити, що вже в перших двох місяцях 1977 року ми зібрали на рахунок задовження за 1976 рік стільки, що якби ці врати були прийшли до кінця грудня 1976 року, то ми не мусіли б виказувати у нашому фінансовому звіті дефіциту за 1976 рік.

Тому ми просимо всі центральні репрезентації квартално сплачувати свої бюджетові зобов'язання і членські вкладки, щоб ми не стояли перед такими фінансовими труднощами, як це було в останніх місяцях 1976 року.

2. Бюджет нашої праці в сумі 125,000.00 дол. Х Пленарна Сесія не прийняла як останочний, але схвалила його як бюджет максимальний, схвалюючи при тому мінімальний бюджет у сумі 81,000.00 дол. Досвід останнього року вказує, що нами запропонований бюджет був реальним і тому просимо Пленарну Сесію не схвалювати бюджетів, які не дають Президії засобів, потрібних для виконання її праці.
3. В залученні до цього звіту подаємо список тих членів Секретаріату, які відгукнулись на наші заклики і склали свої особисті пожертви на потреби СКВУ. Нам не є відомо чи поодинокі члени Секретаріату вплачували щось через крайові центральні репрезентації, бо від них ми не одержуємо списків жертводавців.

Всім тим, які склали свої пожертви, ми щиро дякуємо.

Очевидно, що наша подяка належиться й Проводам Українських Церков, за благословенням яких ми мали змогу проводити травневу збірку в наших церковних громадах.

Наприкінці фінансового звіту почуваюся до обов'язку ствердити, що працю СКВУ в 1976 році ми могли виконати завдяки жертвенності в першу чергу української громади в Канаді, яка дала далеко більший вклад, ніж це передбачував фінансовий плян на 1976 рік.

Тому Президія Секретаріату СКВУ складає подяку Екзекутиві Комітету Українців Канади за те, що вона піддержала фінансову кампанію СКВУ на терені Канади і допомогла в її реалізації. Ми глибоко переконані, що ведена нами кампанія зовсім не є тягарем для громадських централей, а може й навпаки, і тому ще раз апелюємо, щоб досвід Канади на тому відтинку був стосований в усіх країнах. Тоді напевно ми не будемо мати фінансових труднощів у нашій праці і заощадимо собі взаємно не завжди приємні дискусії чи то й спори у фінансових справах.

Ф. Мартинюк

АНАЛІЗА ФІНАНСІВ СКВУ, 1974 — 76

Перед тим, як представити свої спостереження про фінансову ситуацію, яка впродовж трьох років завдає нам великі труднощі, я хотів би з'ясувати статутіві положення, на підставі яких ми зобов'язані вести нашу діяльність.

Стаття § 20 Статуту Світового Конгресу Вільних Українців постановляє, що:

Фінанси Секретаріату складаються із:

- а) загального оподаткування українців у вільному світі на потреби СКВУ, за узгодженням з центральною репрезентацією даної країни,
- б) щорічних врат усіх членів СКВУ за нормою, яку устійнює Секретаріат,
- в) добровільних пожертв і дотацій.

Пленум Секретаріату схвалює на пропозицію скарбника щорічний бюджет. Невплачення бюджетового зобов'язання впродовж двох років припиняє дану організацію у членських правах і позбавляє її права участі в органах СКВУ та в черговому Конгресі СКВУ.

Пленум Секретаріату схвалює річний бюджет, представлений скарбником. Невплачення бюджетового зобов'язання впродовж двох років автоматично припиняє дану організацію в членських правах і позбавляє її права участі в органах СКВУ та в черговому Конгресі СКВУ.

У листопаді 1973 р., II Конгрес СКВУ наклав на кожен крайову центральну репрезентацію справедливе і відповідне фінансове зобов'язання на підставі відсоткового оподаткування:

ЗСА	—	44%
Канада	—	33%
Європа	—	10%
Австралія	—	7%
Аргентина	—	3%
Бразилія	—	2%
Венесуела	—	1%

Загальна сума бюджету становила 100,000 дол.; ця сума мала бути розподілена за таким ключем:

- 35% — 35,000.00 дол. — на працю бюро Президії СКВУ.
- 25% — 25,000.00 дол. — на бюро СКВУ в осідку ООН.
- 30% — 30,000.00 дол. — на працю Рад і Комісій СКВУ, преси й інформацій.
- 10% — 10,000.00 дол. — на Пленарні сесії СКВУ.

Крім того, Фінансово-Бюджетова Комісія II Конгресу СКВУ рекомендувала розглянути інші можливі джерела фінансових надходжень, беручи до уваги існуючу фінансову ситуацію.

- а) Встановити квоту членської вкладки для кожної категорії членства СКВУ, як от для крайових репрезентацій, між-крайових надбудов крайових організацій, крайових організацій і т. п.;
- б) Розглянути шляхи здобуття дотацій на потреби СКВУ від окремих осіб, підприємств, організацій тощо, як також шукати шляхів здобути фінансові засоби з добровільних датків тощо, безпосередньо від громадян, які підтримують СКВУ;
- в) Розглянути реальні можливості створення постійного фонду СКВУ, в сумі кількох мільйонів доларів, з інвестицій-

них прибутків якого можна було б у майбутньому фінансувати бодай частинно діяльність СКВУ.

Бюджет і рекомендації Фінансово-Бюджетової Комісії схвалили ОДНОГОЛОСНО учасники II Конгресу СКВУ.

Проминули три роки каденції II Конгресу СКВУ — три роки великих досягнень, збудження й замішання. Три роки фактів, добрих і поганих, що ними слід поділитися з усіма, які дбають про успіх Світового Конгресу.

II Конгрес СКВУ схвалив бюджет у сумі 100,000.00 дол. на 1974 р., що дало дефіцит у сумі 9,094.84 дол. У лютому 1975 р., пленарна сесія схвалила бюджет у сумі 67,450.00 дол., що дало дефіцит у сумі 1,312.35 дол. У лютому 1976 р., пленарна сесія схвалила бюджет у сумі 81,000.00 дол., що дало дефіцит у сумі 20,389.68 дол. Загальна сума дефіциту на всі три роки становить 30,796.87 дол. Ці мінімальні бюджети, які щороку виявлялися дефіцитними, не могли сповнити статуткових завдань та сподівань української спільноти у вільному світі.

Деякі крайові центральні репрезентації заборонили Президії нав'язати безпосередній контакт з членськими організаціями в різних країнах, як також відмовилися подати адреси поодиноких своїх членів. Ці відмови позбавили Конгрес джерела еventуальних прибутків.

Апатія, яка проникає загал членства Секретаріату у великій мірі відповідальна за нестачу фондів. Від провідників вимагається заохоти й прикладу. Скільки членів Секретаріату склали фінансовий даток на фонд СКВУ впродовж останніх трьох років? Не багато. Всього 22 з 64. А серед тих 22 було 18 канадців.

Рідко признається наші досягнення; ніколи не заохочується нас до вищих ступнів досконалости.

Невідомо з якої причини, крайові центральні репрезентації не виявляють готовости виконувати свої фінансові зобов'язання у визначеному реченці. Дотепер 34 членські організації повністю вирівняли членський внесок, 31 організація вирівняла внесок частинно, а 42 не вплатили ні одного centa. Дефіцит членських внесків за три роки становить 51,331.63 дол. Якщо б поодинокі країни дали повну фінансову підтримку і членські організації вплатили свої щорічні внески, не було б жодного дефіциту, а навпаки, була б надвишка, яку можна було б

додати до ФОНДУ Світового Конгресу. Така по-става — три роки після II Конгресу СКВУ — справді жалюгідна. Статут постановляє, що невплатення бюджетового зобов'язання впродовж двох років припиняє дану організацію в членських правах і позбавляє її права участі в черговому Конгресі.

Неплатення членських внесків зробило необхідним вибрати поважну суму грошей з ФОНДУ Світового Конгресу. Якби ця сума була уціліла, відсотки з неї були б вельми корисними. Нам треба не тільки відплатити позичені гроші, але й збільшити цю суму, так, як це рекомендовано на II Конгресі СКВУ. **ЦЕ КОНЕЧНЕ.** Запасний ФОНД, який у 1974 р. становив 40,000.00 дол., змалів на 20,000.00 дол.

Рівень нашого функціонування залежить від нашої спроможності фінансувати наші різні проєкти. Дуже великий вклад зробили наші релігійні установи. Наші церкви та їхня преса виявили надзвичайну підтримку для нашої справи у Листопадовій і Травневій акціях. Завдяки їхнім старанням, "Місяць СКВУ" виявлявся успішним кожного року. Їхня діяльність в обороні свободи релігії та прав людини з'єднала нас більше як будь-коли. Їхній приклад — це наша велика надія.

Відгук на "Вісники" — позитивний. Деякі наші читачі склали дуже щедрі датки, допомагаючи покрити кошти друку. Якби всі читачі так зареагували, ФОНД збільшився б.

ДЕКЛЯРАЦІЇ відданих одиниць виявились першорядним джерелом прибутків. У майбутньому сподіваємося більшої участі країн поза Канадою, яка дала величезну підтримку.

Відрадним явищем є датки поодиноких зацікавлених осіб, організацій, відділів крайових центральних репрезентацій, громадських об'єднань і т. п.

Завдяки дуже відданим добродіям, п-ву М. і Я. Шафранюкам з Торонто, нам відступлено безплатно бюро впродовж останнього року (Президія оплачувала тільки кошти утримання).

Канада вела перед своїм вкладом фінансових і людських ресурсів, давши Світовому Конгресові більше, ніж цього вимагали її зобов'язання.

Інфляція й непередбачені обставини розла-

джують бюджет: треба враховувати несподіване.

Розводиться ще раз над добрими й прекрасними успіхами, яких ми досі добилися, здійснюючи наші завдання і цілі, — було б для Вас надокучливим. Правду сказати, я не знаю в який спосіб мені промовити, щоб покликати Вас до дії. Усім Вам відомі наші ідеали, бо це БУЛИ Вашими. Усі Ви знаєте, що ми змагаємося до найвищих принципів, бо це були ВАШІ принципи. Чи завмерла душа в тілі? Напевно ні. Я БЛАГАЮ Вас, кожного з Вас, зробіть іспит сумління і признайтеся, кому з Вас бракує запалу й посвяти, які у Вас колись були. Розпаліть цей вогонь і дайте обраним Вами людям можливість сповнити не тільки ЇХНІ завдання, але й ВАШІ надії, щоб Світовий Конгрес діяв справді успішно.

Список членів Секретаріату СКВУ, які вплатили датки на потреби СКВУ:

Високопреосвященніший Митрополит Максим	1,000.00
Всесвітліший Отець Митрат д-р В. Кушнір	1,000.00
М. Плав'юк	704.12
В. Кирилюк	680.00
д-р Ф. Мартинюк	680.00
п-ні С. Савчук	680.00
д-р Ю. Даревич	611.45
Ю. Шимко	465.00
Високопреосвященніший Митрополит Мстислав	250.00
д-р М. Кушпета	250.00
Високопреподобний Отець Архипресвітер д-р С. Савчук	135.00
П. Потічний	100.00
З. Ростек	100.00
М. Цибульський	100.00
М. Козак	75.00
О. Семотюк	75.00
Г. Мороз	50.00
Л. Філь	50.00
Р. Малащук	30.00
Б. Гнатюк	25.00
Всечесний Отець Т. Міненко	25.00
К. Семанишин	10.00

ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СКВУ ЗА ЧАС ВІД 1974 — 1976 РР.

	Річно (по 250.00)	1974-1976 (по 250.00 річно)	Вплачено	Дефіцит
Міжкрайові надбудови	7,000.00	21,000.00	9,618.50	11,381.50
Крайові організації:				
Канада (28)	7,000.00	21,000.00	9,040.50	11,959.50
ЗСА (32)	8,000.00	24,000.00	5,825.00	18,175.00
Європа (17)	4,250.00	12,750.00	3,246. 87	9,503.13
Австралія (2)	500.00	1,500.00	1,187.50	312.50
Разом	<u>26,750.00</u>	<u>80,250.00</u>	<u>28,918.37</u>	<u>51,331.63</u>

М. Кушпета

ЗВІТ ФІНАНСОВОЇ КОМІСІЇ СКВУ

Одноголосно схвалений делегатами II-го Конгресу СКВУ і переданий у зобов'язуючій формі Президії Секретаріату СКВУ до виконання внесок Фінансово-Бюджетової Комісії того ж Конгресу з'ясований в точках б) і в), які звучать:

б) "Розглянути шляхи здобуття дотацій на потреби СКВУ від окремих осіб, підприємств, організацій тощо, як також шукати шляхів здобути фінансові засоби з добровільних датків тощо, безпосередньо від громадян, які підтримують СКВУ;" і

в) "Розглянути реальні можливості створення постійного фонду СКВУ, в сумі кількох мільйонів доларів, з інвестиційних прибутків якого можна було б у майбутньому фінансувати бодай частинно діяльність СКВУ" — внесок цей став спонукою для Президії Секретаріату СКВУ в місяці лютому 1975 року покликати до життя постійну Фінансову Комісію — в скороченні ФК СКВУ (в 1974 р. подібна комісія діяла як Центральна Комісія Організування Акції Листопад — Місяць СКВУ) для конкретного завдання: організувати і провести акцію "Місяць СКВУ", здобути —

"дотації на потреби СКВУ та організувати прибутки з інших джерел на поповнення постійного фонду СКВУ".

В перших двох "експериментальних" роках праці — (в 1974 р. "Листопад—Місяць СКВУ", а в 1975 р. "Травень—Місяць СКВУ") — ФК СКВУ прийшла до переконання, що українська громада є готова і хоче дати повну моральну і матеріальну допомогу Президії Секретаріату СКВУ у виконанні її важливих завдань. Маючи це переконання і деякий досвід з попередніх років, у звіттовому 1976 році ФК своєчасно розпланувала збіркову кампанію і рішила провести її двома шляхами:

а) у формі акції "Травень — Місяць СКВУ" з метою зібрати потрібні фонди на поповнення 1976 — бюджету на поточний рік; і

б) у формі акції "на основі декларацій" з метою зібрати суму 250,000.00 дол. для започаткування (згідно з постановою II-го Конгресу та рішенням Президії Секретаріату СКВУ) створення постійного ненарушеного фонду СКВУ в сумі п'яти мільйонів доларів, з відсотків якого можна було б принаймні частинно фінансувати діяльність СКВУ.

Запроскований ФК і затверджений Президією Секретаріату СКВУ рамовий плян збіркової акції на 1976 р. у формі нижче наведеної ділової записки голови ФК СКВУ, коротко після відбуття X Пленарної Сесії, дня 23-го лютого 1976 р., переслано до крайових центральних репрезентацій ЗСА і Канади з проханням завітнати з пляном, погодитись реалізувати його в централізованій формі та визначити окремі засідання їх Екзекутив, в яких взяли б теж участь представники Президії Секретаріату СКВУ для більш детального обговорення цілої запланованої акції.

Ділова записка голови Фінансової Комісії СКВУ

“Фінансова Комісія (ФК) подібно як попередніми роками (1974-1975) так і в цьому 1976 році працюватиме перманентно продовж цілого року.

В цьому 1976 році ФК на основі дотеперішніх двох подібних акцій, і маючи трохи більше часу на підготовку збіркової акції, проводитиме акцію двома шляхами.

1. Травень — Місяць СКВУ. Метою ФК в часі збіркової акції “Травень — Місяць СКВУ” є в місяці травні зібрати потрібні фонди на покриття поточного бюджету (1976 р.) СКВУ в сумі 80,000.00 дол. за мінімальним проєктом а в сумі 125,000.00 дол. за максимальним проєктом за таким розподілом:

	Мінімальний проєкт	Максимальний проєкт
ЗСА	40,000.00	65,000.00
Канада	30,000.00	48,000.00
Європа	4,500.00	5,500.00
Австралія	4,000.00	4,500.00
Півд. Америка	1,500.00	2,000.00

Акція “Травень — Місяць СКВУ” збірка проходить біля церков та на терені всіх українських організацій та установ. В неділю (повідну) 2-го травня 1976 р. в основному повинна бути проведена біля всіх Українських Церков та домів молитви, одначе там, де тут в цю неділю неможливе, треба зробити це в іншу неділю, але в місяці травні! Жертводавці одержуватимуть відповідні ленточки, а свої датки складатимуть дрібні в пушки, а більші на збіркові листи чи купони різної вартости.

2. “На основі деклярацій”. На протязі цілого 1976 року повинна проходити збірка “на основі деклярацій” та при нагоді відбуття зустрічей з українською громадою.

Метою цієї збірки на основі деклярацій, є зібрати суму 250,000.00 дол. для започаткування “Фонду Національної Єдности”, який в сумі 5,000,000.00 дол. схвалила Генеральна Сесія II-го Конгресу СКВУ на основі рекомендації Фінансово-Бюджетової Комісії цього ж Конгресу. Збірку на “Фонд Національної Єдности” в сумі 250,000.00 дол. заплановано провести в 1976 році за таким розподілом:

ЗСА	130,000.00
Канада	100,000.00
Інші країни	20,000.00

Щоб успішно провести заплановану збіркову акцію в цьому 1976 році належить подбати щоб:

- Проводи наших Церков і крайових центральних репрезентацій своєчасно видали свої звернення і заклики до української громади.
- Провести відповідну підготовчу пропагандивну акцію при допомозі нашої преси і радіопередач.
- Якнайшвидше розповсюдити відповідні пропагандивні матеріали (афіші, ленточки, ленточки тощо).
- Якнайбільше поширити виданий в зв'язку з акцією “Травень — Місяць СКВУ” Вісник СКВУ.
- Відбути якнайбільше зустрічей нашої громади з членами Секретаріату СКВУ, а зокрема членів Президії”.

Щоб у поодиноких країнах належно технічно підготувати цю акцію і провести її в скоординованій формі та якнайбільш успішно, ФК СКВУ в своєму пониже наведеному зверненні від 30-го березня 1976 р. просила всі крайові центральні репрезентації та міжкрайові надбудови українських крайових організацій і установ, щоби:

- “Видати і проголосити окремо звернення до української спільноти своїх поодиноких країн поселення, закликаючи:

- а) Неділю, 2-го травня ц. р. — провідну неділю — провести як “День Молитви в наміренні Українського Народу й Всеукраїнської Національної Єдності.
- б) У цей день, в порозумінні з Проводами наших Церков поодиноких країн і за їхньою згодою з нагоди Богослужень при всіх українських церквах провести грошову збірку на потреби СКВУ.
- в) Апелювати, щоб в zorganizуванні і проведенні Травневої Акції масову й активну участь взяла вся організована українська спільнота”.

Дальше попрошено, щоб —

2. “В кожній країні крайові центральні репрезентації разом з членами Секретаріату СКВУ повинні zorganizувати крайовий комітет акції “Травень — Місяць СКВУ”, а голову цього комітету зголосити як зв'язкового до Фінансової Комісії СКВУ”;

як теж попрошено —

“подбати, щоб наша преса, радіопередачі, бюлетені та інші подібні засоби інформації Вашої країни якнайчастіше наголошували заплановану акцію “Травень — Місяць СКВУ”, щоб тим самим включити в цю акцію всю українську організовану громаду”.

Вкінці поінформовано, що —

“Зразки афішів та ленточок, які вкоротці будуть розіслані до всіх українських парохій, долучуємо до цього листа”.

З подібним проханням Президія Секретаріату СКВУ звернулась до Проводів Українських Церков поодиноких країн з проханням видати Архипастирські звернення до відома, щоб провідну неділю 2-го травня — чи іншу неділю в місяці травні — проголосити “Днем Молитви в наміренні Українського Народу й Національної Єдності” та щоб при Церквах того ж дня провести грошову збірку на потреби СКВУ.

Про технічну підготовку та форму переведення запланованої акції всю українську пресу у вільному світі належно поінформовано та попрошено до всецілої підтримки збіркової акції. В листі ФК СКВУ від 7-го квітня 1976 р. між іншим було сказано:

“У зв'язку з цьогорічною акцією “Травень — Місяць СКВУ”, рішенням Президії Секретаріату СКВУ та за благословенням Проводів Українських Церков поодиноких країн нашого поселення, неділю, 2-го травня ц. р. — провідну неділю за старим календарем — проголошено “Днем Молитви в наміренні Українського Народу та Всеукраїнської Національної Єдності”. Цього ж дня в усіх Українських Церквах в часі відправ Богослужень будуть проведені відповідні молитви в наміренні Українського Народу та Всеукраїнської Національної Єдності, а при вході до церков будуть причіплювати відповідні ленточки та будуть проводити грошові збірки на потреби СКВУ.

У зв'язку з запланованою акцією для Вашої інформації посилаємо в прилозі до цього листа:

- а) зразок афіша,
- б) зразок ленточки,
- в) три кліші — повідомлення про акцію “Травень — Місяць СКВУ”,
- г) гаслові кліші,
- г) копію Звернення Президії Секретаріату СКВУ у справі Травневої Акції СКВУ.

Як одержимо тексти інших звернень Проводів наших Церков чи крайових центральних репрезентацій поодиноких країн нашого поселення, вишлемо Вам їх копії.

Ми дуже просимо, щоб долучені матеріяли Ваша редакція використала у Вашому цінному часописі, інформуючи українську громаду про Травневу Акцію СКВУ. Зокрема просимо про безплатне поміщення Звернення Президії у справі Травневої Акції СКВУ.

Просимо також, щоб долучені три кліші (як оголошення так і гаслові кліші) Ви помістили хоч два рази у Вашому часописі впродовж місяця квітня, при чому будемо дуже вдячні, якщо один раз зробите це по змозі безплатно, а за поміщення другий раз — в останніх днях квітня — перешлете рахунок на адресу бюро СКВУ.

Ми переконані, що всебічна підтримка Вашого органу для акції “Травень — Місяць СКВУ” запевнить її успіх, а зокрема допоможе зібрати потрібні фінанси на проведення всієї праці СКВУ, а в першу чергу допоможе належно широко провести акцію “За Свободу Віри і Церкви в Україні”, проголошену СКВУ на цей 1976 р., як теж допоможе посилити акцію в оброні українських політ'язнів”.

Так як було заплановано і заповіджено, всі матеріали пов'язані з технічним переведенням збіркових акцій "Травень — Місяць СКВУ" та "на основі декларацій" були своєчасно виготовлені та згідно з інструкціями крайових центральних репрезентацій були розіслані; на терені Канади до всіх Відділів КУК і Церковних громад, на терені ЗСА до Екзекутиви УККА, і в інших країнах до крайових центральних репрезентацій та всіх Церковних громад.

Одним з практичних засобів посилення зв'язку з нашим організованим життям як теж проведення акції "на основі декларацій" в більших осередках українського поселення на думку ФК СКВУ могли б бути відвідини-зустрічі членів Президії Секретаріату СКВУ чи членів Секретаріату СКВУ з українською громадою, зустрічі зорганізовані у формі масових громадських зборів. Перша така зустріч — з ініціативи ФК СКВУ — членів Президії Секретаріату СКВУ — Всесвітлішого о. д-р В. Кушніра, М. Плав'юка та Ю. Шимка — з ширшою українською громадою в Чикаго, організована Управою Чикагівського Відділу УККА була запланована на 11 і 12 вересня 1976 р., на жаль з невідомих причин в останніх днях ця вже підготовлена зустріч була відкликана.

В загальному в звіттовому часі виготовлено та розіслано:

1. Плян збіркової кампанії для всіх крайових центральних репрезентацій та міжкрайових надбудов українських крайових організацій і установ.
2. Лист до Проводів Українських Церков, крайових центральних репрезентацій та міжкрайових надбудов українських крайових організацій і установ з проханням видати відповідні звернення.
3. Пресове повідомлення, до якого долучено по три кліші повідомлень про акцію, одну клішу з 10 кличами та копію Звернення Президії Секретаріату СКВУ.
4. 3,000 штук великого формату, двокольорової в шести мовах (українська, англійська, французька, німецька, еспанська, португальська) афіші "За Свободу Віри і Церкви в Україні" до всіх Церков, організацій і установ.
5. 1,000 штук афіші малого формату "Травень — Місяць СКВУ" до всіх Церков, організацій і установ.
6. Збіркові ленточки (150,000 штук) безпосе-

редньо до всіх Церков у всіх країнах (за винятком ЗСА, де переслано до Централі УККА 30,000 штук).

7. Двомовний вісімсторінковий памфлет включно з двочастинною збірковою декларацією на всі відомі адреси в Канаді та деякі в ЗСА.
8. Лист-прохання з долученими інформативними та збірковими матеріалами безпосередньо до всіх Українських Церков (за винятком ЗСА, де переслано до Централі УККА).
9. Посвідки з подякою за індивідуальні датки висилано безпосередньо з бюро СКВУ.

Додатково з нагоди акції "Травень — Місяць СДВУ" канцелярія Централі КУК (Канада) виготовила збіркові листи, які з відповідними інструкціями розіслала до всіх своїх Відділів та Представництв.

Хоча в принципі запропонована ФК СКВУ збіркова акція "на основі декларацій" з призначенням на започаткування постійного ненарушимого 5,000,000.00 долярового фонду СКВУ не знайшла одобрення крайових центральних репрезентацій КУК Канади і УККА ЗСА, то без найменшого розпропагування та зусилля відгук на розіслані декларації був позитивний. До бюро СКВУ вплинуло поважне число підписаних декларацій з вповні або частинно вплаченими датками у висоті від 10.00 дол. до 1,000.00 долярів.

Фінансова Комісія була поінформована, що люди доброї волі в своїх завіщеннях призначили певну суму на потреби СКВУ, при чому одне таке спадкоємство в сумі 1,000.00 дол. уже вплинуло до каси СКВУ. В загальному відгук на збіркову кампанію ФК СКВУ був різний, від задовільного проведення (Канада) до дуже мінімального проведення (ЗСА й Австралія) або й цілковитого ігнорування (всі інші країни), і тому остаточні висліди цілої кампанії були теж різні. Кінцеве рахункове зіставлення прибутків і витрат збіркової кампанії за звіттовий 1976 господарський рік є точно унагляднене в загальному фінансовому звіті Президії Секретаріату СКВУ за 1976 рік.

Фінансова Комісія є переконана, що при належній співпраці крайових центральних репрезентацій поодиноких країн з ФК та залишенні вільної руки для дії ФК в проведенні її збіркових акцій, повний успіх цих акцій буде

запевнений. Це уможливить зібрати потрібні фонди на покриття бюджету Президії Секретаріату СКВУ та створення постійного ненаруши-

мого фонду в сумі 5,000,000.00 дол., схваленого II Конгресом СКВУ.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

на день 31 грудня 1976 р.

(в канадських долярах)

виготовив

Вілліям Н. Бодді, А.П.А., публічний книговод

Торонто, Онтаріо, 22 лютого 1977 р.

Торонто, Канада

РАХУНОК ПРИБУТКІВ І ВИТРАТ

За 1976 рік.

I. АКТИВИ

БІЖУЧІ:

Готівка в касі	630.00	
Грошове поготівля в банках	15,456.95	16,086.95

НЕРУХОМІ:

Бюрове устаткування	13,416.67	
Амортизація	2,548.37	10,868.30

ІНВЕСТИЦІЇ:

	20,000.00
	46,955.25
	=====

II. ПАСИВИ

БІЖУЧІ:

Позичка у кредитовій спілці	5,900.00	
Відточення від платень	315.56	6,215.56

КАПІТАЛ:

Сальдо	21,129.37	
Дефіцит	20,389.68	
	739.69	
Запасний фонд	40,000.00	40,739.69
		46,955.25
		=====

Ствердження публічного аудитора:

Оцим потверджую, що — на мою думку — цей баланс і долучений до нього рахунок прибутків і витрат згідно з моїм найкращим переконанням та згідно з одержаними інформаціями і поясненнями та на основі бухгалтерійних матеріалів СКВУ вірно віддзеркалюють фінансовий стан Світового Конгресу Вільних Українців.

БАЛЯНС

на день 31-го грудня 1976 р.

ПРИБУТКИ

1. Датки — загальні	29,778.61	
2. Дрібні збірні	5,743.01	
3. Членські внески	26,504.70	
4. Вісник	6,732.73	
5. Особливі акції	8,683.09	
6. Інші датки	10,765.10	
7. Продаж книжок	402.15	
8. Одержані відсотки і інші прибутки	11,313.36	99,922.75

ВИТРАТИ

1. Чинш за бюрове приміщення	3,200.00
2. Канцелярйні приладдя	3,436.90
3. Кошти роз'їздів	5,854.87
4. Збіркові видатки і комісове	4,166.85
5. Телефонічні розмови	2,791.17

6. Оголошення в пресі і радіо	346.70	
7. Вісник	5,783.37	
8. Поштові оплати	5,549.85	
9. Банкові обтяження і відсотки	994.59	
10. Суспільні забезпечення за службовців	1,541.27	
11. Заробітна платня службовців	23,559.14	
12. СКВОР	769.71	
13. Допомога і пожертви	10,623.57	
14. Кошти друків	1,110.12	
15. Пленарна Сесія	2,898.14	
16. Комісія Прав Людини	22,356.50	
17. Бюро СКВУ в Нью-Йорку	25,152.68	
18. Обезпечення	177.00	120,312.43
ДЕФЦИТ		20,389.68
		=====

Рідна Школа ім. Л. Українки в Нобл Парку., Вікт., Австралія

ДОДАТКОВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРИХОДИ ЗА 1976 РІК

Цілі	Канада	ЗСА	Європа	Австралія	Різне	Разом
Загальні датки	7,632.78	1,968.05	265.13	617.33		10,474.29
Збірки	829.68	4,043.33	133.55	—		5,006.56
Деклярації	16,520.38	2,705.98	430.00	375.41		20,031.77
Разом	24,982.84	8,717.36	828.68	992.74		35,521.62
Членські Вкладки:						
— організації	4,143.00	3,700.55	1,699.06	312.50		9,855.11
— кр цент. репрез.	4,699.59	11,950.00	—	—		16,649.59
Разом	8,842.59	15,650.55	1,699.06	312.50		26,504.70
Вісник ч. 3	180.00	80.00	—	—		260.00
Вісник ч.4	5,790.35	660.55	6.83	15.00		6,472.73
Разом	5,970.35	740.55	6.83	15.00		6,732.73
Травнева Акція:						
— поодинокі особи	325.00	25.00	—	—		350.00
— організації	1,490.50	—	—	—		1,490.50
— Католицька Церква	3,082.51	—	216.68	—		3,299.19
— Православна Церква	2,883.11	—	—	65.29		2,948.40
— Протестантські Церкви	595.00	—	—	—		595.00
Разом	8,376.12	25.00	216.68	65.29		8,683.09

Інші Дятки:								
Комітет Опіки	1,179.00	175.00	589.14	—				1,943.14
Олімпійський Комітет	1,110.00	153.05	—	—				1,263.05
приїзд Л. Плюща	4,489.00	—	—	—				4,489.00
датки на КПЛ	769.00	50.00	—	—				819.00
Продаж видань КПЛ:								
— організації	265.00	159.70	—	40.00				464.70
— Каголицька Церква	1,144.00	132.00	—	122.71				1,398.71
— Православна Церква	7.00	—	—	—				7.00
Комітет Оборони В. Мороза	380.50	—	—	—				380.50
Разом	9,343.50	669.75	589.14	162.71				10,765.10
Продаж Книжок	220.30	156.15		25.70				402.15
Одержані відсотки і інші прибутки:								
Відсотки								
На рахунок бюрових розходів		5,440.87						
На рахунок Поїздок		868.62						
На рахунок Габітат		2.22						
Рада в Справах Культури (1975)		62.00						
На рахунок Пленарної Сесії		110.62						
На рахунок поїздки Пастора Бурдо		2,540.15						
На рахунок КПЛ		2,197.25						
Разом		91.63						
		11,313.36						11,313.36
Загальна сума прибутків	57,735.70	25,959.36	3,340.39	1,573.94				99,922.75

ДОДАТКОВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО РОЗХОДИ ЗА 1976 РІК

	Бюро в Торонто	Бюро в Нью-Йорку	Інформ. Служба	Комісія Прав Людини	Ради і Комісії	Разом
Утримання Бюра	3,200.00	1,687.44				4,887.44
Канцелярйні приладдя	3,436.90	624.78				4,061.68
Кошти роз'їздів	5,712.12	1,578.49	142.75	1,299.70		8,733.06
Збіркові Видатки і Комісове	4,166.85					4,166.85
Телефонічні розмови	2,791.17	2,042.19				4,833.36
Оголошення в пресі і радіо	346.70	726.51				1,073.21
Вісник СКВУ			5,783.37			5,783.37
Поштові оплати	5,549.85	752.10				6,301.95
Банкові обтяження і відсотки	994.59	292.63				1,287.22
Суспільні забезпечення за службовців	1,541.27					1,541.27
Заробітна платня службовців	23,559.14	15,083.73		4,404.64		43,047.51
Долоніа і Пожертви:						
— Олімпійська Акція			3,484.02			3,484.02
— Габітат			1,686.00			1,686.00
— приїзд Л. Плюща	5,283.70					5,283.70
— ЦеСУС	80.47					80.47
Закуплення інформа- ційних матеріалів	705.28			465.44		1,170.72
Пленарна Сесія	2,898.14					2,898.14
Кошти друків		923.16				923.16
Дослідний Інститут				12,017.73		12,017.73
Комітет Опіки				2,000.00		2,000.00
Поїздка Пастора Бурдо				402.74		402.74
Обезпечення	177.00			1,766.25		1,943.25
Підручна каса		1,441.65				1,441.65
Ради і Комісії					859.09	859.09
Разом	60,443.18	25,152.68	11,500.98	22,356.50	859.09	120,312.43

DONATIONS JULY 1st, 1976 — APRIL 30th, 1977

NOTE:

This list includes donations received at the WCFU office in Toronto from July 1, 1976 to April 30, 1977. Donations received at Ukrainian Canadian Committee Headquarters are not included, as they appear in the Committee's BULLETIN.

Adelmann, Mr. & Mrs., South Plainfield, USA, 3.00; Al, P., Heeswyk, NDL, 10.00; Alden, J., Roselle, USA, 5.00; Andriuk, A., Newark, USA, 10.00; Anonymous, Winnipeg, CDN, 5.00; Antoneych, D., Oshawa, CDN, 25.00; Antypiw, X., Utica, USA, 50.00; Atamaniuk, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Atamanchuk, W., Toronto, CDN, 4.00;

Babiak, P., Rev. Deacon, Boulder, USA, 20.00; Babych, A., Toronto, CDN, 45.00; Bachynsky, B., Rev. North Battleford, CDN, 20.00; Bachynska, I., Montreal, CDN, 10.00; Bahrey, W., Scotch Plains, USA, 5.00; Bakalec, W., Passaic, USA, 100.00; Balaban, J., Toronto, CDN, 10.00; Balych, A., North Battleford, CDN, 100.00; Balych, M., Regina, CDN, 100.00; Banting, D., Stoney Creek, CDN, 5.00; Baran, R., Winnipeg, CDN, 5.00; Baran, T., Saskatoon, CDN, 25.00; Basniak, N., Maplewood, USA, 10.00; Bassaraba, I., Toronto, CDN, 35.00; Bayda, T., Saskatoon, CDN, 20.00; Bayrak, I., Winnipeg, CDN, 25.00; Bayrak, M., Edmonton, CDN, 25.00; Bednarsky, W., Willowdale, CDN, 100.00; Bej, R., Rev. Deacon, Brantford, CDN, 10.00; Bereznyckyj, O., Buffalo, USA, 15.00; Berezowsky, R., Edmonton, CDN, 10.00; Bidulka, P., Vonda, CDN, 10.00; Biegun, J., Dauphin, CDN, 50.00; Bihus, K., Toronto, CDN, 15.00; Bilaniuk, P., Detroit, USA, 10.00; Bilovus, J., Warren, USA, 25.00; Blazenko, C., Clifton, USA, 25.00; Blyda, A. M., Winnipeg, CDN, 5.00; Bobelak, D., Newark, USA, 15.00; Bobro, L., St. Catharines, CDN, 10.00; Bodnar, L., Toronto, CDN, 10.00; Bodnar, Y., Winnipeg, CDN, 5.00; Bojcun, A. M., Cream Ridge, USA, 10.00; Bojcun, R., Toronto, CDN, 25.00; Bojcheko, O., Toronto, CDN, 200.00; Bojeczko, D., Hamilton, CDN, 5.00; Bolubash, W., Toronto, CDN, 50.00; Boluch, M., No. Scituate, USA, 10.00; Borodajluk, F., Montreal, CDN, 25.00; Borovyk, W. & S., Irvington, USA, 20.00; Borowsky, W., Rev., Dunwoody, USA, 10.00; Borsuk, W., Toronto, CDN, 50.00; Boruch, J., Edmonton, CDN, 25.00; Borysiuk, W., Forestville, AUS, 22.77; Bosenko, A., Winnipeg, CDN, 10.00; Boychuk, H., Rosssburn, CDN, 10.00; Boychuk, M., Springfield, USA, 100.00; Boychuk, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Boyko, D., Winnipeg, CDN, 25.00; Boyko, M. & K., Irvington, USA, 5.00; Boysich, M., Irvington, USA, 5.00; Bratach, E., Irvington, USA, 5.00;

Bratkiw, H., Edmonton, CDN, 50.00; Breen, M., New York, USA, 5.00; Breslawec, P., Minneapolis, USA, 10.00; Broadhead, D., Hamilton, CDN, 20.00; Browar, W., Merrillville, USA, 10.00; Bruchkowsky, M., Sault Ste. Marie, CDN, 100.00; Brygider, I., Toronto, CDN, 50.00; Brykowycz, L., Montreal, CDN, 50.00; Bryzhun, K., Toronto, CDN, 20.00; Bucko, N., Charlette-Vesines, FRA, 98.03; Buczok, M., Hamilton, CDN, 10.00; Buczynskyj, J., Toronto, CDN, 30.00; Budnick, E., Winnipeg, CDN, 5.00; Budnyj, V., Irvington, USA, 5.00; Bulak, S., Toronto, CDN, 25.00; Bura, N., Islington, CDN, 30.00; Burachynska, L., Philadelphia, USA, 25.00; Burachynskyj, E. V., Westchester, USA, 25.00; Burianyk, W., Winnipeg, CDN, 10.00; Burko, T., Mississauga, CDN, 10.00; Bury, M., Sioux Lookout, CDN, 40.00;

Cap, J., Easton, USA, 100.00; Central Products & Foods Ltd., Winnipeg, CDN, 250.00; Chaban, S., Oshawa, CDN, 10.00; Chapil, C., Winnipeg, CDN, 10.00; Charchalis, M. & P., Toronto, CDN, 125.00; Chlopecky, H., Toronto, CDN, 15.00; Chlopecky, M., Toronto, CDN, 15.00; Chochlach, I., La Salle, CDN, 52.00; Chodnowsky, N., Irvington, USA, 10.00; Cholodylo, T., Thunder Bay, CDN, 10.00; Choma, I., Irvington, USA, 5.00; Chomiak, R. I., Vienna, USA, 10.00; Chomycz, M., Thunder Bay, CDN, 25.00; Chomyn, S., Weston, CDN, 10.00; Chorney, M., Myrnam, CDN, 25.00; Chornomaz, S., Hillside, USA, 3.00; Chranewycz, G., New York, USA, 50.00; Chrusch, H., Thunder Bay, CDN, 20.00; Chubatyy, J., Winnipeg, CDN, 25.00; Chyrko, B., Thunder Bay, CDN, 20.00; Ciokan, I., Montreal, CDN, 10.00; Ciupyk, A., Danbury, CDN, 100.00; Conway, G., Edmonton, CDN, 900.00; Czerevko, J. & Tkaczuk, Fort Erie, CDN, 100.00; Czopyk, W., Richmond Hill, CDN, 10.00; Czornobil, A., Rochester, USA, 100.00; Czornyj, N., Scarborough, CDN, 30.00.

Danylak, M., Toronto, CDN, 75.00; Darewych, J., Mississauga, CDN, 180.00; Dashko, I., Hamilton, CDN, 10.00; Dawydiuk, E., Toronto, CDN, 25.00; Demczyk, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Derij, M., Thunder Bay, CDN, 20.00; Deriy, E., Baltimore, USA, 25.00; Derkacz, D., Toronto, CDN, 25.00; Deychak, N., Cleveland, USA, 43.05; Didyk, S., Moose Jaw, CDN, 25.00; Dmytrunewski, I., Regina, CDN, 5.00; Dnipro Welding Shop, Toronto, CDN, 25.00; Dobosh, M., Newark, USA, 20.00; Domaradzky, J., Winona, CDN, 5.00; Dorosh, P., Welland, CDN, 5.00; Doroshenko, D. W., Buchanan, CDN, 10.00; Doskotch, M., Thunder Bay, CDN, 200.00; Dowzansky, I., Winnipeg, CDN, 5.00; Dragan, J., Irvington, USA, 15.00; Drahanchuk, J., Glenevis, CDN, 25.00; Drozd, P., Mississauga, CDN, 30.00; Dubej, M., Thunder Bay, CDN, 10.00; Dubelt, R., Willowdale, CDN, 40.00;

Dumyn, R., Toronto, CDN, 20.00; Dutchak, M., London, CDN, 15.00; Duwalo, I., Toronto, CDN, 25.00; Dybko, A., Hamilton, CDN, 10.00; Dykun, O., Toronto, CDN, 50.00; Dykyj, I., Hamilton, CDN, 5.00; Dzerowycz, M., Montreal, CDN, 10.00; Dziubynsky, E., Hollywood, USA, 25.00; Dzura, W., Thunder Bay, CDN, 10.00.

Fanesege, M., Burnaby, CDN, 15.00; Faryna, J., Edmonton, CDN, 50.00; Faryna, R., Edmonton, CDN, 50.00; Fedchuk, B., Toronto, CDN, 25.00; Federkewych, J., Lloydminster, CDN, 20.00; Fedcyko, W., High Level, CDN, 100.00; Fedoruk, A., Winnipeg, CDN, 10.00; Fedoriv, M., Denver, USA, 10.00; Fedunyk, F. Y., Rev., Edmonton, CDN, 25.00; Fedus, J., Portage La Prairie, CDN, 50.00; Fesenko, M., Toronto, CDN, 5.00; Filipczak, B. A., Passaic, USA, 75.00; Firman, W., Toronto, CDN, 15.00; Fis, K., Toronto, CDN, 20.00; Fisher-Slysh, M., Kankakee, USA, 500.00; Flak, J., Edmonton, CDN, 10.00; Foga, T., Winnipeg, CDN, 5.00; Franko, J., Kamsack, CDN, 25.00.

Galczyk, S., Moose Jaw, CDN, 15.00; Galiwoda, P., Bonnyville, CDN, 5.00; Gamula, S., Sarnia, CDN, 25.00; Gauk, W., Edmonton, CDN, 10.00; Gembatiuk, O., Toronto, CDN, 25.00; Gerula, S., Irvington, USA, 5.00; Golembiowsky, I., New Haven, CDN, 50.00; Gonec, H., Dauphin, CDN, 10.00; Goresky, I., Edmonton, CDN, 10.00; Gospodyn, A., Winnipeg, CDN, 50.00; Gradowsky, E., Toronto, CDN, 25.00; Gray, T., Toronto, CDN, 50.00; Grenda, T., Welland, CDN, 10.00; Grenkiw, W., Winnipeg, CDN, 5.00; Gudz, G., Montreal, CDN, 20.00; Gula, A., Toronto, CDN, 25.00; Gural, O., Edmonton, CDN, 20.00; Gurba, P., Waskatenau, CDN, 10.00.

Hadzevich, J., Toronto, CDN, 25.00; Haevska, S., Denver, USA, 5.00; Hajdaj, W., Winnipeg, CDN, 30.00; Hajmanowycz, J., Rev., Montreal, CDN, 100.00; Hajovy, F., Minneapolis, USA, 10.00; Halamushka, H., Birmingham, USA, 50.00; Haluk, W., Oshawa, CDN, 20.00; Haluszka, N., Stouffville, CDN, 100.00; Hanacziwskyj, A., West Hill, CDN, 100.00; Haniak, O., Irvington, USA, 5.00; Hankevych, R., Rev., Thunder Bay, CDN, 50.00; Harakh, I. D., Edmonton, CDN, 20.00; Haras, T., St. Catharines, CDN, 25.00; Harasymiw, K., Bridgeport, USA, 5.00; Hasiak, S., St. Josephs, USA, 10.00; Hasiuk, B., West Chester, USA, 10.00; Hawryliuk, B., Winnipeg, CDN, 5.00; Hawryluk, Z., Lachine, CDN, 25.00; Hawrylyshyn, B., Geneva, Swi, 20.00; Hayduk, I., St. Catharines, CDN, 10.00; Hayney, A. G., Chilliwack, CDN, 10.00; Hermaniuk, M., Most Rev., Winnipeg, CDN, 1000.00; Hetmanczuk, M., Islington, CDN, 25.00; Hiltajczuk, M., Protopresbyter, Neu-Ulm, GER, 5.00; Hirniak, G. T., Ottawa, CDN, 75.00; Hlady, M., Estate, 1000.00; Hladyshevsky, L., Calgary, CDN, 25.00; Hlynka, W., Oshawa, CDN, 50.00; Hnatiuk, A.,

Gilbert Plains, CDN, 25.00; Hnatiw, W., Newark, USA, 5.00; Hnatsyzak, R., Hamilton, CDN, 75.00; Hnizdovsky, J., Bronx, USA, 10.00; Hnylucia, H., West Orange, USA, 5.00; Hodowany, S., Toronto, CDN, 15.00; Holinaty, L., Newark, USA, 10.00; Holinsky, O. & I., Irvington, USA, 25.00; Anonymous, 25.00; Hontscharuk, W., Kitchener, CDN, 10.00; Horbach, B., Hamilton, CDN, 5.00; Horishney, P., Jersey City, USA, 5.00; Horochowianka, M., Toronto, CDN, 25.00; Horochiowsky, N., St. Catharines, CDN, 10.00; Horodynsky, A. & M., Irvington, USA, 10.00; Hoshowatiuk, Y., Downsview, CDN, 10.00; Hosonitz, J., Irvington, USA, 50.00; Hrab, M., Montreal, CDN, 50.00; Hrabchak, L., Winnipeg, CDN, 5.00; Hrabec, R. O., Cleveland, USA, 10.00; Hrabec, V., Rev., Baltimore, USA, 15.00; Hrobowsky, I., St. Catharines, CDN, 200.00; Hrechak, K., Irvington, USA, 10.00; Hrushetsky, D., River Grove, USA, 10.00; Hrycak, G., Winnipeg, CDN, 5.00; Hrycyszyn, M., Toronto, CDN, 15.00; Hryhorczuk, L., Detroit, USA, 100.00; Hryhorczuk, N., Ethelbert, CDN, 25.00; Hrynuck, St., Very Rev. Msgr., 10.00; Huculak, W., Warrenburg, USA, 15.00; Hughes, J., Middlesex, USA, 2.00; Huley, A., Estate, Weston, CDN, 240.00; Huley, D., Weston, CDN, 800.00; Hulyk, H., Mission City, CDN, 40.00; Hura, I., Newark, USA, 15.00; Hurko, B., Louisville, USA, 5.00; Husak, K., Medway, USA, 50.00; Husar, N., Powell River, CDN, 10.00.

Ilchyshyn, I., Winnipeg, CDN, 5.00; Isajiw, B., Aachen, GER, 56.10; Ischenko, W., Winnipeg, CDN, 10.00; Iwaniw, P., Toronto, CDN, 50.00; Iwanyk, H., Toronto, CDN, 20.00; Iwasyk, M., Oshawa, CDN, 25.00.

Jac, S., Rockway Park, USA, 10.00; Jacenty, P., Parsippany, USA, 5.00; Jacus, J., Elizabeth, USA, 15.00; Janicky, P., Mission City, CDN, 20.00; Janischewsky, H., Toronto, CDN, 25.00; Janischewsky W., Toronto, CDN, 15.00; Jawdas, T., Waterbury, USA, 1.00.

Kachnij, I., Oshawa, CDN, 20.00; Kaczmar, S., Thunder Bay, CDN, 20.00; Kalapaca, A., Calgary, CDN, 25.00; Kalawur, M., Toronto, CDN, 20.00; Kalyn, J., Mississauga, CDN, 10.00; Kalyniuk, R., Winnipeg, CDN, 25.00; Kalyniuk, W., Winnipeg, CDN, 5.00; Kaniuka, M., Irvington, USA, 10.00; Karapinka, E., Irvington, USA, 25.00; Karp, S., Burlington, CDN, 50.00; Karpiuk, F., Rexdale, CDN, 15.00; Karychek, B., Rev., Athabasca, CDN, 25.00; Kaybida, A., Maplewood, USA, 10.00; Keliuk, W., Toronto, CDN, 250.00; Kikta, S., Brooklyn, USA, 10.00; Kinal, M., Depew, USA, 10.00; Kinailuk, E. O., Oshawa, CDN, 100.00; Kinash, J., Toronto, CDN, 10.00; Kindrachuk, P., Vernon, CDN, 75.00; Kish, M., Portage La Prairie, CDN, 10.00; Kishka, A., Longueuil, CDN, 100.00; Kislak, D., Toronto, CDN, 20.00; Kit, P., Toronto, CDN, 50.00; Kizyma, S., Los Angeles, USA,

15.00; Klos, W., Seattle, USA, 10.00; Klymenko, B., Ottawa, CDN, 100.00; Klynchuk, T., Vernon, CDN, 20.00; Kobrynsky, S., Canora, CDN, 25.00; Kobylnyk, S., Irvington, USA, 10.00; Kochan, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Kocherkewych, N., Revelstoke, CDN, 35.00; Koladiuk, O., Islington, CDN, 20.00; Kolisnychenko, E., Winnipeg, CDN, 10.00; Kolos, G. & C., London, CDN, 10.00; Koltusky, P. & K., Sandy Lake, CDN, 200.00; Komarnicki, J., Montreal, CDN, 8.00; Komorowsky, A., Toronto, CDN, 10.00; Kondziolka, P., Grimsby, CDN, 5.00; Kopach, R., Toronto, CDN, 10.00; Kopachiwsky, P., Hamilton, CDN, 50.00; Korba, N., Edmonton, CDN, 10.00; Korbutiak, P., Winnipeg, CDN, 45.00; Korbutiak, S., Winnipeg, CDN, 25.00; Korchinski, B., Regina, CDN, 10.00; Korduba, T., Newark, USA, 25.00; Korytnyk, W., Tonawanda, USA, 25.00; Kosiuk, R., Hamilton, CDN, 10.00; Kostewich, D., N. Battleford, CDN, 34.00; Kostyk, M., Hamilton, CDN, 2.00; Kostyk, S., Toronto, CDN, 20.00; Kostyk, S., Nyack, USA, 20.00; Kostyniuk, W., Thornhill, CDN, 10.00; Kostyshyn, S., Winnipeg, CDN, 20.00; Kotiuk, W., Winnipeg, CDN, 5.00; Kotowycz, A. & J., Winnipeg, CDN, 30.00; Kotowycz, K., Toronto, CDN, 50.00; Kotynsky, W., Toronto, CDN, 6.00; Kowalshuk, E., Livingston, USA, 5.00; Kowalsky, V., Sterling Heights, USA, 25.00; Kozachok, I., Montreal, CDN, 25.00; Kozak, M., Lethbridge, CDN, 10.00; Kozak, M., Toronto, CDN, 25.00; Kozaruk, M., St. Catharines, CDN, 25.00; Koziak, J., Edmonton, CDN, 25.00; Kozij, M., Toronto, CDN, 15.00; Koziupa, M. & J., Irvington, USA, 10.00; Kozlowsky, P., Winnipeg, CDN, 5.00; Kraus, W., Syracuse, USA, 10.00; Kravcenko, V., Salzgitter, GER, 400.00; Krawczuk, R., Newark, USA, 25.00; Kraychuk, Y., Canora, CDN, 30.00; Kril, H., Toronto, CDN, 10.00; Krotiuk, S., Denver, USA, 25.00; Kruk, M., Flushing, USA, 35.00; Kryvor, W., Edmonton, CDN, 100.00; Kryvoviya, J., Adelaide, AUS, 100.00; Krywyj, W., Cleveland, USA, 25.00; Kubida, A., Roselle, USA, 5.00; Kubrak, J., Vegreville, CDN, 20.00; Kuchkuda, W. & P., Cedar Grove, USA, 25.00; Kulba, M. A., Montreal, CDN, 10.00; Kurievych, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Kurylak, W., Toronto, CDN, 25.00; Kurylenko, P., Philadelphia, USA, 50.00; Kuryliw, B., Sudbury, CDN, 25.00; Kushliak, M., West Selkirk, CDN, 10.00; Kushnir, J., Seaton, AUS, 22.64; Kusyszyn, Wm., Toronto, CDN, 10.00; Kusiw, A., Thunder Bay, CDN, 10.00; Kussy, Rev. L., London, CDN, 25.00; Kutko, I., Chicago, USA, 150.00; Kuziw, I., Toronto, CDN, 30.00; Kuzma, J., St. Thomas, CDN, 10.00; Kuzmak, L., South Orange, USA, 25.00; Kuzmission, J., Terre Haute, USA, 10.00; Kuzyshyn, M., Irvington, USA, 10.00; Kwas, J., Toronto, CDN, 100.00; Kwit, Z., Philadelphia, USA, 3.00; Kyj, W. Wallingford, USA, 100.00; Kyrylenko, H., Seaton, AUS, 110.00;

Kysilewsky, R. & J., Bloomfield, USA, 25.00; Kysilewsky, Y., Irvington, USA, 10.00.

Labiuk, N., Canora, CDN, 50.00; Lahola, J., Edmonton, CDN, 20.00; Landyga, W., Toronto, CDN, 25.00; Lawrin, M. & N., Warren, USA, 25.00; Lawriwskyj, W., Oshawa, CDN, 20.00; Lazar, W., Islington, CDN, 10.00; Lazor, D., Toronto, CDN, 40.00; Lebed, M., St. Leonard, CDN, 1.00; Lebid, A., Montreal, CDN, 10.00; Leshchuk, M., Hamilton, CDN, 10.00; Leseiko, I., Chicago, USA, 5.00; Leshchyshyn, P., Rochester, USA, 25.00; Leskiw, P., Winnipeg, CDN, 5.00; Levchuk, D., Philadelphia, USA, 10.00; Lialiuk, P., Atherly, CDN, 25.00; Lischnyna, L., Islington, CDN, 20.00; Lissner, A., Springfield, USA, 10.00; Litwin, B., Radway, CDN, 10.00; Litwin, J., Prince Albert, CDN, 100.00; Litwinow, O., Vancouver, CDN, 10.00; Lobay, I., Orange, USA, 20.00; Logush, M., Montreal, CDN, 10.00; Lopuszniak, I., Winnipeg, CDN, 75.00; Lotochynsky, M., Thunder Bay, CDN, 5.00; Lotocki De Veligost, B., Muralto, SWI, 50.00; Lozinski, W., Windsor, CDN, 10.00; Lozynskyi, M., Boston, USA, 10.00; Lozinsky, S., Windsor, CDN, 10.00; Lubynskyj, B., Toronto, CDN, 40.00; Luciw, W. A., Toronto, CDN, 15.00; Lukiw, I., Irvington, USA, 30.00; Lukow, M., Dearborn, USA, 25.00; Luschynshyn, F., Irvington, USA, 15.00; Lysynecky, O. & J., Irvington, USA, 20.00; Luszczak, P., Thunder Bay, CDN, 25.00; Lypyn, P., Rev., Chester, USA, 25.00; Lysiak, R., Stony Point, USA, 25.00; Lysy, M., Thunder Bay, CDN, 20.00; Lyschyshyn, F. A., Irvington, USA, 15.00; Lytwyn & Lytwyn, Irvington, USA, 75.00; Lytwyn, P., Hamilton, CDN, 5.00.

Macko, A., Toronto, CDN, 25.00; Macuk, W., Berlin, USA, 10.00; Magalias, S., Newark, USA, 5.00; Majorowsky, A., Edmonton, CDN, 40.00; Mak, I., Rev., Kerkhonkson, USA, 20.00; Makar, S., Winnipeg, CDN, 5.00; Makar, Y., Brooklyn, USA, 20.00; Makohin, H., Toronto, CDN, 50.00; Makohin, O., Parma, USA, 10.00; Makohoniak, J., Montreal, CDN, 100.00; Maksymec, T., St. Catharines, CDN, 20.00; Maksymec, W., Toronto, CDN, 25.00; Makuch, D., Cambachie, CDN, 25.00; Malaschuk, R., Toronto, CDN, 30.00; Malec, J., Thunder Bay, CDN, 5.00; Manastyrskyj, I., Toronto, CDN, 20.00; Mankiowsky, V., Sturgeon Bay, USA, 5.00; Marchyshyn, N. W., Edmonton, CDN, 25.00; Martynec, Z., Irvington, USA, 5.00; Martyniuk, F., Hamilton, CDN, 250.00; Martynyk, B., Rev., Calgary, CDN, 25.00; Marunchak, T., Burlington, CDN, 5.00; Marusyk, A. Thunder Bay, CDN, 20.00; Maruszczak, D., Toronto, CDN, 50.00; Maruszczak, W., Clifton, USA, 10.00; Maskal, J., Thunder Bay, CDN, 10.00; Masliwec, J., Weston, CDN, 40.00; Maslo, H., Winnipeg, CDN, 5.00; Matchuk, O., Scarborough, CDN, 100.00; Maybo, E., Irvington, USA, 5.00; Mazu-

renko, K., Islington, CDN, 10.00; McCarroll, A., New York, USA, 10.00; McCarroll, R., Rev., New York, USA, 10.00; Melnychuk, K., Oshawa, CDN, 10.00; Melnychuk, M., Toronto, CDN, 25.00; Melnyk, A., Edmonton, CDN, 25.00; Melnyk, J., Detroit, USA, 2.00; Melnyk, J., Winnipeg, CDN, 10.00; Melnyk, P., Burlington, CDN, 5.00; Melnyk, T., Hamilton, CDN, 10.00; Mereniuk, W., Montreal, CDN, 25.00; Miluch, P., Toronto, CDN, 25.00; Minenko, T., Rev., Winnipeg, CDN, 25.00; Moch, J., Toronto, CDN, 10.00; Moklowycz, T., Willowdale, CDN, 50.00; Moros, H., Toronto, CDN, 50.00; Moros, M., Toronto, CDN, 250.00; Moroz, W., Hamilton, CDN, 25.00; Muench, G., Newark, USA, 5.00; Musij, P., Toronto, CDN, 25.00; Mychajliw, W., Woodside, USA, 10.00; Mychajluk, D., Downsview, CDN, 50.00; Myhal, B., Ottawa, CDN, 25.00; Myhal, K., Toronto, CDN, 25.00; Myhal, L., Irvington, USA, 5.00; Myhal, W., Winnipeg, CDN, 10.00; Mykitschak, M., College Point, USA, 100.00; Mylan, F., Toronto, CDN, 25.00; Mylewycz, L., Toronto, CDN, 20.00; Myryk, S., Toronto, CDN, 10.00; Mysakowsky, Y. & O., Irvington, USA, 5.00; Myskiw, N., Edmonton, CDN, 100.00.

Nadiak, O., Montreal, CDN, 100.00; Narozniak, T., Winnipeg, CDN, 10.00; Natziuk, W., Kitchener, CDN, 10.00; Neboshynsky, S., Jericho, USA, 10.00; Nebozuk, R., Edmonton, CDN, 20.00; Noriak, M., Toronto, CDN, 100.00; Norris, W., Ottawa, CDN, 25.00; Nowicky, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Nowoselecki, P., Toronto, CDN, 10.00.

Ochockyj, B., Irvington, USA, 10.00; Ohluk, N., Webster, USA, 10.00; Ohorodnyk, W., Regensburg, GER, 6.83; Olendy, E., Rev., Dauphin, CDN, 10.00; Olesnyckyj, N., Newark, USA, 25.00; Olesnyckyj, S., Toronto, CDN, 75.00; Olijnyk, B., Edmonton, CDN, 100.00; Olijnyk, R., Edmonton, CDN, 10.00; Omecinskyj, O., Rochester, USA, 25.00; Onuferko, J., Edmonton, CDN, 25.00; Ordynec, T., Toronto, CDN, 20.00; Orenchuk, S., Exeter, CDN, 100.00; Orenczuk, W., Sunnyvale, USA, 20.00; Ostafijchuk, A., Winnipeg, CDN, 25.00; Ozarkewych, E., Toronto, CDN, 150.00.

Palanycia, A., Winnipeg, CDN, 5.00; Palijczuk, W., Baltimore, USA, 25.00; Panasiewich, W., Preeceville, CDN, 25.00; Panchuk, W., Thunder Bay, CDN, 10.00; Pashchak, W., Uniondale, USA, 10.00; Pastuszenko, L., Edmonton, CDN, 20.00; Paszczak, W., Irvington, USA, 10.00; Pater, W., Toronto, CDN, 30.00; Pawluk, S., Toronto, CDN, 50.00; Perejma, M., La Salle, CDN, 25.00; Perewernyckyj, M., Montreal, CDN, 25.00; Perozak, M., Hamilton, CDN, 5.00; Petlura, V., Hamilton, CDN, 50.00; Petrenko, I., Springfield, USA, 10.00; Petrycia, J., Brandon, CDN, 15.00; Petryshyn, O., Thunder Bay, CDN, 10.00; Piech, B., Ville La Salle, CDN, 25.00;

Pilkiw, T., Toronto, CDN, 40.00; Piniuta, H., Fort Frances, CDN, 150.00; Pisetzky, D., Baltimore, USA, 25.00; Pisockyj, I., Caledon East, CDN, 25.00; Pitio Brothers, Irvington, USA, 10.00; Plawiuk, M., Grimsby, CDN, 199.37; Pleskachevsky, E., Irvington, USA, 5.00; Plewako, P., Paris, FRA, 20.00; Pliczkowskyj, N., Rev., Prospect, AUS, 49.98; Poliszczuk, A., Weston, CDN, 20.00; Politylo, R., Vegreville, CDN, 10.00; Poliuha, R., Montreal, CDN, 10.00; Popaca, W., Hillside, USA, 15.00; Popel, S., Fargo, USA, 5.00; Potenznyj, W., Irvington, USA, 8.00; Potichnyj, P., Dundas, CDN, 100.00; Pritz, N., Edmonton, CDN, 25.00; Prociuk, B., Irvington, USA, 10.00; Prociw, S., Toronto, CDN, 20.00; Procyk, G., Elmwood Park, USA, 20.00; Prokop, I., Edmonton, CDN, 10.00; Prokopowych, J., Rev., Dearborn, CDN, 10.00; Prybyla, A., Stoney Creek, CDN, 5.00; Pryjma, W., Willowdale, CDN, 25.00; Prysylak, J., Montreal, CDN, 25.00; Prystajko, S., Toronto, CDN, 10.00; Pshoniak, I., Edmonton, CDN, 25.00; Pylypiw, S., Willowdale, CDN, 35.00; Pysch, D., Burlington, CDN, 105.00; Pytlyk, M., Oakburn, CDN, 10.00; Pyzyk, S., Edmonton, CDN, 20.00.

Rak, Y., Maplewood, USA, 25.00; Ratajski, G., Montreal, CDN, 100.00; Ravro, S., Hamilton, CDN, 5.00; Replansky, G., Islington, CDN, 10.00; Revutsky, V., Vancouver, CDN, 20.10; Rewko, P., Waterford, CDN, 5.00; Ripak, D., Winnipeg, CDN, 5.00; Rohowsky, V., Irvington, USA, 5.00; Rojenko, V., Hamilton, CDN, 30.00; Rokeckyj, T., Irvington, USA, 10.00; Roman, R., Toronto, CDN, 50.00; Romankow, D., Berkeley Hts., USA, 10.00; Romanyk, S., Waterford, CDN, 25.00; Ronish, J., Montreal, CDN, 25.00; Roshko, M., Burlington, CDN, 5.00; Rudnick, J., Waterford, CDN, 400.00; Ryzantzeff, M., London, CDN, 200.00.

Saduk, Y., Oshawa, CDN, 50.00; Sagansky, J., Vancouver, CDN, 10.00; Salabun, W., Newark, USA, 15.00; Samson, W., Montreal, CDN, 25.00; Sawchuk, M., Thunder Bay, CDN, 30.00; Sawchuk, S., Toronto, CDN, 250.00; Sawchuk, S. Rev., Dr., Winnipeg, CDN, 150.00; Sawdyk, L., Montreal, CDN, 25.00; Sawicky, M. & W., Scarborough, CDN, 20.00; Scherba, J., Vernon, CDN, 10.00; Schuliga, A., Oshawa, CDN, 100.00; Schur, J., Toronto, CDN, 20.00; Seleman, M., Toronto, CDN, 10.00; Semaka, P., Winnipeg, CDN, 5.00; Semanych, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Semanyshyn, K., Maplewood, USA, 10.00; Semanyshyn, M., Maplewood, USA, 10.00; Semehen, P., Toronto, CDN, 25.00; Semenczuk, T., Oshawa, CDN, 1000.00; Semotiuk, O., Toronto, CDN, 125.00; Senchyshak, Hamilton, CDN, 5.00; Senczyszyn, S., Regina, CDN, 10.00; Senkiw, R., Kirkland, CDN, 50.00; Senkowsky, T., Philadelphia, USA, 10.00; Senson, P., Hamilton, CDN, 5.00; Senyshyn, N., Coburg,

CDN, 25.00; Sereda, M., Edmonton, CDN, 15.00; Seredynsky, L., Lisle, USA, 100.00; Serhijchuk, M., Islington, CDN, 10.00; Seweryn, A., London, CDN, 5.00; Shack, S., Weston, CDN, 1.00; Sharan, W., Oak Ridges, CDN, 25.00; Shebec, M., Toronto, CDN, 20.00; Shebunchak, B., Bloomfield, USA, 50.00; Shegedyn, T., Newark, USA, 30.00; Sheptak, K., Butler, USA, 5.00; Sherbaty, H., Winnipeg, CDN, 10.00; Shestowsky, A., Oshawa, CDN, 25.00; Shewchuk, V., Rev., Thornhill, CDN, 20.00; Shewchuk, W., Toronto, CDN, 40.00; Shkilnyk, I., Toronto, CDN, 25.00; Shklanka, P., Winnipeg, CDN, 25.00; Shostak, P., Victoria, CDN, 20.00; Shpyrka, W., Irvington, USA, 20.00; Shumlanski, N., Porcupine Plains, CDN, 5.00; Shumsky Jewellers, Toronto, CDN, 50.00; Shupenia, M., Tofield, CDN, 10.00; Shwetz, W., Toronto, CDN, 20.00; Shwydky, S., Abbotsford, CDN, 10.00; Shymko, Y., Toronto, CDN, 180.00; Siecinskyj, M., Toronto, CDN, 40.00; Siryk, H., Fort Erie, CDN, 10.00; Skaskiw, B. Adelphi, USA, 15.00; Sklepkowych, O., Rutherford, USA, 20.00; Skotiw, M., St. Catharines, CDN, 10.00; Skrobach, S., Chicago, USA, 15.00; Skrypnyk, Y., Edmonton, CDN, 15.00; Slon, E., Ithaca, USA, 50.00; Slota, I., Toronto, CDN, 40.00; Slovik, A., McAdoo, USA, 25.00; Snihurowycz, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Sochocky, J., Montreal, CDN, 20.00; Sokolsky, O., Scarborough, CDN, 25.00; Sokolyshyn, A., Astoria, USA, 10.00; Solchanyk, M., Irvington, USA, 20.00; Solowy, S., Weston, CDN, 40.00; Soltykewych, R., Edmonton, CDN, 25.00; Soltys, S., Richmond, CDN, 10.00; Spilkin, N., Brantford, CDN, 10.00; Spolsky, M., Toronto, CDN, 25.00; Stan, J., Vernon, CDN, 10.00; Stanko, J. & K., Mansfield Park, AUS, 71.49; Stanyslawiw, W., Minneapolis, USA, 20.00; Stasiuk, D., Hamilton, CDN, 30.00; Stecki, E., Tonawanda, USA, 20.00; Stefan, J., Irvington, USA, 5.00; Stefaniw, B., Stony Plain, CDN, 150.00; Stefanycia, T., Clearview, AUS, 54.50; Stelmach, P., Mississauga, CDN, 10.00; Stepanuk, W., Winnipeg, CDN, 5.00; Stopkey, D. C., Ottawa, CDN, 25.00; Stratyck, G., Canora, CDN, 400.00; Struk, I., Philadelphia, USA, 10.00; Subet, P., Vegreville, CDN, 25.00; Suchynsky, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Sulyma, M., Ottawa, CDN, 25.00; Sus, N., Edmonton, CDN, 10.00; Sushko, A., Edmonton, CDN, 20.00; Sweedan, M., Detroit, USA, 50.00; Szczyrbaty, I., Toronto, CDN, 10.00; Szewchuk, B., Toronto, CDN, 20.00; Szkilnyj, R., Toronto, CDN, 20.00; Szolohon, S., Durham, CDN, 100.00; Szotylo, J., Edmonton, CDN, 10.00; Szytk, S., Montreal, CDN, 15.00; Szwalyk, P., Montreal, CDN, 40.00.

Talpash, S., Buchanan, CDN, 250.00; Tanczyn, S., Montreal, CDN, 20.00; Tarasiuk, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Tatarsky, Z., Toronto, CDN, 25.00; Tchorewsky, E., Thunder Bay, CDN, 20.00; Telep, S., Oshawa, CDN,

25.00; Telychko, K., Edmonton, CDN, 10.00; Teodorowych, A., V. Rev., O'Connor, AUS, 80.00; Terebush, S., Toronto, CDN, 10.00; Terlecky, Y. R., Toronto, CDN, 25.00; Tkachenko, M., Estate, CDN, 195.00; Tkachenko, P., Beamsville, CDN, 150.00; Tkachuk, M., Edmonton, CDN, 25.00; Tokar, W., Niagara Falls, CDN, 10.00; Topolnycky, W., Winnipeg, CDN, 10.00; Trachuk, W., Toronto, CDN, 20.00; Tras, F., Irvington, USA, 15.00; Tratch, R., Penfield, USA, 25.00; Tretiak, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Tretiak, O., Cite St. Hubert, CDN, 10.00; Trochluk, J., Toronto, CDN, 20.00; Trytiak, J., Philadelphia, USA, 50.00; Turchyn, M., Winnipeg, CDN, 5.00; Turchyn, P., Thunder Bay, CDN, 10.00; Turula, P., Chicago, USA, 20.00; Tychyj, D. & A., Irvington, USA, 5.00; Tymciw, S., Rev., Toronto, CDN, 10.00; Tymoshenko, L., Toronto, CDN, 50.00; Tyravsky, C. W., Wilmington, USA, 25.00; Tyshownytsky, E., Los Angeles, USA, 100.00.

Uhorczak, M., Rev., Millville, USA, 5.00; Ukrainian Native Faith (Runvira), Minneapolis, USA, 10.00.

Wachniak, N., Winnipeg, CDN, 5.00; Wachniak, P., Winnipeg, CDN, 5.00; Waclawski, M., Toronto, CDN, 25.00; Wacyk, W., Toronto, CDN, 50.00; Waskiw, O., Bronx, USA, 10.00; Wasyliw, B., Newark, USA, 25.00; Wasylucia, I., Sudbury, CDN, 10.00; Wasylshyn, M., Winnipeg, CDN, 10.00; Wawryniuk, E., Vernon, CDN, 100.00; Welyhorskyj, M., Espanola, CDN, 25.00; Wenger, D., Edmonton, CDN, 5.00; Werbicky, J., Hamilton, CDN, 5.00; Werbytzka, E., Toronto, CDN, 25.00; Winiarski, M., Vancouver, CDN, 25.00; Winiawsky, W., Rev., Edmonton, CDN, 50.00; Wirstiuk, W., Edmonton, CDN, 10.00; Wojcich, M., Irvington, USA, 5.00; Wojtowicz, I., Irvington, USA, 10.00; Wojtowycz, S., Plano, USA, 50.00; Wolanskyj, B., Montreal, CDN, 100.00; Wolchuk, W., Brantford, CDN, 5.00; Woloshyn, G., New York, USA, 100.00; Woroch, S., Newark, USA, 100.00; Worotniuk, P., Victoria, AUS, 2.35; Woychysyn, E., Ottawa, CDN, 25.00; Woytowich, H., Surrey, CDN, 25.00; Wus, O., Irvington, USA, 5.00; Wyshnowsky, D., Winnipeg, CDN, 5.00.

Yacysyn, M., Mississauga, CDN, 25.00; Yakymyshyn, Z., Winnipeg, CDN, 5.00; Yankowski, S. & L., Winnipeg, CDN, 500.00; Yaremchuk, D., Ottawa, CDN, 25.00; Yarovenko, E., Grimsby, CDN, 25.00; Yasinsky, P. & O., Toronto, CDN, 70.00; Yaworskyj, Y., Newark, USA, 10.00; Yewtushko, S., Thunder Bay, CDN, 20.00; Yurychuk, E., Oshawa, CDN, 10.00; Yushkevich, R., Detroit, USA, 10.00.

Zabijaka, V., Silver Spring, USA, 10.00; Zabkopotapovich Estate, USA, 300.00; Zacharahuk, W., Winnipeg, CDN, 10.00; Zacharia, P., Sarnia, CDN, 20.00; Zaharia, D. H., Realty, Winnipeg, CDN, 5.00; Zakrew-

sky, R., Rev., Gimli, CDN, 50.00; Zakydalska, N., Toronto, CDN, 40.00; Zalusky, E., Regina, CDN, 25.00; Zanewych, D., Thunder Bay, CDN, 10.00; Zaraska, L., Thornhill, CDN, 25.00; Zawhorodny, I., Smithville, CDN, 25.00; Zayats, J., La Salle, CDN, 50.00; Zazwersky, J., Rev., Blakely, USA, 25.00; Zelder, H., Irvington, USA, 3.00; Zeleney, R., Windsor, CDN, 10.00; Zelska, I., Winnipeg, CDN, 30.00; Zerebny, M. Fruitland, CDN, 10.00; Zinkewich, R., Hamilton, CDN, 1.00; Zlonkewych, J., Toronto, CDN, 20.00; Zolkewych, W., Rev., Toronto, CDN, 25.00; Zrobok, W., Toronto, CDN, 10.00; Zuchok, A., Minneapolis, USA, 25.00; Zukiwski, N., Edmonton, CDN, 40.00; Zydowsky, P., Irvington, USA, 5.00.

CREDIT UNIONS:

Saint Josaphat's Parish Credit Union Ltd., Toronto, CDN, 200.00; Self-Reliance Federal Credit Union, Newark, USA, 25.00; Sudbury Ukrainian Co-operative Ltd., Sudbury, CDN, 100.00; Ukrainian Credit Co-operative Ltd., Hindmarsh, AUS, 120.13; Ukrainian Credit Union Ltd., Sudbury, CDN, 100.00; Ukrainian Credit Union Ltd., Toronto, CDN, 500.00.

CHURCHES:

L'abbe Pryjma, Wasyl, Toulouse, FRA, 20.00; Church of the Assumption, Portage La Prairie, CDN, 25.00; Church of the Holy Protection, Thunder Bay, CDN, 100.00; The Church of Sviata Pokrova, Red Lake, CDN, 400.00; Eglise Catholique Ukrainienne du Nord-Ouest Quebecois et du Nord-Est Ontario, Val D'Or, CDN, 25.00; Eparchy of Toronto — Chancery Office, Toronto, CDN, 192.50; First Ukrainian Presbyterian Church, Irvington, USA, 25.00; Holy Eucharist Ukrainian Catholic Parish, Selkirk, CDN, 30.00; Hankevych, Fr. Rom., Thunder Bay, CDN, 255.50; Iwaskiw, J., Rev., Ancaster, CDN, 180.00; Kulczykyj, D., Rev., Kriftel, GER, 6.83; Sacred Heart Ukrainian Catholic Church, Kirkland Lake, CDN, 20.00; St. Basil's Church (Catholic), Regina, CDN, 50.00; St. Demetrius Ukrainian Greek Orthodox Church, Toronto, CDN, 11.00; St. Michael's Ukrainian Orthodox Church, Edmonton, CDN, 115.00; Ukrainian Autocephalous Orthodox Church of Australia, Cardiff, NSW, 65.29; Ukrainian Catholic Church of the Assumption, Portage La Prairie, CDN, 25.00; Ukrainian Catholic Church of the Transfiguration, Kitchener, CDN, 67.68; Ukrainian Catholic Parish, Creston, CDN, 36.00; Ukrainian Evangelical Baptist Church — Niagara Falls, Ancaster, CDN, 67.00; Ukrainian Evangelical Baptist Church, Windsor, CDN, 25.00; Ukrainian Evangelical Reform Church, Toronto, CDN, 50.00; Ukrainian Greek Catholic Parish of St. George, Edmonton, CDN, 167.00;

Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada, Winnipeg, CDN, 5651.44; Ukrainian Greek Orthodox Church — Waterloo-Kitchener, Waterloo, CDN, 50.00; Ukrainian Orthodox Church of the USA, South Bound Brook, USA, 592.73.

COLLECTIONS:

Boyko, W. (in memory of P. Charanchuk-Zubach), Hamilton, CDN, 40.00; Chujko, A., Toronto, CDN, 25.00; Nowak, V., Waterloo, CDN, 85.00; Polityka, O., (in memory of M. Yakylycia), Oshawa, CDN, 22.00; Salahun, J., Saskatoon, CDN, 44.00.

ORGANIZATIONS — DONATIONS:

Committee for the Defense of Religious Freedom in Ukraine, Baltimore, USA, 49.60; The London Ukrainian Centre, London, U.K., 100.00; Organization for the Defense of the Four Freedoms of the Ukraine, Irvington, USA, 15.00; Organization for the Defense of the Ukraine, Irvington, USA, 10.00; Prosvita (Port Arthur), Thunder Bay, CDN, 50.00; Ukrainian Alumni Association, Toronto, CDN, 100.00; Ukrainian Canadian Committee, Montreal, CDN, 400.00; Ukrainian Canadian Committee, Hamilton, CDN, 219.00; Ukrainian Canadian Women's Association of Canada, Toronto, CDN, 25.00; Ukrainian Congress Committee of America, Binghampton, USA, 94.50; Ukrainian Congress Committee of America, Newark, USA, 25.00; Ukrainian Congress Committee of America, San Francisco, USA, 145.00; Ukrainian Congress Committee of America, Utica, USA, 133.50; Ukrainian Hetman Org. of America, Newark, USA, 10.00; Ukrainian National Federation of Canada, Edmonton, CDN, 50.00; Ukrainian National Federation of Canada, Saskatoon, CDN, 75.00; Ukrainian National Federation, Thunder Bay, CDN, 25.00; Ukrainian National Federation, Winnipeg, CDN, 500.00; Ukrainian National Home, Lorain, USA, 50.00; Ukrainian National Youth Federation, Winnipeg, CDN, 20.00; Ukrainian Professional and Business Club of Toronto, Toronto, CDN, 940.00; Ukrainian Reading Ass'n Prosvita, Winnipeg, CDN, 200.00; Ukrainian War Veterans Association Headquarters, Toronto, CDN, 100.00; Ukrainian Women's Organization Oshawa Branch, Oshawa, CDN, 400.00; Ukrainian Women's Organization of Canada, Toronto, CDN, 25.00; Ukrainian Workingmen's Association, Toronto, CDN, 100.00; Vereinigung der Ukrainer in der Schweiz, Basel, SWI, 57.09; Women's Association of Canadian League for Ukraine's Liberation, Toronto, CDN, 50.00.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
Президія Секретаріату

Ваша Достойність!

Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) — це найвища міжрайова координаційна громадська наднадова українців у вільному світі, яка має завдання ініціювати і координувати дію всієї української дія-
спори.

Щоб успішно виконувати свої важливі завдання, **СКВУ** мусять постійно одержувати від всієї української громади в діясторії всебічну як моральну, так і матеріальну підтримку і допомогу. Тому звертаюся до Вас, як до члена нашої національної спільноти, з проханням: **допоможіть нам Вашим щедрим датком.**

Прохаємо Вас виповнити додану до цього нашого листа декларацію і разом з Вашим чеком чи чеками повернути нам її якнайскоріше в долученій конверті.

Усі вкладені датки будуть проголошені у "Віснику СКВУ" і збірнику з приводу 3-ого Конгресу СКВУ в 1978 р.

Заздалегідь щиро дякуємо за Вашу прихильність до діяльності СКВУ, за Ваше зрозуміння для важливих спільних завдань всієї нашої організованої спільноти в діясторії і за Ваш щедрий даток на потреби СКВУ — теперішній і в майбутньому.

З глибокою пошаною
Президія Секретаріату СКВУ

ПРИЗВИЩЕ (Латинкою):

І АДРЕСА:

Name

Street

City/Town

Country

Postal Code

ДЕКЛАРАЦІЯ

Доцінюючи важливість завдань і фінансові потреби СКВУ, деклярую на Фонд СКВУ на час 2-ох років даток в сумі \$ _____, який сплачуватиму:

1. в цілості з поверненням цієї підписаної декларації
 2. щорічними ратами: \$ _____, платними: 1977 1978 Долучую чек на суму \$ _____ як даток за 1977 1978

дата

власноручний підпис

Заувага: Цю виповнену і підписану декларацію разом з чеком, вписаним на: **World Congress of Free Ukrainians** (2395 A Bloor St. West, Toronto, Ont., Canada, M6S 1P6) просимо вислати в долученому конверті, за що заздалегідь щиро дякуємо.

Address (латинкою):

Name

Street

City/Town

Country

Postal Code

PLEDGE

In recognition of the important aims of the WCFU and the need for financial assistance in its endeavors, I hereby pledge to make my contribution of \$ _____ during its 2-year financial campaign beginning 1977. My contribution in full

My yearly contribution of \$ _____ payable yearly:

1977 1978

dated

signature

N. B. Please send your signed pledge together with cheque or money-order payable to **World Congress of Free Ukrainians** (2395 A Bloor St. West, Suite 2, Toronto, Ont., Canada, M6S 1P6) in the enclosed self-addressed envelope. Your contribution is greatly appreciated.

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
Presidium of the Secretariat

Dear Sir/Madam:

The World Congress of Free Ukrainians (WCFU) is the highest international co-ordinating body of Ukrainians in the free world whose purpose is to initiate and coordinate the activities of the Ukrainian communities in the free world.

In order to carry out these important obligations effectively, the WCFU must obtain support, both moral and material, from the Ukrainian community in the free world. This is why we appeal to you, as a member of our international community, to extend your moral and financial support by making a generous donation.

We request that you complete the enclosed pledge form and return it along with your cheque or cheques in the enclosed envelope at your earliest convenience.

A list of donors will be published in the WCFU Bulletin and in the official report of the Secretariat to be presented at the third WCFU in 1978.

Please accept in advance our sincere thanks for your support of the WCFU's activities and for your generous donation — be it given now or in the future.

Very respectfully yours,

The Presidium of the WCFU Secretariat

**ЧАСТИНА ПЛАНУ ПРАЦІ, СХВАЛЕНОГО ДО
ВИКОНАННЯ ПРЕЗИДСЬКО СЕКРЕТАРІАТУ
СКВУ ВПРодовж 1977 Р.**

1. Продовжувати акцію "Оборона Віри і Церкви в Україні".
2. Підготувати на 1978-79 рр. акцію для відзначення 60-ліття Української Національної Революції.
3. Оформити точний план легально-правової і матеріальної опіки над колишніми українськими політв'язнями з СРСР і сателітних країн.
4. Продовжувати заходи для акредитації СКВУ при різних агенціях ООН.
5. Посилити допомогу українцям у Південній Америці на шкільному і молодіжному відтинках.
6. Підтримати проголошений Міжнародною Амністєю Рік Політв'язня в 1977 р.
7. Добитися створення у всіх країнах крайових Комерцій Прав Людини.
8. Допомогти СКВОР у вжиттєванні курсів перешколигу вчителів для Рідних Шкіл.
9. Видати 7-8 число "Українського Вісника" еспанського і французькою мовами.
10. Приготувати проект III Конгресу СКВУ.

На вищеведений план діяльності СКВУ впродовж 1977 р. потрібно щонайменше 125,000.00 дол. Ця сума може вилити в головній мірі тільки з індивідуальних датків від нашої жертовної української громади.

Address (латинкою):

Name _____
Street _____
City/Town _____
Country _____ Code _____

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Доцінюючи важливість завдань і фінансові потреби СКВУ, деклярую на Фонд СКВУ на час 2-ох років даток в сумі \$ _____, який сплачуватиму:

1. в цілості з поверненням цієї підписаної декларації
 2. щорічними ратами: \$ _____, платними: 1977 1978
 Долучую чек на суму \$ _____ як даток за 1977 1978

На вплачені датки жертовдані одержують відповідні посвідки, потрібні для податкових зізнань.

Грамоти СКВУ

За вплачені відразу в цілості за час 4-ох років датки в сумі \$400.00 і вище Президія Секретаріату СКВУ видаватиме грамоти: 1. \$400.00 і вище грамота **Добродія**, 2. \$800.00 і вище грамота **Фундатора**, 3. \$1000.00 і вище — грамота **Мецената**.

Address :

Name _____
Street _____
City/Town _____
Country _____ Code _____

PLEDGE

In recognition of the important aims of the WCFU and the need for financial assistance in its endeavors, I hereby pledge to make my contribution of \$ _____ during its 2-year financial campaign beginning 1977. My contribution in full
 My yearly contribution of \$ _____ payable yearly:
 1977 1978

CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES.

CERTIFICATE OF ACKNOWLEDGEMENT

The Presidium of the Secretariat of the World Congress of Free Ukrainians wishes to acknowledge all contributions payable in full over \$400.00 by issuing a Certificate of a **Donor** \$400.00 — and over
 Certificate of a **Benefactor** \$800.00 — and over
 Certificate of a **Patron** \$1000.00 — and over

**EXCERPTS FROM THE PLAN OF ACTIVITY APPROVED
FOR EXECUTION BY THE PRESIDUM OF THE WCFU
IN 1977**

1. To continue the campaign in defense of religious freedom in Ukraine.
2. To prepare a program for the commemoration in 1978-79 of the 60th anniversary of the Ukrainian National Revolution.
3. To prepare a detailed plan of legal and material assistance to former Ukrainian political prisoners from the USSR and satellite countries.
4. To continue efforts to obtain accreditation for the WCFU with various UN agencies.
5. To improve assistance to Ukrainians in South America in the areas of education and youth activities.
6. To take part in Amnesty International's "Prisoner of Conscience Year" (1977).
7. To ensure the establishment of Human Rights Commissions in all countries of Ukrainian settlement.
8. To assist the World Ukrainian Educational Council in establishing teacher retraining courses for Ukrainian schools.
9. To publish the **Ukrainian Herald** #7-8 in Spanish and French translation.
10. To prepare for the IIIrd World Congress of Free Ukrainians.

The work of the WCFU in 1977 will require a minimum of \$125,000.00. These funds must be made up primarily of individual donations from our generous Ukrainian community.

ВАЖЛИВІША ПРАЦЯ, ЯКУ ВИКОНАВ СКВУ ВПРОДОВЖ 1976 РОКУ

MAJOR ACTIVITIES OF THE WCFU IN 1976

1. Провів акцію в обороні Віри і Церкви в Україні:
  - а) видав і розіслав 215.00 листівок про переслідування Віри і Церкви в Україні,
  - б) видав ілюстровану книжечку (54 ст.) про переслідування Віри і Церкви в Україні,
  - в) організував і фінансував подорож о. М. Бурдо, голови Кестон Коледж, по ЗСА і Канаді з доповідями про переслідування Віри і Церков в Україні,
  - г) виготовив меморіал до ООН у справі свободи Віри і Церкви в Україні; цей меморіал разом із масовими петиціями делегація українських владик і представників СКВУ передала до ООН,
  - д) заініціював та координував акцію переведення дня молитви в наміренні свободи віри і церкви в Україні в місяці травні 1976 р. в усіх країнах українських поселень.
2. Провів акцію в часі Олімпіади в Монреалі:
  - а) видав брошуру та дві листівки про українських олімпійських змагунів та російський колоніалізм у спорті, які були розповсюджені в часі Олімпіади,
  - б) подбав про скоординовану українську інформативну акцію в часі Олімпіади, з участю всіх українських інформативних служб,
  - в) підтримав фінансово акцію Олімпійського Комітету.
3. Заступав загально-українські справи при ООН:
  - а) вислав двох представників на конференцію ООН у Ванкувері "Габітат",
  - б) утримував бюро при ООН в Нью-Йорку,
  - в) розіслав переклади Вісника ч. 7-8 (про геноцид України) до всіх місій при ООН,
  - г) був заступлений майже на всіх пресових конференціях в ООН,
  - г) розіслав до всіх місій при ООН інформації про переслідування і нищення Українських Церков, про русифікацію та про сучасні події в окупованій Україні.
4. Інформував українську громаду про діяльність СКВУ та актуальні справи в ООН пов'язані з Україною.

На вищезгадану діяльність впродовж 1976 р. СКВУ видав прибіл. 125,000.00 дол. Лише невелику частину цієї суми у формі членських внесків СКВУ одержав від своїх складових організацій, а решта була складена поодинокими жертвними членами української громади.

Завдання, визначені для СКВУ у його статуті, дуже трудні до виконання. Їхнє успішне реалізування вимагає поважних грошових засобів, якими СКВУ, і зокрема його виконавчий орган — Президія, на жаль, не диспонує. Тому Президія Секретаріату СКВУ закликає все наше громадянство щороку складати свої датки на фонд СКВУ.

1. The WCFU conducted a campaign in defense of religious freedom in Ukraine:
  - a) printed and distributed 215,000 leaflets on the persecution of religion in Ukraine,
  - b) published an illustrated brochure (54 pp.) on the persecution of religion in Ukraine,
  - c) organized and financed a tour by the Rev. Michael Bourdeaux, director of Keston College, who spoke in the U.S.A. and Canada about the persecution of religion in Ukraine,
  - d) prepared a memorandum to the UN in the matter of religious freedom for Ukraine; this memorandum, with numerous signed petitions, was presented to UN authorities by a delegation of Ukrainian church hierarchs and WCFU representatives,
  - e) initiated and coordinated a Day of Prayer for religious freedom in Ukraine, held in May 1976 in all countries of Ukrainian settlement.
2. During the Montreal Olympics, the WCFU carried out the following activities:
  - a) published a brochure and two leaflets on Ukrainian Olympic competitors and Russian colonialism in sports which were distributed at the Olympiad,
  - b) organized a coordinated Ukrainian information campaign during the Olympics with the participation of all Ukrainian information services,
  - c) provided financial support for the Ukrainian Olympic Committee.
3. The WCFU made representation to the UN in matters of concern to Ukrainians:
  - a) sent two representatives to the UN Habitat Conference in Vancouver,
  - b) maintained an office in New York, seat of the United Nations,
  - c) distributed a translation of Visnyk #7-8 (about the genocide of Ukrainians) to all UN missions,
  - d) was represented at virtually all UN press conferences,
  - e) distributed information to all UN missions about the persecution and destruction of Ukrainian Churches, about Russification and current events in occupied Ukraine.
4. The WCFU kept the Ukrainian community informed of its own activities and events of current significance at the UN related to Ukraine.

The WCFU spent approximately \$125,000.00 in accomplishing the tasks outlined above. Only a small part of this sum was received in the form of membership fees; the remainder was made up of individual donations, thanks to the generosity of many members of the Ukrainian community.

The WCFU Secretariat appeals to every Ukrainian to support the activities of the WCFU generously by making a donation to the WCFU Fund.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ І ЙОГО ЗАВДАННЯ

Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) — це найвища міжкrajова координаційна громадська надбудова для українців у вільному світі, яка репрезентує приблизно 2,500,000 українського суспільства в двадцятьох країнах.

СКВУ створено на першому Конгресі, що відбувся в листопаді 1967 р. в Нью-Йорку і в якому взяли участь 1,004 делегати від 230 організацій як представники релігійного, соціального, політичного, економічного й культурно-освітнього життя своїх країн.

Головним завданням СКВУ є:

а) давати всяку можливу допомогу українському народові в його боротьбі за волю і державну незалежність,

б) боротися за здійснення прав українського народу згідно з Універсальною Деклярацією Прав Людини.

в) координувати діяльність своїх членів згідно з постановами першого й чергових Конгресів СКВУ,

г) зберігати українську національну ідентичність та плекати і передати з роду в рід українську мову, культуру і традиції.

Виконавчим органом СКВУ є Секретаріат, який у першій каденції (від 1967-73 р.) мав осідок (ротаційно — що два роки) у Канаді, США і в Європі. Пленум Секретаріату складається з представників Українських Церков, представників Крайових Центральних Репрезентацій, міжкrajових надбудов українських крайових організацій і окремих громадських централ у поодиноких країнах. Працю Секретаріату СКВУ доповнюють різні постійні ради і комісії.

Президію Секретаріату СКВУ, на теперішню, каденцію (1973 - 78) з осідком в Торонто, Онт., Канада, очолює президент СКВУ, всесв. о. митрат д-р Василь Кушнір. В склад Президії входять — Микола Плав'юк (1-ий заступник президента), Стефанія Савчук (2-ий заступник президента), Василь Кирилюк (3-й заступник президента), Юрій Шимко (генеральний секретар), д-р Франко Мартинюк (скарбник) і д-р Микола Кушпета (член). Представниками Українських Церков є Впреосв. Митрополит Максим Германюк (Українська Католицька Церква), Впреосв. Митрополит Метислав Скрипник (Українська Православна Церква) і Дост. пастор Йосафат Іваськів (Українські Протестантські Церкви).

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

2395 A Bloor St. West, Suite 2,
Toronto, Ontario, Canada, M6S 1P6
Tel.: (416) 762-1108

THE WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS AND ITS AIMS

The World Congress of Free Ukrainians (WCFU) is an international co-ordinating body representing over 2,500,000 people of Ukrainian descent living in 20 countries of the free world.

The WCFU was established in 1967 by delegates from North America, Europe, South America and Australia, presenting 230 organizations involved in all aspects of religious, social, political, economic, cultural and educational life of their respective communities. The Congress strives to co-ordinate the efforts of Ukrainians throughout the world in areas of mutual concern.

The primary aims of the WCFU, as set out in its constitution, are:

a) to give all possible aid to the Ukrainian nation in its struggle for freedom and independence;

b) to work for the realization of the rights of the Ukrainian people in accordance with the Universal Declaration of Human Rights;

c) to co-ordinate the activities of its members, in accordance with the resolutions of the First and subsequent Congresses; and

d) to preserve Ukrainian national identity and to develop and pass from generation to generation the Ukrainian language, culture and traditions.

The Congress functions through an elected Secretariat, at present (1973-78) based in Toronto, Canada. The Secretariat consists of representatives from national central representations of Ukrainian organizations in various countries, delegates from individual Ukrainian community organizations in their respective countries, and the hierarchies of Ukrainian Churches. Complementing the operation of the Congress Secretariat are various permanent Commissions and Councils, such as the Human Rights Commission, the Council for Cultural Affairs, the Educational Council, and others. The Presidium is the executive organ of the Secretariat.

The President of the WCFU is the Rt. Rev. Msgr. Basil Kushnir. The Presidium includes Mykola Plawiuk (First Vice-Pres.), Stefania Sawchuk (Second Vice-Pres.), William Kereliuk (Third Vice-Pres.), Yuri Shymko (General Secretary), Dr. Frank Martyniuk (Treasurer) and Dr. Mykola Kushpeta (Member-at-large). The Ukrainian Churches are represented by the Most Rev. Metropolitan Maxim Hermaniuk (Ukrainian Catholic Church), the Most Rev. Metropolitan Mstyslav Skrypyuk (Ukrainian Orthodox Church), and Pastor Josaphat Iwaskiw (Ukrainian Protestant Churches).

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

2395 A Bloor St. West, Suite 2,
Toronto, Ontario, Canada, M6S 1P6
Tel.: (416) 762-1108

From:

.....

.....

.....

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
2395-A Bloor Street West
Suite 2
Toronto, Ontario, Canada
M6S 1P6